

Elisa Mansikkamäki

BIODIVERSITEETIN EDISTÄMINEN FINANSSIALALLA

Johtamisen ja talouden tiedekunta
Pro gradu -tutkielma
Huhtikuu 2025

Ohjaajat: Anna Hannula ja Annika Blomberg

TIIVISTELMÄ

Elisa Mansikkamäki: Biodiversiteetin edistäminen finanssialalla
Pro gradu -tutkielma
Tampereen yliopisto
Kauppätieteiden tutkinto-ohjelma, Vastuullisen liiketoiminnan maisteriohjelma
Huhtikuu 2025

Biodiversiteetin heikkeneminen on yhteiskuntaa, ympäristöä ja taloutta uhkaava ongelma. Luontokadon ratkaiseminen vaatii kokonaisvaltaista yhteiskunnallista muutosta, mukaan lukien muutoksen rahoitusvirroissa. Tällä hetkellä suurin osa yksityisistä rahoitusvirroista ohjautuu pääosin biodiversiteettiä heikentävään toimintaan. Finanssisektorin rooli vastuullisuuden edistämässä ja ympäristöongelmien ratkaisemisessa on tunnistettu merkittäväksi ja kiteytyy nimenomaan rahoitusvirtojen ohjaamiseen. Rahoituksen kautta finanssiala voi vaikuttaa siihen, millainen toiminta saa rahoitusta ja mihin hintaan sekä siihen, miten yritykset toimivat ja miten niissä arvotetaan biodiversiteettiä.

Tässä tutkielmassa tarkastellaan finanssialan ja biodiversiteetin välistä yhteyttä, eli sitä, miksi biodiversiteetti on finanssialalle tärkeä teema ja miten alalla voidaan edistää sitä. Vaikka finanssisektorin merkitys globaalien biodiversiteettitavoitteiden saavuttamisessa on tunnistettu keskeiseksi, on aihetta toistaiseksi tutkittu vain vähän. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys pohjautuu finanssialaan ja biodiversiteettiin liittyvän kirjallisuuden lisäksi liiketoimintaan ja biodiversiteettiin sekä finanssialan vastuullisuuteen liittyvään kirjallisuuteen.

Tutkimus toteutettiin suomalaisen finanssisektorin kontekstissa. Tutkimusaineistona oli kahdeksan puolistrukturoitua haastattelua, joissa haastateltavina oli kuusi finanssialan toimijaa ja kaksi finanssialan ulkopuolista vastuullisuuteen erikoistunutta asiantuntijaorganisaatiota. Kaikki haastateltavat olivat vastuullisuuden parissa työskenteleviä henkilöitä. Aineisto analysoitiin hyödyntämällä laadullisen aineistolähtöisen sisällönanalyysin menetelmää.

Tutkimuksen tulosten perusteella biodiversiteetin merkitys finanssialalle perustuu ensisijaisesti riskinäkökuulmaan. Luontokadon aiheuttamat riskit yrityksille heijastuvat finanssialaan, mikä tekee biodiversiteettityöstä olennaisen osan riskienhallintaa. Vaikka biodiversiteetin edistäminen nähdään myös tavoitteena itsessään, näyttäytyy se ensisijaisesti keinona hallita riskejä. Finanssialan mahdollisuuksissa edistää biodiversiteettiä painottuu välillisuus, mikä korostaa yhteistyön merkitystä. Alan sisäisen yhteistyön lisäksi biodiversiteetin edistäminen finanssialalla edellyttää yhteistyötä yritysten ja poliittisten päättäjien kanssa. Keskeisiksi edistämiskeinoiksi tunnistettiin yhtiövaikuttaminen, lainsäädännön kehityksen tukeminen ja yritysten neuvonantajana toimiminen. Biodiversiteetin edistämistä vaikeuttavat erityisesti haasteet osaamisessa sekä puutteet mittareissa ja datassa.

Tutkimuksen johtopäätöksenä on, että finanssialan biodiversiteettityössä on kehittämistarpeita, jotta se olisi riittävää luontokadon hillitsemiseksi. Haasteista huolimatta biodiversiteettityö on tärkeää aloittaa viipymättä ja kehittää sitä systemaattisesti ajan mittaan. Finanssiala voi ainutlaatuisen roolinsa ansiosta edistää biodiversiteettiä erityisesti välillisesti yhteistyön kautta ja siten vaikuttaa laajemman yhteiskunnallisen muutoksen syntyyn. Tutkimus tarjoaa käytännön tietoa siitä, miten finanssialan toimijat voivat aloittaa ja kehittää biodiversiteettityötä osana liiketoimintaansa. Tutkimustulokset täydentävät finanssimarkkinoihin ja biodiversiteettiin liittyvän tutkimuksen parissa esitettyä tutkimusaukkoa tuoden kuvauksen suomalaisen finanssialan ja vastuullisuusasiantuntijoiden näkemyksistä finanssialan biodiversiteettityön nykytilasta ja kehitystarpeista. Lisäksi tutkimus syventää ymmärrystä finanssialan roolista luontokadon hillitsemisessä, mikä on olennaista aiemmassa tutkimuksessa tunnistetun rahoitusvirtojen ohjaamisen toteuttamiseksi.

Avainsanat: Biodiversiteetti, luontokato, finanssiala, rahoitusmarkkinat, vastuullinen sijoittaminen, vastuullinen luotonanto

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

TEKOÄLYN KÄYTTÖ OPINNÄYTTEESSÄ

Opinnäytteessäni on käytetty tekoälysovelluksia:

- Ei
- Kyllä

Ilmoitukseni mukaan olen käyttänyt opinnäytteessäni tutkielmaprosessin aikana seuraavia tekoälysovelluksia: ChatGPT, Microsoft Teams, Microsoft Word

Tekoälysovellusten nimet ja versiot: ChatGPT-4o, Microsoft Teams, Microsoft Word - litterointityökalu

Käyttötarkoitus:

Olen käyttänyt ChatGPT:tä kielenhuollossa, ideoinnissa ja kääntämisessä. Olen käyttänyt tekoälyä kääntämään minulle lauseita englanninkielisistä artikkeleista varmistaakseni oikeinymmärryksen sekä tarkistaakseni kirjoittamieni lauseiden ymmärrettävyyden. Lisäksi olen hyödyntänyt ChatGPT:tä kirjallisuusosion otsikoiden ja siihen sisällytettävien aiheiden ideoinnissa sekä tutkielman taulukoiden ja kuvioiden otsikoiden ideoinnissa.

Microsoft Teams -ohjelmaa käytettiin haastatteluiden nauhoittamiseen ja Microsoft Word -ohjelmaa haastattelujen litterointiin.

Osiot, joissa tekoälyä on käytetty:

Tekoälyä käytettiin läpi työn kielenhuollossa ja tekstin ymmärrettävyyden tarkistamisessa. Kirjallisuusosiossa ChatGPT:tä käytettiin ideoimaan otsikoita ja teemoja, joita osiossa voisi käsitellä. ChatGPT:tä käytettiin myös ideoimaan otsikoita tutkielman kuvioille ja taulukoille.

Olen tietoinen siitä, että olen täysin vastuussa koko opinnäytteeni sisällöstä, mukaan lukien osat, joissa on hyödynnetty tekoälyä, ja hyväksyn vastuun mahdollisista eettisten ohjeiden rikkomuksista.

Sisällysluettelo

1 Johdanto.....	7
1.1 Tutkimuksen tausta	7
1.2 Tutkielman tavoite ja tutkimuskysymykset.....	10
1.3 Tutkimuksen rajoitukset.....	11
1.4 Tutkielman toteutus ja eteneminen	13
2 Teoreettinen viitekehys.....	15
2.1 Biodiversiteetti	15
2.1.1 Biodiversiteetin määritelmä	15
2.1.2 Biodiversiteetti ekosysteemipalveluiden näkökulmasta.....	16
2.1.3 Luontokato	18
2.1.3 Biodiversiteetti osana sääntelyä ja viitekehyksiä	21
2.2 Biodiversiteetti ja liiketoiminta.....	26
2.2.1 Yritysten biodiversiteettistrategiat ja -toimet.....	26
2.2.2 Biodiversiteettiraportointi	28
2.3 Finanssiala.....	31
2.3.1 Finanssialan määritelmä.....	31
2.3.2 Finanssiala ja kestävyys	34
2.3.3 Finanssiala ja biodiversiteetti	38
2.4 Teoreettisen viitekehysten synteesi	44
3 Tutkimuksen toteutus	48
3.1 Tutkimusmenetelmät.....	48
3.2 Aineiston tuottaminen	49
3.3 Aineiston analysointi.....	52
4 Tutkimustulokset	56
4.1 Biodiversiteetin tärkeys finanssialalle.....	56
4.1.1 Finanssiala biodiversiteetin uhkana ja mahdollisuutena	56
4.1.2 Sidosryhmien vaateet	59
4.1.3 Biodiversiteettiriskit.....	61
4.3 Biodiversiteettitoimet ja -tavoitteet.....	66
4.3.1 Biodiversiteetin johtaminen	67
4.3.2 Biodiversiteetti ja ilmasto.....	70
4.3.3 Reaalitalouden yrityksiin vaikuttaminen.....	72

4.3.4 Yhteistyö	74
4.4 Biodiversiteetin edistämistä vaikeuttavat tekijät	78
4.4.1 Ongelman monimutkaisuus	78
4.4.2 Haasteet mittareiden ja datan suhteen	80
4.4.3 Vaadittava nopeus muutokselle	82
4.5 Tulosten yhteenveto	83
5 Johtopäätökset	86
5.1 Johtopäätökset ja tutkimuksen tieteellinen merkitys	86
5.2 Käytännön kontribuutiot	95
5.3 Tutkimuksen arviointi	97
5.4 Jatkotutkimusmahdollisuudet	100
Lähteet	103
Liitteet	113
LIITE 1: Haastattelukysymykset (finanssialan toimija)	113
LIITE 2: Haastattelukysymykset (asiantuntijaorganisaatio)	114

KUVIOT

Kuvio 1: Biodiversiteetin kolme ulottuvuutta (Panwar ym., 2023, 2556)	16
Kuvio 2: Finanssimarkkinoiden toimijat (mukaihen Kontkanen, 2011, 16; Finanssialalle, 2018)	32
Kuvio 3: Luontokadon taloudelliset riskit ja niiden taustatekijät (UNPRI, 2020, 10)	40
Kuvio 4: Finanssialan vaikutukset ja riippuvuudet biodiversiteettiin reaalityalouden kautta.....	47
Kuvio 5: Tutkimuksen aineistolähtöisen sisällönanalyysin prosessi.....	53
Kuvio 6: Biodiversiteetin edistäminen finanssialalla: Kehityspolku	96

TAULUKOT

Taulukko 1: Biodiversiteettiin liittyvät taloudelliset riskit tyypeittäin sekä niiden määritelmät	41
Taulukko 2: Haastatteluaineiston kuvaus.....	52
Taulukko 3: Ote tutkimusaineiston pelkistämisen- ja luokitteluprosessista	54
Taulukko 4: Syyt biodiversiteetin tärkeydelle finanssialalle	56
Taulukko 5: Finanssialan biodiversiteettitavoitteet ja -toimet	66
Taulukko 6: Biodiversiteetin edistämistä vaikeuttavat tekijät.....	78

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tausta

Biodiversiteetti on globaalisti kriisissä. Biodiversiteetillä tarkoitetaan ”geenien, lajien ja ekosysteemien kokonaisuutta” (Giglio, Kuchler, Stroebel & Zeng, 2023, 2). Biodiversiteetin ja ekosysteemien nopeasti huonontuneesta tilasta viestivät useat globaalit indikaattorit. WWF:n Living Planet -raportin (2024) mukaan selkärankaisten eläinlajien populaatiot ovat pienentyneet 73 % vuodesta 1970. Kansainvälisen luontopaneelin IPBES:in (2019) mukaan jopa miljoonaa lajia uhkaa sukupuutto, monia niistä jopa seuraavan vuosikymmenen aikana. Käynnissä olevasta lajikadosta käytetäänkin termiä kuudes sukupuuttoaalto (Barnosky ym., 2011; Ceballos, Ehrlich & Raven, 2020).

Kuudennen sukupuuton taustalla ovat ihmisen toiminnasta aiheutuvat muutokset. Tällä hetkellä ihmisen toiminta on suurempi uhka biodiversiteetille kuin koskaan ennen (IPBES, 2019) – hyödyntämällä luonnon resursseja, hajottamalla elinympäristöjä, levittämällä vieraslajeja ja taudinaiheuttajia, tappamalla lajeja ja muuttamalla ilmastoa ihmiset ovat aiheuttaneet, ja koko ajan aiheuttavat, kuudennen sukupuuton (Barnosky, 2011). Dasguptan (2021) mukaan luontokato onkin seurausta markkinoiden epäonnistumisen lisäksi institutionaalisesta epäonnistumisesta arvottaa luontoa ja käyttää sen resursseja kestävästi sekä ymmärtää ihmistoiminnan ja luonnon yhteys. Luonnon pääoman määrä on laskenut viimeisten vuosikymmenten aikana, kun taas tuotetun pääoman määrä noussut saman ajanjakson aikana (Managi & Kumar, 2018, 17). Muutoksen aikaansaamiseksi tarvitaan toimia niin päättäjiltä, hallitustenvälisiltä organisaatioilta, yhteisöiltä kuin yrityksiltäkin (Dasgupta, 2021, 493).

Maailmassa on käynnissä useita ympäristökriisejä, mutta toistaiseksi yritysten huomio on kiinnittynyt pääosin ilmastomuutokseen. Vaikka luontokadon vaikutukset ovat yhä enenevässä määrin yritysten tiedossa, on niiden vastuullisuustyö keskittynyt pääasiassa

ilmastonmuutokseen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen (Panwar, 2023). Luontokadon taloudelliset vaikutukset ovat kuitenkin vähintään yhtä suuret kuin ilmastomuutoksen taloudelliset vaikutukset (Hudson, 2024). On arvioitu, että kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuvien pitkän aikavälin taloudellisten vaikutusten suuruus on 1,7 triljoonaa dollaria, kun taas luontokadon vaikutusten 2–4,5 triljoonaa dollaria (Sustainable Finance Platform, 2020, 4). Maailman talousfoorumi (2020) arvioi, että yli puolet globaalista bruttokansantuotteesta on kohtalaisen tai erittäin riippuvaista luonnosta ja sen palveluista. Tämä riippuvuus aiheuttaa myös riskejä, luontokato ja ekosysteemien romahtaminen onkin tunnistettu toiseksi vakavimmaksi pitkän aikavälin riskiksi yhteiskunnalle ja yrityksille (Maailman talousfoorumi, 2025).

Biodiversiteetin ja finanssimarkkinoiden suhde on vielä verrattain tuore tutkimusaihe. Huolimatta siitä, että finanssialan rooli vastuullisuuden edistämässä on tunnistettu merkittäväksi, finanssialan ja biodiversiteetin suhdetta on tutkittu vain vähän verrattuna esimerkiksi ilmastomuutokseen (Garel, Romec, Sautner & Wagner, 2024). Ilmastomuutos on kuitenkin vain yksi tärkeistä ja olennaisista ympäristöongelmista (PwC & WWF, 2022, 6). Tutkimuksen vähäisyyttä havainnollistaa se, että kymmenessä merkittävimmissä rahoituksen journalissa ei ole yhtäkään biodiversiteettiin viittaavaa artikkelia (Karolyi & Tobin-de la Puente, 2023). Hudson (2024) epäilee, että vähäinen tutkimus biodiversiteetistä voi johtua aiheen kompleksisuudesta: Biodiversiteetti on lokaali ja monitahoinen ilmiö, mikä tekee siihen liittyvien ongelmien ja ratkaisujen kvantifioinnista haastavaa. Panwar, Testa, Walls, Bebbington, Lee ja Turaga (2024) painottavatkin, että biodiversiteetin ja organisaatioiden suhteesta tarvitaan lisätutkimusta, liittyen esimerkiksi biodiversiteettiriskien integroimiseen finanssialan toimijoiden toimintaan ja finanssialan mahdollisuuksiin tukea biodiversiteetin suojeluun liittyviä aloitteita.

Biodiversiteetti on nousemassa yhä keskeisemmäksi vastuullisuusteemaksi finanssialalla. Finanssiala kattaa vakuutus-, sijoitus- ja pankkitoimintaa harjoittavat toimijat (Kontkanen, 2011). Finsifin markkinaselvityksen (2022) mukaan sijoittajat näkevät biodiversiteetin merkittävimpana vastuullisen sijoittamisen tulevaisuuden trendinä ja fokusalueena. Maailman suurin osakkeenomistaja Norjan öljyrahasto onkin alkanut

vaatia omistamiltaan yrityksiltä toimia luontokadon pysäyttämiseksi (Pelli, 2021) ja esimerkiksi UPM on yhteistyössä pankkien kanssa kytkenyt lainarahan hinnan biodiversiteettitavoitteisiin (Hartikainen, 2022). Myös Euroopan Unionin lainsäädäntö, esimerkiksi EU-taksonomian sisältämät biodiversiteettivaatimukset, sekä TNFD (Task-force on Nature-related Financial Disclosures) –raportointiviitekehys ovat edistys-askelia biodiversiteettiin liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien mittariston ja tavoitteiden asetannan kehittämisessä (Finsif, 2022). Kuitenkin eurooppalaisten finanssi-toimijoiden biodiversiteettiraportointi ja biodiversiteetin ottaminen osaksi päätöksentekoa ovat vielä alkutekijöissä eikä alalla ymmärretä luontokadon kompleksisuutta ja sen vaikutuksia jokapäiväiseen toimintaan (Azizi, Scope, Ladusch & Sassen, 2025).

Finanssisektorin vaikutukset biodiversiteettiin tapahtuvat välillisesti. Finanssialan instituutioiden vaikutukset biodiversiteettiin ja ekosysteemeihin aiheutuvat lainan ja pääoman tarjoamisesta sellaisille yrityksille, joilla on merkittäviä vaikutuksia biodiversiteettiin (Mulder & Koellner, 2011). On arvioitu, että rahoitusvirrat luontonegatiivisiin kohteisiin ovat vuosittain noin 7 biljoonaa dollaria, kun taas luontoposiitivisiin ratkaisuihin 200 miljardia dollaria – yksityisen rahoituksen kohdalla luontonegatiiviset rahoitusvirrat ovat 140 kertaa suuremmat kuin luontoposiitiviset (United Nations Environment Programme, 2023). On yleisesti tunnistettu, että julkinen rahoitus ei riitä biodiversiteetin edistämisen turvaamiseksi, vaan tarvitaan myös yksityistä rahoitusta (Dasgupta, 2021, 480). Tämä korostaa finanssisektorin merkitystä luontokadon ratkaisemisessa. Finanssisektorilla on keskeinen rooli taloudessa, minkä takia se voi joko tukea biodiversiteetin edistämistä tai mahdollistaa sen heikkenemisen (Euroopan keskuspankki, 2023).

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tehdä näkyväksi, miksi biodiversiteetti on myös finanssialaa koskeva teema ja konkretisoida, miten finanssialalla voidaan edistää biodiversiteettiä. Aiemmin biodiversiteetin ja finanssisektorin suhdetta on tutkittu laadullisesti esimerkiksi riskien (esim. Hudson, 2024), raportoinnin (esim. Azizi ym., 2025) ja luotonannon (esim. Mulder & Koellner, 2011) näkökulmista. Määrällinen tutkimus taas on keskittynyt toistaiseksi biodiversiteetin ja tuotto-odotuksen yhteyteen (esim. Giglio ym., 2024; Garel ym., 2024). Paitsi biodiversiteetin edistäminen finanssialalla, niin myös

sen edistäminen liiketoiminnassa on toistaiseksi vähän tutkittu aihe, joten teoreettinen viitekehys nojaa useampaan kirjallisuuteen niitä yhdistäen. Tutkielmassa hyödynnetään biodiversiteettiin ja finanssialaan liittyvään kirjallisuuden lisäksi finanssialan vastuullisuutta sekä biodiversiteetin edistämistä liiketoiminnassa koskevaa tutkimusta aiheen tarkastelemiseksi. Finanssialaa ja biodiversiteettiä koskeva tutkimus tiivistää finanssialan ja biodiversiteetin suhteen, jota finanssialan vastuullisuutta koskeva tutkimus täydentää määrittelemällä, miten finanssiala voi edistää vastuullisuutta. Liiketoiminnan ja biodiversiteetin suhdetta koskeva kirjallisuus on tärkeää, koska finanssiala on vahvasti kytköksissä reaalityöelouden yrityksiin. Tutkimalla biodiversiteetin edistämistä finanssialalla laadullisesti voidaan kuvata ilmiötä tarkasti ja täydentää aiemmassa tutkimuksessa esitettyä tutkimusaukkoa finanssialan ja biodiversiteetin suhteesta.

1.2 Tutkielman tavoite ja tutkimuskysymykset

Tutkielman tavoitteena on tarkastella finanssialan ja biodiversiteetin välistä suhdetta. Tutkimuksen avulla pyritään tarkastelemaan näkemyksiä siitä, miten suomalaiset finanssialan yritykset voivat toiminnallaan edistää biodiversiteettiä. Tutkielman myötä voidaan paremmin ymmärtää, miksi biodiversiteetti on tärkeä teema finanssialalle ja millaisten toimien, tavoitteiden ja riskienhallinnan kautta suomalaiset finanssialan toimijat voivat edistää biodiversiteettiä sekä millaisia haasteita biodiversiteetin edistämiseen liittyy. Tutkielman päätutkimuskysymys on seuraavanlainen:

Miten finanssialalla voidaan edistää biodiversiteettiä?

Lisäksi on määritelty seuraavat alatutkimuskysymykset, joiden avulla päätutkimuskysymykseen vastataan:

- 1. Miksi biodiversiteetti on finanssialalle tärkeä teema?*
- 2. Millaisia tavoitteita ja toimia finanssialan toimijat tekevät biodiversiteettiin liittyen?*
- 3. Millaiset tekijät vaikeuttavat finanssialan mahdollisuuksia edistää biodiversiteettiä?*

Päätutkimuskysymykseen vastataan teorian ja empirian avulla. Ensimmäiseen ja kolmanteen alatutkimuskysymykseen vastataan teorian ja empirian pohjalta, toiseen alatutkimuskysymykseen taas empirian pohjalta. Ensimmäisessä alatutkimuskysymyksessä tarkastellaan, miksi biodiversiteetti on finanssialalla merkityksellinen teema ja mitkä asiat ovat vaikuttaneet siihen, että teema on noussut tärkeäksi. Toisessa alatutkimuskysymyksessä kartoitetaan finanssialan toimijoiden tavoitteita ja toimia, joita ne tekevät, ovat tehneet ja joita niiden tulisi tehdä biodiversiteetin edistämiseksi. Kolmas alatutkimuskysymys taas keskittyy tekijöihin, jotka ovat haastaneet ja parhaillaan haastavat finanssialan biodiversiteettityön toteuttamista. Näin saadaan kokonaiskuva finanssialan biodiversiteettityön tärkeydestä, nykytilasta ja kehitystarpeista.

Empiirinen aineisto kerätään puolistrukturoitujen haastattelujen avulla. Haastateltavina ovat suomalaiset finanssialan toimijat ja kestävyysen erikoistuneet asiantuntijaorganisaatiot. Haastatteleamalla sekä finanssialan toimijoita että asiantuntijaorganisaatioita saadaan tutkielman kannalta merkityksellisiä ja yksityiskohtaisia näkemyksiä suomalaisen finanssialan biodiversiteettityön nykytilasta ja tulevaisuudesta sekä ylipäätään alan mahdollisuuksista edistää biodiversiteettiä ja edistämiseen liittyvistä haasteista. Koska biodiversiteetti on vielä uusi aihe finanssialalla, tuovat asiantuntijaorganisaatiot finanssisektorin ulkopuolisia ajatuksia siitä, miksi finanssialan tulisi huomioida biodiversiteetti ja mitä alalla tulisi tehdä biodiversiteetin edistämiseksi. Aineisto analysoidaan laadullista aineistolähtöistä sisällönanalyysia hyödyntäen, koska ilmiö on vähemmän tutkittu ja analyysitapa mahdollistaa tutkittavan ilmiön tiiviin ja selkeän kuvaamisen.

1.3 Tutkimuksen rajoitukset

Tutkimus on rajattu koskemaan suomalaisia finanssialan toimijoita. Finanssialalla on tärkeä rooli rahoitusvirtojen siirtämisessä kestävästä kehitystä tukeviksi (Hummel, Laun & Krauss, 2021), mutta finanssialan rooli biodiversiteetin edistämässä ja luontokadon hillitsemisessä on kuitenkin vielä tuore tutkimusaihe (esim. Garel ym., 2024). Biodiversiteettiin liittyvät kysymykset ovat nousseet yhteiskunnallisesti merkittäväksi, joten on oleellista tutkia, miten finanssiala voi edistää biodiversiteettiä. Toimialarajauksen

taustalla on finanssialan omalaatuinen suhde ympäristökysymyksiin, kuten ilmastonmuutokseen. CDP (2020) on arvioinut, että finanssilaitosten sijoitus-, luotonanto- ja merkintätoiminnasta johtuvat kasvihuonekaasupäästöt ovat keskimäärin yli 700 kertaa suuremmat kuin niiden suorat päästöt. Tämä korostaa alan välillistä vaikutusta ympäristöön ja yhteiskuntaan – vertailukohtana esimerkiksi teollisuus- ja energiatuotanto, joiden suorat päästöt kattoivat vuonna 2022 yli 40 % EU:n kaikista kasvihuonekaasupäästöistä (Statista, 2024). Näin ollen, finanssialan toimijoiden vaikutukset ja toimintamahdollisuudet, eroavat muista aloista, ja siksi on luontevaa pro gradu -tutkielman laajuuden huomioiden, että tämä tutkimus keskittyy vain finanssialaan.

Tämä tutkimus keskittyy pääasiassa finanssialan harjoittamaan luotonanto- ja sijoitus-toimintaan, tarkoittaen sitä, että finanssialan muut palvelut, kuten vakuutuspalvelut, jäävät tutkimuksessa vähemmälle huomiolle. Tämä johtuu siitä, että aiempi tutkimus liittyen niin biodiversiteetin ja finanssialan kuin ilmaston ja finanssialan suhteeseen, on tunnistanut, että finanssialan keskeiset vaikutukset ja riippuvuudet ympäristöön tapahtuvat välillisesti sijoittamisen ja luotonannon kautta (esim. Mulder & Koellner, 2011; Crona, Folke & Galaz, 2021). Myös kansainvälisissä sopimuksissa yksityisten rahoitusvirtojen merkitystä on korostettu (esim. IPBES, 2019). Näin ollen nähtiin luontevaksi, että myös tässä tutkimuksessa keskitytään yksityisiin rahoitusvirtoihin eli tässä tapauksessa finanssialan sijoitus- ja luotonantotoimintaan.

Finanssialan ja ympäristövastuullisuuden suhdetta voitaisiin tutkia myös muista näkökulmista. Esimerkiksi finanssialan ja ilmastonmuutoksen suhdetta on tutkittu jo jonkin verran (esim. Galaz, Crona, Dauriach, Scholtens & Steffen, 2018). Biodiversiteetti on verrattain uusi ilmiö finanssialalla ja finanssialaa koskevassa tutkimuksessa, mutta sen voidaan kuitenkin todeta olevan alalla nouseva teema. Tästä ovat esimerkkinä vuonna 2023 julkaistu biodiversiteetin taloudellisia vaikutuksia koskeva raportointiviitekehys TNFD (TNFD, 2023) sekä vuoden 2025 alussa julkaistu suomalaisen finanssialan etujärjestön Finanssiala ry:n luontositoumus (Finanssiala, 2025). Biodiversiteetti onkin nousemassa yhä keskeisemmäksi teemaksi finanssisektorilla.

Tutkimuksen rajaaminen suomalaisiin finanssialan toimijoihin tuo uutta tietoa finanssi-alan ja biodiversiteetin suhteesta nimenomaan suomalaisessa toimintaympäristössä. Tutkimuksessa haastatellaan finanssialan toimijoiden lisäksi alan ulkopuolisia vastuullisuuden erikoistuneita asiantuntijaorganisaatioita. Koska finanssialan biodiversiteettityö on vielä melko alkutekijöissä, tuovat asiantuntijahaastattelut lisätietoa ja alan ulkopuolista näkökulmaa aihepiiristä. Keskittyminen vain suomalaiseen finanssisektoriin mahdollistaa laajemman näkökulman saamisen suomalaisen finanssisektorin nykytilasta ja kehitystarpeista.

1.4 Tutkielman toteutus ja eteneminen

Tutkielma koostuu viidestä pääluvusta. Ensimmäinen luku toimii johdatuksena tutkielman aiheeseen ja aiheenvalinnan taustaan. Lisäksi luvussa määritellään tutkimuskysymykset, tutkielman tavoitteet sekä tutkimuksen keskeiset rajaukset.

Toinen pääluku on tutkielman teoreettinen viitekehys. Luvussa määritellään biodiversiteetti ja esitellään siihen liittyviä teemoja, kuten ekosysteemipalvelut ja luontokato. Lisäksi luvussa esitellään biodiversiteettiin liittyvää sääntelyä ja viitekehyksiä sekä tarkastellaan, miten biodiversiteetti ja liiketoiminta liittyvät toisiinsa. Luvussa lopussa määritellään finanssiala ja tarkastellaan finanssialan suhdetta vastuullisuuden sekä biodiversiteettiin.

Tutkielman kolmas pääluku keskittyy tutkielman menetelmiin ja aineistoon. Luvussa esitellään laadullista tutkimusta sekä laadullista aineistolähtöistä sisällönanalyysia. Kolmas luku sisältää myös kuvauksen haastattelujen avulla kerätystä tutkimusaineistosta ja aineiston analyysiprosessista.

Neljännessä luvussa esitellään tutkimuksen tulokset, eli kuvataan tutkimusaineistosta tunnistetut näkemykset siitä, miten finanssiala voi edistää biodiversiteettiä. Pääluokat kuvataan yksi kerrallaan alatutkimuskysymyksiin pohjautuvien yhdistävien tekijöiden mukaisesti jaoteltuna, hyödyntäen suoria lainauksia.

Viidennessä ja viimeisessä pääluvussa esitetään tutkimuksen johtopäätökset sekä teolliset ja käytännön kontribuutiot. Lisäksi luvussa arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta ja rajoitteita sekä jatkotutkimusmahdollisuuksia. Työn lopussa on lähdeluettelo sekä liitteenä tutkimushaastatteluissa käytetyt haastattelurungot.

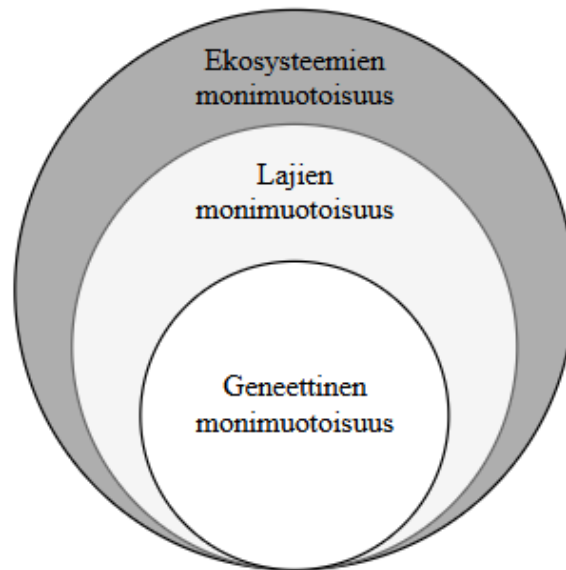
2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1 Biodiversiteetti

2.1.1 Biodiversiteetin määritelmä

Biodiversiteetti eli luonnon monimuotoisuus kuvaa vaihtelua luonnossa. Biodiversiteetti liitetään usein ainoastaan maapallolla elävien eliöläjien määrään, mutta käsite kattaa useita ulottuvuuksia, mukaan lukien elävien organismien monimuotoisuus ja runsaus, niiden sisältämät geenit sekä ekosysteemit, joissa ne elävät (Dasgupta, 2021). Yksinkertaisuudessaan, biodiversiteetti kuvaa elävien organismien välistä vaihtelua (Hudson, 2024, 1) ja elämän monimuotoisuutta (Dasgupta, 2021, 51). Biodiversiteetti on tärkeää luonnon toiminnalle (Pörtner ym., 2021), mutta myös ihmistoiminnalle (Hudson, 2024).

Biodiversiteetille löytyy useita tarkempia määritelmiä. Hallitustenvälinen luonnon monimuotoisuus- ja ekosysteemipalvelupaneeli IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services) määrittelee biodiversiteetin yksityiskohtaisemmin: “Kaikista lähteistä peräisin olevien elävien organismien vaihtelevuus, mukaan lukien maa-, meri- ja muut vesiekosysteemit sekä ekologiset kokonaisuudet, joihin ne kuuluvat. Tähän sisältyy geneettisten, fenotyypisten, fylogeneettisten ja toiminnallisten ominaisuuksien vaihtelu sekä runsauden ja levinneisyyden muutokset ajassa ja paikassa lajien, biologisten yhteisöjen ja ekosysteemien sisällä ja välillä.” (IPBES, ei pvm.). Usein käytetty määritelmä biodiversiteetille on vuoden 1992 Yhdistyneiden Kansakuntien biodiversiteettisopimuksen (CBD) mukainen määritelmä, jonka mukaan biodiversiteetillä tarkoitetaan elävien organismien, niin maalla, meressä kuin muissakin vesistöissä, ja niiden muodostamien ekologisten kokonaisuuksien vaihtelua (CBD, 2011).

Kuvio 1: Biodiversiteetin kolme ulottuvuutta (Panwar ym., 2023, 2556)

Tässä tutkimuksessa biodiversiteetillä tarkoitetaan kirjoa lajien sisällä, lajien välillä ja ekosysteemien välillä. Kuviossa 1 on esitetty biodiversiteetin ulottuvuudet ja niiden yhteydet toisiinsa. Gaston ja Spicer (2013) jaottelevat biodiversiteetin kolmeen luokkaan: geneettinen vaihtelu lajien sisällä ja niiden välillä; eliöiden monimuotoisuus yksilöistä aina lajeihin ja sukuihin; ja ekologinen monimuotoisuus populaatioista elinympäristöihin ja biomeihin saakka. Biodiversiteetti on laaja yhdistävä käsite, joka huomioi elämän moninaisuuden kaikissa sen muodoissa.

2.1.2 Biodiversiteetti ekosysteemipalveluiden näkökulmasta

Ekosysteemipalveluiden käsitettä alettiin käyttää laajemmin 1990-luvulla (Hiedanpää, Suvantola & Naskali, 2010, 10). Sittemmin sanalle on kehitetty useita määritelmiä, mutta määritelmille yhteistä on, että ekosysteemipalveluiden luonnehditaan olevan sellaisia luonnon prosesseja, jotka hyödyttävät ihmistä (Nahlik, Kentula, Fennessy & Landers, 2012). Yleisesti käytössä oleva määritelmä on YK:n pääsihteeri Kofi Annanin vireille paneman hankkeen MEAn (*Millenium Ecosystem Assessment*) määritelmä, jonka mukaan ekosysteemipalvelut ovat hyötyjä, joita ihmiset saavat ekosysteemeistä (MEA, 2005, 9). Harrington ym. (2010, 2781) taas määrittelevät ekosysteemipalvelut ”hyötyinä, jotka ih-

miset tunnistavat saavansa ekosysteemeistä ja jotka tukevat suoraan tai epäsuoraan heidän selviytymistään ja elämänlaatuaan”. Keskeistä ekosysteemipalveluiden käsitteessä kuitenkin on, että ekosysteemejä ja niiden prosesseja katsotaan ihmisen selviytymisen näkökulmasta.

Ekosysteemipalvelut jaetaan usein neljään luokkaan. MEA (2005) jaottelee ekosysteemipalvelut sääteleviin, tuottaviin, kulttuurillisiin ja tukeviin palveluihin. Sääteleviä palveluja ovat esimerkiksi ilmastosääätely, tuottavia palveluja ruoka ja polttopuut, kulttuurillisia palveluja luonnosta inspiroituminen ja luonnon virkistyskäyttö ja tukevia palveluja ravinteiden kierto ja maaperänmuodostus. Luokkien avulla ekosysteemipalvelut voidaan järjestää tavalla, joka mahdollistaa käsityksen siitä, miten tietyt ekosysteemihyödykkeet ja -palvelut liittyvät hyötyihin (Nahlik ym., 2012). Tuottavat, säätelevät ja kulttuurilliset palvelut hyödyttävät ihmisiä suoraan, kun taas tukevat palvelut mahdollistavat sen, että suoraan hyödyttävät palvelut voivat toimia (Harrington ym., 2010, 2782).

MEAn tapaa jakaa ekosysteemipalvelut neljään luokkaan on myös kritisoitu (Nahlik ym., 2012). Tällainen määrittely voi johtaa palvelujen kaksinkertaiseen laskentaan ympäristölaskentatoimen näkökulmasta (Boyd & Banzhaf, 2007). Kritiikkiä on noussut myös siitä, että ekosysteemipalveluille on monta erilaista määritelmää. Useat määritelmät vaikeuttavat käsitteen siirtämistä teoriasta käytäntöön ja sen hahmottamista, mitä ekosysteemipalvelut oikeasti ovat – tietyt määritelmät mahdollistavat sen, että ekosysteemipalveluihin voidaan sisällyttää lähes mitä vain (Nahlik ym., 2012). Monien yleisesti käytössä olevien määritelmien (vrt. MEA, 2005, 9) mukaan ekosysteemipalvelut ovat yhtä kuin hyödyt (Fisher, Turner & Morling, 2009). Boyd ja Banzhaf (2007) liittävätkin ekosysteemipalveluiden määritelmään ajatuksen siitä, että ekosysteemipalvelut ovat ekosysteemin osia, joiden suora kuluttaminen tai hyödyntäminen tukee ihmisen hyvinvointia. Ekosysteemipalvelut eivät tuota ihmisille hyötyä ilman ihmisten olemassaoloa, sosiaalisia yhteisöjä ja rakennettua ympäristöä (Costanza ym., 2014).

Vaikka ekosysteemipalveluiden käsitettä voidaan kritisoida myös ihmiskeskeisyydestä, on käsite auttanut hahmottamaan luonnon merkityksen ihmisten selviytymiselle. Eko-

systemipalveluiden käsite tuo esiin ekosysteemien yhteiskunnallisen ja taloudellisen arvon (Daily, 1997). Ihmiset ovat sokeita suurimmalle osalle ekosysteemipalveluista, ja ekosysteemipalveluiden yhteiskunnallinen merkitys on alettu ymmärtää vasta, kun on ymmärretty niiden, ja ennen kaikkea niiden menettämisen, taloudellinen arvo (Hiedanpää ym., 2010). Käsitteen tarkoituksena on tuoda esiin, että ekosysteemit tuottavat monia ihmisen selviytymisen ja hyvinvoinnin kannalta tärkeitä palveluita (MEA, 2005). Tämän ihmisen ja muun luonnon välisen suhteen ymmärtäminen on tärkeää kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi (Costanza ym., 2014).

Ekosysteemipalvelut ja biodiversiteetti ovat tärkeitä toinen toisilleen, mutta ne ovat tärkeitä myös maapallon järjestelmien toimivuuden kannalta. Ekosysteemipalveluiden käsite korostaa ihmisille tuotettavaa hyötyä, mutta ekosysteemipalvelut ovat ratkaisevan tärkeitä myös biodiversiteetille ja biodiversiteetti ekosysteemipalveluille (Hiedanpää ym., 2010). On olemassa yksiselitteistä näyttöä siitä, että biodiversiteetti lisää ekosysteemien toiminnan vakautta, ja että biodiversiteetin väheneminen heikentää ekosysteemien toimintaa ja tehokkuutta (Cardinale ym., 2012). Biodiversiteetti ylläpitää ihmisen selviytymisen kannalta ratkaisevan tärkeitä ekosysteemipalveluita, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä myös luonnon toiminnalle.

2.1.3 Luontokato

Luontokato on vakava ongelma. Käynnissä olevasta luontokadosta käytetään joidenkin tutkijoiden keskuudessa termiä kuudes sukupuutto. Kuudennen sukupuuton erottaa maapallon aiemmasta viidestä sukupuuttoaallostaa lajien häviämisteen poikkeuksellisen nopeuden lisäksi se, että se on ihmisen aiheuttama (Ceballos ym., 2020). Varovaisten arvioiden mukaan maailman lajeja kuolee sukupuuttoon 100 kertaa nopeammin kuin aikana ennen ihmistä (Ceballos ym., 2015). Arviolta 25 % lajeista, eli noin miljoona kasvi- tai eläinlajia, on jo nyt vaarassa kuolla sukupuuttoon seuraavien vuosikymmenten aikana, mikäli luontokatoa aiheuttavia tekijöitä ei onnistuta vähentämään (IPBES, 2019).

Maapallon lajien tilaa seurataan tarkasti. Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto IUCN (International Union for Conservation of Nature) on pitänyt kirjaa maailman uhanalaisista lajeista jo vuodesta 1964. Se on kerännyt punaiseen kirjaan (*IUCN Red List of Threatened Species*) tietoja lajien taksonomiasta, levinneisyydestä, uhanalaisuudesta ja suojeluun liittyvistä toimista (IUCN, 2012). Suomessa tehdään kansallista uhanalaisuuden arviointia punaiseen kirjaan, joka sisältää arvion paikallisen lajiston tilasta (Hyvärinen, Juslén, Kemppainen, Uddström & Liukko, 2019). Arvioinnin päätavoitteena on tarjota mahdollisimman laaja-alainen ja ajantasainen kokonaiskuva Suomessa esiintyvien lajien häviämiskäytännöstä sekä yleisemmin lajiston tilasta. Kaikkien Suomessa elävien lajien uhanalaisuuden arvioimiseksi tarvitaan lisää tietoa lajeista ja niiden levinneisyysalueista. Suomen lajeista vain 47 % tunnetaan niin hyvin, että niiden uhanalaisuutta on kyetty arvioimaan. Näistä lajeista joka yhdeksäs on arvioitu uhanalaiseksi. (Hyvärinen ym., 2019.) Koska kaikkia lajeja, niin Suomessa kuin globaalistakin, ei vielä tunneta, voi sukupuuttoon kuolleiden lajien määrä olla todellisuudessa vielä suurempi.

Kuudes sukupuutto eroaa aiemmista sukupuutoista siksi, että sen pääajurit liittyvät ihmisen toimintaan. Aiemmat sukupuuttoaalot ovat johtuneet voimakkaista ja yllättävistä luonnon ilmiöistä, kuten asteroidin törmäyksestä tai massiivisista tulivuorenpurkauksista (Ceballos ym., 2020). Käynnissä oleva luontokato, kuudes sukupuutto, johtuu kuitenkin ihmisen toiminnasta. Luontokadon suurimmat suorat aiheuttajat ovat muutokset maan ja merten käytössä, luonnon resurssien suora hyödyntäminen, ilmastonmuutos, saastuminen ja vieraslajien levittäytyminen. Näiden ajureiden taustalla on kuitenkin useita epäsuoria ajureita, tässä tapauksessa yhteiskunnallisiin arvoihin ja toimintatapoihin liittyviä syitä, kuten tuotanto- ja kulutustottumukset, väestön dynamiikat ja trendit sekä kauppa. (IPBES, 2019.) Kaikki nämä viestivät ihmisen eriytymisestä luonnosta sekä kyvyttömyydestä arvottaa luontoa ja sen resursseja.

Luontokato on poikkeuksellisen vakava ympäristöongelma, sillä sen vaikutukset ovat pysyviä – lajien kuoleminen sukupuuttoon on peruuttamatonta. Aiempien sukupuuttojen kohdalla eliökannan palautuminen samalla tasolle kuin ennen massasukupuuttoja, on vienyt miljoonia vuosia (Ceballos ym., 2020). Biodiversiteetti on tärkeää ekosys-

teemeille ja ekosysteemipalveluiden tuottamiselle, sillä se vahvistaa ekosysteemien resilienssiä. Resilienssillä tarkoitetaan ekosysteemien kykyä sopeutua yllättäviin muutoksiin, kuten ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Biodiversiteetti toimii ikään kuin vakuutena: mitä monimuotoisempi ekosysteemi on, sitä todennäköisemmin osa lajeista kestää muutokset, mikä antaa ekosysteemille mahdollisuuden toimia myös häiriötilanteissa. (Pörtner ym. 2021.)

Luontokato ja ilmastonmuutos ovat vakavia yhteiskunnallisia riskejä ja vahvasti yhteydessä toisiinsa. Ilmastonmuutos on yksi luontokadon ajuri (IPBES 2019), mutta luontokadolla on vaikutuksia myös ilmastonmuutokseen. Luontokato vaikuttaa ilmaston säätelyyn, heikentäen etenkin hiilen, typen ja veden kierron toimintaa ja hiilensidontaa, kun esimerkiksi puuston määrä vähenee (Pörtner ym. 2021). Ekosysteemien hiilensidontakyvyn ylläpitäminen tukee ilmastonmuutokseen sopeutumista (Hudson, 2024). Luontokadon vaikutuksia ympäristöön ja ekosysteemeihin ei kuitenkaan tiedetä tarkkaan. Yhden lajin sukupuutto voi aiheuttaa koko ekosysteemin romahtamisen, tai sitten ei. Ei ole tarkkaan tiedossa, kuinka riippuvaisia lajit ovat toisistaan ja mitkä lajit ovat ekosysteemien kannalta merkityksellisimpiä. (Atkins & Macpherson, 2022, 2.) Biodiversiteetin heikkenemisen vaikutuksia on siis vaikea ennakoida.

Vaikka ilmastonmuutos ja luontokato vaikuttavat toisiinsa, on niiden välillä silti myös eroja. Lisähaasteen ilmastonmuutoksen ja luontokadon samanaikaiselle ratkaisemiselle tuo se, että jotkut toimet ilmastonmuutoksen hidastamiseksi voivat vaikuttaa haitallisesti biodiversiteettiin (Hudson, 2024; Pörtner ym., 2021). Tästä usein käytetty esimerkki on tuulivoimaloiden pystyttäminen uusiutuvan energian saamiseksi, mikä kuitenkin voi vaikuttaa negatiivisesti biodiversiteettiin. Tämä korostaa sitä, kuinka maapallon järjestelmien väliset yhteydet tulisi huomioida päätöksenteossa. Biodiversiteetin ja ilmaston lisäksi on tunnistettu seitsemän muuta maapallon toiminnan kannalta olennaista planeetaarista rajaa. Yhdeksästä planetaarisesta rajasta jo kuusi on ylitetty: ilmasto, biodiversiteetti ja ekosysteemit, maankäytön muutokset, vesivarojen käyttö, biokemialliset virrat sekä niin kutsutut uudet aineet, joilla viitataan esimerkiksi mikromuoviin ja ydinjätteeseen. Näitä kaikkia rajoja tulisi käsitellä yhdessä, sillä jos yksi raja ylitetään, on sillä vaikutuksia myös muihin (Richardson ym., 2023.) Luontokato aiheuttaa merkittäviä

vaikutuksia ja riskejä, mutta yhdessä muiden ympäristöongelmien kanssa ovat ne vielä vakavampia ja vaikeasti arvioitavia.

Koska biodiversiteetti on ratkaisevan tärkeää ekosysteemipalveluiden toimimiselle, on biodiversiteetin heikkeneminen merkittävä riski myös yhteiskunnalle ja taloudelle. Luontokato uhkaa ruoantuotantoa, lääketieteellisuutta ja voi aiheuttaa uusia pandemioita. Esimerkiksi yli 75 % maailmanlaajuisista ravintokasveista on riippuvaisia eläinpölyttäjästä ja noin 4 miljardin ihmisen terveydenhuolto on riippuvaista luonnon lääkkeistä. (IPBES, 2019.) Epäonnistuminen biodiversiteetin huomioimisessa on kallista. Yli puolet maailman bruttokansantuotteesta on kohtalaisen tai erittäin riippuvaista luonnosta ja sen palveluista (Maailman talousfoorumi, 2020). Costanza ym. (2014) arvioivatkin globaalien ekosysteemipalveluiden vuosittaisen arvon olevan 125 biljoonaa dollaria. Chaissonin (2002) mukaan ekosysteemipalveluiden taloudellisen arvon määrittäminen voidaan kuitenkin nähdä turhana, sillä jos ekosysteemipalvelut loppuisivat, loppuisi myös ihmiselämä maapallolla (Costanza ym., 2014, 157). Tämä korostaa ihmistoiminnan riippuvuutta luonnosta ja luontokadon merkittäviä yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia.

2.1.3 Biodiversiteetti osana sääntelyä ja viitekehyksiä

Luontokadon ollessa globaali ongelma ovat kansainväliset sopimukset tärkeässä roolissa sen ratkaisemisessa. YK:n biodiversiteettisopimus (CBD) on edistänyt biodiversiteettiä jo vuodesta 1993 lähtien ja asettanut globaaliksi tavoitteeksi pysäyttää luontokato ensin vuoteen 2010 mennessä ja sitten vuoteen 2020 mennessä. Kumpaankaan näistä tavoitteista ei kuitenkaan päästy. Vuoden 2022 Montrealin COP-15-kokouksessa saavutettiin suuri virstanpylväs kansainvälisessä luontotyössä, kun Kunming-Montrealin päätös globaalien luontokadon pysäyttämisestä vuoteen 2030 mennessä hyväksyttiin. Päätös sisältää 23 tavoitetta, joita ovat esimerkiksi vuoteen 2030 mennessä suojella 30 % kaikista maa ja merialueista, varmistaa, että suuryritykset ja finanssialatoimijat arvioivat biodiversiteettiin liittyviä riskejä, riippuvuuksia ja vaikutuksia ja raportoivat niistä sekä investoida biodiversiteettiin vuosittain vähintään 200 miljardia julkisin ja yksityisin varoin. (CBD, 2022.) Viimeisimmässä, vuoden 2024 COP-16-luontokokouksessa

päätettiin muun muassa harkita uutta strategiaa rahoitusvirtojen ohjaamiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi (CBD, ei pvm.).

Osana Vihreän kehityksen ohjelmaa (*EU Green Deal*) Euroopan unioni (EU) on luonut biodiversiteettistrategian. Biodiversiteettistrategiassaan EU sitoutuu “saamaan Euroopan luonnon monimuotoisuuden ennalleen vuoteen 2030 mennessä ihmisten, ilmaston, maapallon ja talouden hyväksi” (Euroopan komissio, 2021, 7). Biodiversiteettistrategia linjaa EU:n biodiversiteettiin liittyvät tavoitteet ja periaatteet. Biodiversiteettistrategia rakentuu kolmen pilarin varaan: 1) Suojeltujen alueiden lisääminen ja luonnon ennallistaminen, 2) Yritysten, rahoitusmarkkinoiden ja hallinnon tukeminen transitiossa biodiversiteetin tukemiseksi, ja 3) Globaali yhteistyö biodiversiteetin edistämiseksi (Euroopan komissio, 2021). EU:n metsäkatoasetus (EUDR) taas linjaa, että tiettyjä tuotteita, eli soijaa, öljypalmua, kahvia, kaakaota, kumia, nautakarjaa ja puuta sekä niistä valmistettuja tuotteita, ei saa myydä EU-alueella, jos ne aiheuttavat metsäkatoa (Asetus (EU) 2023/1115). Asetus astuu voimaan suurempien yritysten kohdalla 30.12.2025 ja mikro- ja pk-yritysten kohdalla 30.6.2026 alkaen (Euroopan parlamentti, 2024).

Rahoitusmarkkinoiden toimijoilla on merkittävä rooli kestävyysmurroksessa, ja alan toimijoita koskeva sääntely on noussut keskeiseksi osaksi EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa. EU:n biodiversiteettistrategiaan sisältyy tavoite rahoitusvirtojen kohdistamisesta biodiversiteettiä tukeviin kohteisiin sekä tavoite rahoitusjärjestelmän kestävyden varmistamisesta, jotta rahoitusjärjestelmä ottaa huomioon biodiversiteettiriskit ja hillitsee niitä (Euroopan komissio, 2021). EU:n kestävä rahoituksen viitekehys, sisältäen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD), kestävä rahoituksen tiedonantoasetuksen (SFDR), taksonomia-asetuksen sekä eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja koskevan standardin (*EU Green Bond Standard*), pakottaa finanssialan toimijat läpinäkyvyyteen ja mukautumaan luontopositiivisiin strategioihin ja toimiin (Euroopan komissio, 2024). Samanaikaisesti Euroopan komissio aikoo kuitenkin keventää kuluvan toimikauden aikana yrityksiin kohdistuvaa sääntelyä ja ottaa uudelleen tarkasteluun kestävyysraportointidirektiivin, huolellisuusvelvoitteen (CSDDD) ja taksonomia-asetuksen (Euroopan komissio, 2025).

Biodiversiteetti on noussut osaksi myös vapaaehtoisia raportointiviitekehyksiä. Biodiversiteettiraportointiviitekehysten lisääntyminen antaa osviittaa tarpeesta systemaattiselle, läpinäkyvälle ja vertailukelpoiselle tiedolle yritysten biodiversiteetti-riippuvuuksista ja -vaikutuksista (Elliot, Jonäll, Paananen, Bebbington & Michelin, 2024). Vuonna 2023 julkaistu vapaaehtoinen TNFD-viitekehys keskittyy luontoon liittyvien riippuvuuksien, vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen ja raportointiin. Biodiversiteetti on mukana myös muissa vapaaehtoisissa raportointistandardeissa, kuten GRI:ssä ja ISSB:ssä (Elliot ym., 2024). Lisäksi esimerkiksi SBTN (Science Based Targets Network) on luonut yrityksille viitekehysten tiedepohjaisten luontotavoitteiden asettamiseksi ja luo parhaillaan finanssialalle omaa viitekehystä (SBTN, ei pvm.). Myös PBAF (Partnership for Biodiversity Accounting Financials) luo omaa standardiaan finanssialan toimijoiden biodiversiteettivaikutusten ja -riippuvuuksien arvioimiseksi (PBAF, 2022).

EU:n taksonomia

EU:n taksonomia määrittelee ympäristön kannalta kestävän taloudellisen toiminnan kuuden ympäristötavoitteen pohjalta. Taksonomian kuusi ympäristötavoitetta ovat: “1. Ilmastonmuutoksen hillintä, 2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen, 3. Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, 4. Siirtyminen kiertotalouteen, 5. Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen ja 6. Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen” (TEG Euroopan komissio, 2020, 2). Sen lisäksi että taksonomian mukaisen toiminnan tulee edistää yhtä tai useampaa näistä tavoitteista, tulee sen myös välttää merkittävän haitan aiheuttamista muille tavoitteille ja tukea keskeisiä sosiaalisen vastuun teemoja, kuten ihmisoikeuksia (TEG Euroopan komissio, 2020).

Taksonomia selkeyttää kestävän sijoituksen määritelmää. Taksonomia pakottaa yritykset olemaan läpinäkyviä vastuullisuudestaan ja auttaa näin sijoittajia tekemään tietoisempia päätöksiä (Schütze & Stede, 2021). Luokittelujärjestelmän tarkoituksena onkin selkeyttää yrityksille ja finanssialan toimijoille, mitä ympäristön kannalta kestävä taloudellinen toiminta tarkoittaa, sekä suunnata yksityisen sektorin investointeja ympäristön kannalta kestävämpiin kohteisiin (Euroopan parlamentti, 2023).

Kestävän rahoituksen tiedonantoasetus (SFDR)

Kestävän rahoituksen tiedonantoasetus eli SFDR (*Sustainable Finance Disclosure Regulation*) velvoittaa rahoitusmarkkinoiden toimijat läpinäkyvyyteen kestävyysriskeihin, sijoitusten kestävyysvaikutuksiin ja rahoitustuotteiden kestävyystietoihin liittyen (Asetus (EU) 2019/2088). Sääntely koskee nimenomaan rahoitussektorin yrityksiä, jotka myyvät rahoitustuotteita. Sääntelyn tarkoituksena on edistää kestävien rahoitustuotteiden läpinäkyvyyttä ja vähentää niihin liittyvää viherpesua (Kirschenmann, 2023). Rahoitustuotteita tarjoavien yritysten on kerrottava, miten vastuullisuus on huomioitu rahoitustuotteen sijoituspäätöksiä tehtäessä.

SFDR pyrkii sekä lisäämään kuluttajien tietoa rahoitustuotteiden kestävyydestä että helpottamaan sijoittajia antamalla kategoriat kestäville ja ei-kestäville tuotteille. SFDR:n alaisten finanssialanyritysten on raportoitava rahoitustuotteidensa pääasialliset haitalliset vaikutukset ja kestävyysriskit, sekä se, miten ne huomioivat nämä sijoituspäätöksissään ja –neuvonnassaan (Asetus (EU) 2019/2088). Lisäksi sääntely pyrkii luokittelemaan rahoitustuotteet sen perusteella, miten vahvasti ympäristöön ja/tai yhteiskuntaan liittyvät ominaisuudet on integroitu osaksi tuotetta. Luokat vastaavat SFDR:n artikloihin 6, 8 ja 9 niiden sijoitusstrategian perusteella: tuote ei huomioi kestävyystekijöitä sijoitusprosessissaan (artikla 6), tuote edistää yhteiskuntaan tai ympäristöön liittyviä ominaisuuksia (artikla 8) ja tuotteen tavoitteena on myönteinen vaikutus ympäristöön tai yhteiskuntaan (artikla 9) (Asetus (EU) 2019/2088).

Kestävyysraportointidirektiivi (CSRD)

Kestävyysraportointidirektiivi, CSRD, astui voimaan vuoden 2023 alussa, tarkoittaen, että ensimmäiset suuret yritykset, mukaan lukien suuret finanssialaan toimijat, raportoivat kestävyystietoa sen mukaisesti vuoden 2024 tilikaudesta. Direktiivin tavoitteena on tarjota sidosryhmille, etenkin sijoittajille, läpinäkyvää, luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa yritysten liiketoiminnasta ja kestävyydestä (Direktiivi (EU) 2022/2464). Kestävän rahoituksen viitekehyksen tarkoituksena on ohjata rahoitusta kestävyys siirtymää tukeviin yrityksiin ja tämän toteutuminen, ja finanssisektorin toimijoiden mahdollisuus noudattaa

viitekehyksen mukaista sääntelyä, vaatii parempaa tiedonsaantia, tarkoittaen laajempia raportointivaateita yrityksille.

CSRD perustuu yrityksille ja niiden sidosryhmille olennaisten teemojen tunnistamiseen ja raportointiin. Kaksinkertaisen olennaisuuden arvioinnissa kestävyysteemat arvioidaan niihin liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kautta (Direktiivi (EU) 2022/2464). Yritysten ei siis tarvitse raportoida kaikista kestävyysteemoista. Direktiiviä tukevissa ESRS-standardeissa, on mukana osio, joka keskittyy biodiversiteettiin ja ekosysteemeihin (Euroopan komissio, 2024). Tunnistaessaan biodiversiteetin olennaiseksi teemaksi täytyy yrityksen raportoida oman toimintansa ja arvoketjunsä myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista biodiversiteettiin, toimistaan kielteisten vaikutusten vähentämiseksi, liiketoimintamallinsa muuttamisesta kansainvälisten ja alueellisten biodiversiteettitavoitteiden mukaiseksi sekä biodiversiteettiin liittyvistä riippuvuuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista (Elliot ym., 2024).

Task Force on Nature-related Financial Disclosures (TNFD)

Vuonna 2023 julkaistu TNFD on ensimmäinen ainoastaan luontoon keskittynyt vapaaehtoinen raportointiviitekehys. TNFD tarjoaa organisaatioille mahdollisuuden raportoida niiden luontoon liittyvistä riippuvuuksista, vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista (TNFD, 2023). TNFD tukee rahoitusvirtojen siirtämistä luontonegatiivisista kohteista kohti luontoposiitivisia kohteita tarjoamalla yrityksille riskienhallinta- ja raportointiviitekehyksen (Elliot ym., 2024). Viitekehys on mahdollisesti tärkeä askel luonnon taloudellisen arvottamisen kannalta, sillä se huomioi luonnon sekä yritysten ja luonnon suhteen kompleksisuuden. Kompleksisuuden ymmärtäminen tapahtuu hahmottamalla luonnon taloudellinen ja ekologinen puoli sekä tarkastelemalla, missä ja miten yritykset toimivat luontorajapinnassa (Cuckston, 2024).

TNFD pohjautuu kaksinkertaisen olennaisuuden arviointiin. Viitekehyksen logiikka perustuu organisaation riippuvuuksien ja vaikutusten ja niistä seuraavien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen (TNFD, 2023). Näistä raportoidaan hallinnon, strategian, riskienhallinnan sekä mittareiden ja tavoitteiden näkökulmasta (Cuckston, 2024). TNFD:tä voivat hyödyntää sekä reaalityalouden yritykset että finanssialan toimijat (Elliot

ym., 2024) ja sen tarkoituksena on vaikuttaa niiden toimintaan riskienhallinnan ja raportoinnin kautta (Hudson, 2024).

2.2 Biodiversiteetti ja liiketoiminta

2.2.1 Yritysten biodiversiteettistrategiat ja -toimet

Kaikki liiketoiminta on suoraan tai välillisesti riippuvaista luonnosta – eniten riippuvaisia toimialoja ovat rakentaminen, maanviljely sekä ruoka- ja juomateollisuus (Maailman talousfoorumi, 2020). Biodiversiteettiin eniten vaikuttavat toimialat taas ovat: metsäteollisuus ja kalatalous, ruoka- ja juomateollisuus sekä tupakanviljely, kaivosteollisuus, öljyn- ja kaasuntuotanto sekä kuljetusliikenne (UNPRI, 2020). Riippuvuus biodiversiteetistä ja ekosysteemipalveluista aiheuttaa yrityksille riskejä, mutta luontokadon aiheuttamien riskien altistumisherkkyyks ja vakavuus vaihtelevat toimialan mukaan. Riskialttiimpia aloja ovat energia-ala, yleishyödylliset palvelut, kuten sähkönjakelu ja vesihuolto, kiinteistöala, kaivosteollisuus ja metsäteollisuus (Giglio ym., 2023). Biodiversiteetin aiheuttamat riskit alkutuotannolle, eli yllä mainituille aloille, on helppo ymmärtää, mutta toimitusketjujen kautta aiheutuvat vaikutukset eri toimialoille voivat myös olla merkittäviä (Maailman talousfoorumi, 2020). Yrityksen biodiversiteettivaikutuksia tuleekin arvioida sen koko toimitusketjun osalta, ei ainoastaan oman toiminnan (Panwar, 2023).

Luontokatoa ei voida ratkaista ilman yrityksiä. Yritykset ovat “yhteiskunnan tärkeinä toimijoina vastuussa toimistaan ja ovat siksi avainasemassa planeetan kokonaisvaltaisen kestävyuden kannalta” (Blanco-Zaitegi, Etxebarria & Moneva, 2022, 2). Yksinkertaistettuna, yritykset vaikuttavat biodiversiteettiin, ovat riippuvaisia biodiversiteetistä ja kohtaavat biodiversiteetin heikkenemisestä aiheutuvia riskejä (Unter, Vogel & Walls, 2023). Yritysten hallinnoimia merkittäviä resursseja ja osaamista tulisi hyödyntää biodiversiteettitoimissa, mikä taas voi nopeuttaa yhteiskunnallisia toimia biodiversiteetin edistämiseksi (Heikkinen, Jokinen & Kujala, 2023). Yritysten vastuuta luontokadon ratkaisemisessa puoltaa myös se, että kaikki yritykset toimialasta ja koosta riippumatta vaikuttavat luontokadon suoriin ja epäsuoriin ajureihin (Panwar ym., 2023;

Laine, Tregidga & Unerman 2022). Vastuullisten toimintatapojen juurruttaminen osaksi yksityistä sektoria vaatii täten toimia myös pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä (Panwar, 2023). Biodiversiteetin edistäminen vaatii yhteistyötä toimialojen, arvoketjujen ja toimipaikkojen välillä, mutta yksittäisten yritysten tulisi silti ymmärtää toimintansa vaikutukset ja riippuvuudet luontoon, hallita luontoriskejä ja integroida luonto osaksi päätöksentekoa (Baggaley ym., 2023). Ei siis riitä, että ainoastaan suuret tai biodiversiteettiin suoraan oman toimintansa kautta vaikuttavat yritykset tekevät toimia biodiversiteetin edistämiseksi, sillä luontokato vaikuttaa kaikkiin organisaatioihin, vähentämään kriittisten ekosysteemipalveluiden heikentymisen kautta.

Sidosryhmien vaateet yrityksille kielteisten biodiversiteettivaikutusten vähentämiseksi ovat nousseet (Laine ym., 2022; Houdet, Trommetter & Weber, 2012). Toimialakohtaiset käytännöt ja ohjeistukset yhdessä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien odotusten kanssa luovat painetta biodiversiteettitoimille, mutta lisäävät myös biodiversiteetti-toimien vetovoimaa, sillä esimerkiksi sidosryhmäyhteistyö mahdollistaa paremman tiedon saamisen ja parantaa organisaation legitimiteettiä monimutkaisten ongelmien ratkaisemisessa (Heikkinen ym., 2023). Sidosryhmäyhteistyön merkitystä korostetaan tiedonjakamisen ja biodiversiteetin johtamisen näkökulmasta: Luontokato on monimutkainen kysymys ja sen johtaminen on haastavaa ilman tarvittavaa osaamista (Blanco-Zaitegi ym., 2022). Luontopohjaisen sidosryhmäyhteistyön etuja ovatkin: 1) Sen ytimessä on yhteistyö luonnon hyväksi, joka on tunnistettu keskeiseksi tekijäksi biodiversiteetin edistämässä, 2) Se mahdollistaa organisaation rajat ylittävän tiedonjaon, sillä vain harvalla yrityksellä on riittävää biodiversiteettiosaamista, 3) Se korostaa luontokatoon liittyvien haasteiden ratkaisemista paikallisella tasolla sekä mahdollistaa molemminpuolisen oppimisen yritysten, poliittisten päättäjien, tutkijoiden, paikallisyhteisöjen ja muiden sidosryhmien välillä, ja 4) Se voi johtaa pitkäaikaisiin ja tehokkaisiin ratkaisuihin biodiversiteetin edistämiseen liittyvien toimien, kuten luonnon-suojelualueiden luomisen, tukemiseksi (Heikkinen ym., 2023).

Luontokadon pysäyttämiseksi tarvitaan muutoksia liiketoimintamalleissa. Yritysten on mukautettava liiketoimintamallinsa biodiversiteettiä edistävän toiminnan mukaiseksi, mikä tarkoittaa biodiversiteetin ottamista osaksi useita toimintoja, kuten riskienhallintaa,

markkinointia ja myyntiä (Hudson, 2024). Organisaatioiden tulisi ottaa biodiversiteetti osaksi organisaatiokulttuuriaan, jotta biodiversiteetin edistämisestä tulee osa henkilöstön jokapäiväistä ajattelua ja toimintaa (Panwar, 2023). Dasguptan (2021) mukaan ei ainoastaan riitä, että yritykset kehittävät teknologisia innovaatioita biodiversiteetin edistämiseksi, vaan tarvitaan myös muutoksia tuotanto- ja kulutustottumuksissa. Tähän tarvitaan laaja-alaista yhteiskunnallista yhteistyötä, mutta yritykset voivat kuitenkin itse muuttaa tapansa hallita ja käyttää luonnon resursseja (Zabey & Thissen, 2022, 90). Yritysten tulisikin muuttaa suhtautumisensa biodiversiteetistä sääntelyvelvoitteena kohti proaktiivisempaa ja strategisempaa suhtautumista (Houdet ym., 2012). Ei siis riitä, että biodiversiteetistä tulee osa yrityksen vastuullisuustyötä, vaan sen tulisi olla koko organisaation läpileikkaava teema sekä osa strategiaa ja henkilöstön päivittäistä tekemistä.

Luontopositiivisuudesta on tullut yhä yleisempi tavoite yritysten biodiversiteettistrategioissa. Luontopositiivisuudelle on useita määritelmiä, mutta UNEP (2021, 18) määrittelee luontopositiivisen talouden olevan “talous, joka on uudistuva, yhteistyöhön perustuva ja jossa kasvu arvostetaan vain silloin, kun se edistää yhteiskunnallista kehitystä ja ympäristönsuojelua”. Luontopositiivisuus tarkoittaa järjestelmällistä muutosta yrityksen tavassa tehdä liiketoimintaa eikä niinkään nykyisten toimintatapojen päivittämistä (Baggaley ym., 2023). Luontopositiivisten yritysten on huomioitava biodiversiteettivaikutukset läpi toimitusketjun, asetettava globaalien tavoitteiden kanssa linjassa olevia mitattavia tavoitteita, sitouduttava biodiversiteetin edistämiseen läpi organisaation, mukaan lukien johto, ja käsiteltävä ympäristöongelmia, kuten ilmastonmuutosta ja luontokatoa, yhdessä (zu Ermgassen ym., 2022). Luontopositiivisuuden saavuttaminen vaatii siirtymän luonnon resursseja ylikuluttavasta liiketoiminnasta biodiversiteetin, ja muiden ympäristö- ja kestävyyskysymysten, kannalta kestävään toimintaan läpi arvoketjun ja organisaation.

2.2.2 Biodiversiteettiraportointi

Biodiversiteettiraportointi on keskeinen osa yritysten biodiversiteettityötä. Yritykset eivät ainoastaan tee biodiversiteettitoimia vaan myös kommunikoivat niistä sidosryhmilleen osana kestävyysraportointia (Addison, Bull & Milner-Gulland, 2019). Bio-

diversiteetistä raportoiminen voi “vahvistaa yritysten tilivelvollisuutta, vaikuttaa sijoituspäätöksiin, edistää sidosryhmien osallistamista ja edistää ympäristönsuojelua organisaatioissa” (Elliot ym., 2024, 1). Yritysten tilivelvollisuus biodiversiteettivaikutuksistaan on biodiversiteettiraportoinnin lähtökohta: Yritykset ovat tilivelvollisia toiminnastaan ja vaikutuksistaan luontokatoon. Biodiversiteettiraportointi on keino tehdä tämä tilivelvollisuus näkyväksi organisaatiolle itselleen ja sen sidosryhmille sekä muuttaa biodiversiteettiin liittyviä asenteita ja toimintatapoja. (Jones & Solomon, 2013.) Biodiversiteetin edistämiseksi on tärkeää, että yritys on tietoinen sen vastuun piiriin kuuluvista asioista ja myös viestii niistä sidosryhmilleen.

Biodiversiteettiraportoinnin tarkoitus on tehdä yrityksen biodiversiteettiin liittyvät vaikutukset, tavoitteet ja toimet näkyväksi. Biodiversiteettiraportointi mahdollistaa vaikutusten, riippuvuuksien sekä vastuiden ja tilivelvollisuuksien ymmärtämisen sekä yritykselle itselleen että sen sidosryhmille (Laine ym., 2022). Vuoden 2016 Fortune 500 Global companies -listan sadasta suurimmasta yrityksestä vain harva raportoi biodiversiteetistä riittävällä tarkkuudella (Addison ym., 2019) ja vuonna 2022 vain alle puolet maailman 250 suurimmasta yrityksestä raportoi vaikutuksistaan biodiversiteettiin (KPMG, 2022). Vastuullisuusraporteissa kerrotaan esimerkiksi biodiversiteetti-vaikutusten hallinnasta, biodiversiteetin ennallistamisesta ja biodiversiteettiin liittyvistä investoinneista. Kuitenkin vain harva yritys kertoo biodiversiteettiin liittyvistä sitoumuksistaan selkeästi tai toimenpiteistään kvantitatiivisesti, mikä vaikeuttaa yrityksen tavoitteiden ja toimien vaikuttavuuden arviointia. (Addison ym., 2019.) Biodiversiteettiraportoinnin ei tulisi olla itseisarvo vaan apukeino positiivisen vaikutuksen aikaansaamiseksi. Cuckston (2018) painottaa, että sen sijaan, että oletetaan biodiversiteettiraportoinnin itsessään olevan hyödyllistä, tulisikin pohtia, mitkä ovat ne lopputulokset, joita biodiversiteetin suhteen tarvitaan, ja millainen raportointi tukee niiden saavuttamista.

Biodiversiteetistä raportoiminen ei ole yksinkertainen tehtävä. Biodiversiteetin mittaaminen ja kvantifiointi on haastavaa, olennaisuuden määrittely on vaikeaa sen useiden määritelmien takia ja raportoidun tiedon oikeellisuuden, luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden varmistaminen asettaa raportoinnille lisävaatimuksia (Elliot ym.

2024, 2). Biodiversiteetin huomioimiseen laskentatoimessa, tarkoittaen esimerkiksi mittaamista, raportointia ja tiedonantoa, liittyy haasteita myös liittyen siihen, miten biodiversiteettiä tulisi mitata, tulisiko tai voiko biodiversiteettiä mitata rahassa ja sopivatko laskentatoimen perinteiset metodin biodiversiteetin mittaamiseen (Jones & Solomon, 2013). Pohdintaa siis herättää, voidaanko laskentatoimen perinteisiä metodeja ja vaatimuksia täysin hyödyntää biodiversiteettilaskennassa ja –raportoinnissa.

Toistaiseksi keskeisenä käytännön haasteena on standardoitujen biodiversiteettimittareiden puuttuminen. Tämä tarkoittaa, että sekä eri yrityksiä että yksittäisen yrityksen toiminnan kehitystä on vaikea vertailla (Addison ym., 2019). Yritysten on siis vaikea selvittää oman toimintansa vaikutuksia ja biodiversiteettitoimenpiteidensä vaikutuksia, ja sidosryhmien, kuten finanssialan toimijoiden, on vaikea vertailla yrityksiä keskenään. Samanaikaisesti kuitenkin pohditaan, tulisiko näiden mittareiden edes olla globaalisti vertailukelpoisia – vaikka luontokato on globaali ongelma, ovat toimet sen hidastamiseksi paikallisia (Blanco-Zaitegi ym., 2022.) Parhaimmassa tapauksessa biodiversiteettiraportointi edistää läpinäkyvyyttä ja luottamusta sidosryhmissä sekä mahdollistaa tietoon perustuvan päätöksenteon ja tavoiteasetannan sekä osallistumisen globaaliin työhön biodiversiteetin edistämiseksi. Tämä kuitenkin vaatii yhtenäisen raportointimallin luomista. (Elliot ym., 2024.) Haasteena siis on, että tarvittaisiin yleisesti käytössä oleva biodiversiteettimittari ja -raportointimalli tiedon vertailukelpoisuuden ja biodiversiteetin johtamisen mahdollistamiseksi. Samanaikaisesti kuitenkin tiedostetaan, että biodiversiteetti ja ekosysteemit vaihtelevat alueellisesti, joten niille ei välttämättä kyetä luomaan yhtä globaalia mittaria.

Biodiversiteettiraportit ovat keskeinen lähde finanssialan toimijoiden sijoitus- ja luotonantoprosessissa sekä palveluntarjoajien vastuullisuusluokituksissa. Sijoittajalle helpoin tapa kerätä tietoa yritysten toiminnan vastuullisuudesta on perehtymällä yritysten kestävyysraportteihin. Lisäksi sijoittajat voivat ostaa ulkoisilta palveluntarjoajilta vastuullisuustietoa ja asiantuntemusta sekä seurata julkisia yrityslistoja, jotka perustuvat myös pääosin julkisesti saatavilla olevaan informaatioon. (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso & Sievänen, 2020.) Sijoittajien kiinnostus biodiversiteettiraportointia kohtaan onkin kasvanut. Biodiversiteettiraportoinnin ja -työn vaikutuksia yrityksen taloudelliseen

suoritukseen ei olla juurikaan tutkittu (Velte, 2024), mutta hyvän ESG-luokituksen on huomattu vaikuttavan positiivisesti yrityksen tulokseen (Friede, Busch & Basset, 2015). Biodiversiteettiraportoinnilla voi olla yritykselle myös positiivisia taloudellisia vaikutuksia, kun esimerkiksi rahoituksen hinta laskee tai yrityksen osakkeen arvo nousee. Biodiversiteetistä raportointi palvelee yrityksen sidosryhmien lisäksi myös yritystä itseään ja vastuullisuuden johtamista, kun ymmärrys oman toiminnan vaikutuksista ja riskeistä laajenee.

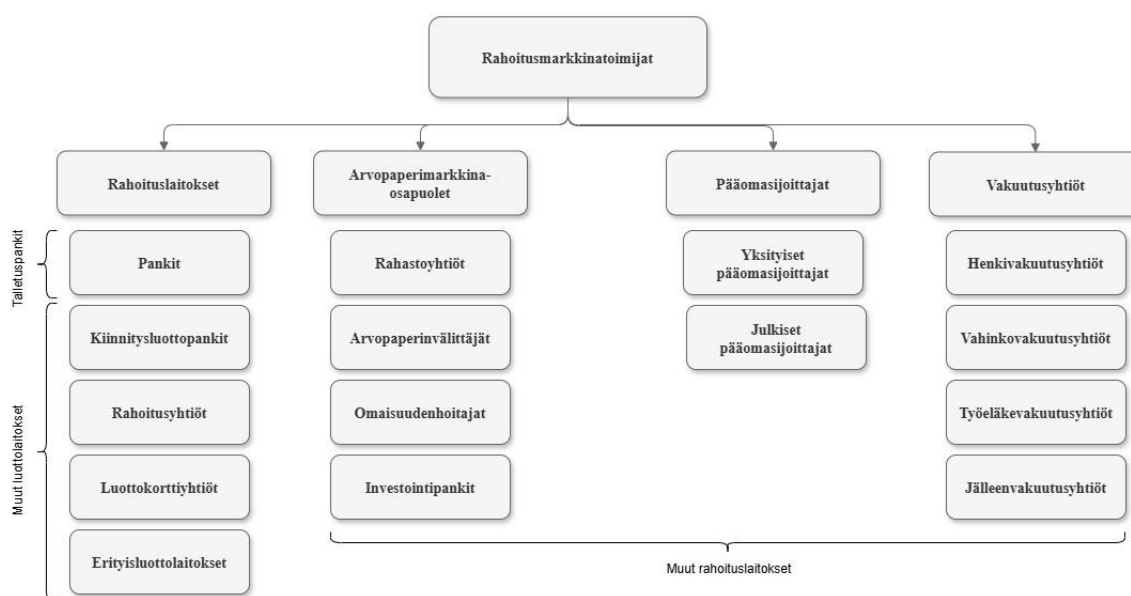
2.3 Finanssiala

2.3.1 Finanssialan määritelmä

Finanssimarkkinat ovat keskeinen osa kansantaloutta. Finanssimarkkinoilla tarkoitetaan eri osapuolien, valtion, yritysten, finanssialan toimijoiden ja yhteisöjen, välistä kauppaa liikkeeseen lasketuista arvopapereista ja rahasta (Alhonsuo, Nisén, Nousiainen, Pellikka & Sundberg, 2012, 83). Rahoituksen välityksen lisäksi finanssimarkkinat mahdollistavat riskien jakamisen eri osapuolten kesken (Kontkanen, 2011, 46). Finanssimarkkinoista voidaan käyttää myös termiä rahoitusmarkkinat. Finanssijärjestelmä ja –markkinat koostuvat toiminnasta, joka koskee pankki-, vakuutus- ja sijoituspalveluiden tarjoamista (Alhonsuo ym., 2012, 13). Näin ollen, finanssialan toimijoilla tarkoitetaan yrityksiä, jotka harjoittavat sijoitus-, pankki- tai vakuutustoimintaa (Kontkanen, 2011). Termi rahoitus kattaa sekä luotonannon että sijoittamisen (Kontkanen, 2011).

Suomen finanssimarkkinoilla toimivat instituutiot voidaan luokitella talletuspankkeihin sekä muihin luotto- ja rahoituslaitoksiin. Näihin muihin luottolaitoksiin kuuluvat esimerkiksi rahoitusyhtiöt, luottokorttiyhtiöt, kiinnitysluottopankit ja erityisluottolaitokset. Lisäksi on olemassa muita rahoituslaitoksia, jotka tarjoavat muun muassa sijoitus-, pääomarahoitus- ja vakuutuspalveluita. Ero talletuspankkien ja muiden rahoituslaitosten välillä on kuitenkin hämärtynyt, sillä monet pankit ovat nykyään laaja-alaisia finanssitaloja, jotka tarjoavat kattavasti erilaisia pankki-, varainhoito- ja vakuutuspalveluita. (Finanssialalle, 2018). Tällaisia toimijoita kutsutaan finanssitavarataloiksi tai finanssi-

konserneiksi (Alhonsuo ym., 2012, 102). Kuviossa 2 on esitelty rahoitusmarkkina-toimijat jaoteltuna rahoituslaitoksiin, arvopaperimarkkinaosapuoliin, pääomasijoittajiin ja vakuutusyhtiöihin. Kuviossa näkyy myös, miten toimijat jakautuvat talletuspankkeihin, muihin luottolaitoksiin sekä muihin rahoituslaitoksiin. Lisäksi finanssialaan voidaan laskea kuuluvaksi finanssialaa valvovat elimet, joita ovat Suomessa Finanssivalvonta sekä Euroopan keskuspankki, sekä muut ohjaavat viranomaiset, kuten Euroopan pankkiviranomainen EBA ja arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA (Finanssialalle, 2018).

Kuvio 2: Finanssimarkkinoiden toimijat (mukaillen Kontkanen, 2011, 16; Finanssialalle, 2018)

Pankkien keskeisenä tehtävänä on yksinkertaisesti talletusten vastaanottaminen ja luottojen myöntäminen. Tänä päivänä monet pankit tarjoavat lisäksi asiakkailleen sijoitus- ja varallisuudenhoitopalveluita. Rahoituslaitokset keräävät kotitalouksilta, yrityksiltä ja yhteisöiltä sekä raha- ja pääomamarkkinoilta rahoitusta ja välittävät hankkimansa rahoituksen eteenpäin luottoina ja arvopaperisijoituksina (Finanssialalle, 2018). Pankit yhdistävät taloudessa olevat ylimääräiset rahat ja rahoitusvajheet tuomalla yhteen lainanantajat ja lainanottajat, ja vastaavat suurimmasta osasta talouden maksuliikenteestä (Jeucken, 2001). Muita pankkien tärkeitä tehtäviä ovat maksujenvälitys ja riskienhallinnan hoitaminen hajauttamalla riskejä eri markkinaosapuolten kesken ja tuottamalla riskienhallintapalveluita asiakkaille (Alhonsuo ym., 2012, 91).

Vakuutusyhtiöt voidaan jaotella henki-, vahinko-, työeläke- ja jälleenvakuutusyhtiöihin. Vakuutusyhtiöt ottavat kannettavakseen asiakkaidensa riskejä ja saavat vastineeksi asiakkailtaan vakuutusmaksuja (Alhonsuo ym., 2012, 96). Vakuutustoiminnan perusajatus on sijoittaa vakuutusmaksutulot mahdollisimman tuottavasti ja turvaavasti, jotta tulevat eläkkeet ja korvaukset voidaan maksaa (Finanssialalle, 2018). Vakuutusyhtiöiden rooli rahoitusmarkkinoilla on merkittävä, sillä vakuutusyhtiöiden sijoituksista suurin osa on sijoitettu joukkolainoihin, osakkeisiin ja rahamarkkinainstrumentteihin. (Kontkanen, 2011.) Vakuutusyhtiöiden merkittävyyttä rahoitusmarkkinoilla kuvastaa se, että Suomessa suurimmat sijoittajat ovat työeläkeyhtiöitä (Pietiläinen, 2024). Näiden toimijoiden rooli on vakuuttajana toimimisen lisäksi merkittävä myös sijoittajana.

Pääomasijoittaminen tarkoittaa sijoittamista julkisesti noteeraamattomiin yrityksiin, minkä tarkoituksena on edistää sijoituskohteina olevien yritysten arvonnousua (Kontkanen, 2011). Pääomasijoittajat voidaan jakaa yksityisiin, esimerkiksi bisnesenkelit, ja julkisiin sijoittajiin, esimerkkinä Finnvera ja Business Finland. Myös pankit osallistuvat pääomasijoittamiseen olemalla mukana sijoittajina pääomasijoitusyhtiöissä (Kontkanen, 2011). Pääomasijoittavien suomalaisten yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto on yli 23 miljardia vastaten yli 5 prosenttia suomalaisten yritysten kokonaisliikevaihdosta (PwC & Pääomasijoittajat, 2023). Pääomasijoittajat siis tavoittelevat sijoituksilleen tuottoa edistämällä kasvuyritysten liiketoimintaa. Lisäksi markkinoilla on toimijoita, jotka ovat erikoistuneet johonkin tiettyyn markkinoiden osa-alueeseen, kuten arvopaperinvälittäjät ja investointipankit (Alhonsuo ym., 2012, 103).

Finanssialan roolin yhteiskunnassa voidaan sanoa olevan merkittävä. Finanssialan toimijoiden rooli nykyisessä talousjärjestelmässä on niin suuri, ettei talous voi toimia ilman niitä (Barua, 2022). Finanssialan toimijat, rahavirrat ja omistajuus ovat avainasemassa globaalissa taloudessa (Galaz ym., 2018). Finanssisektori huolehtii rahoituksesta ja maksamisen välittymisestä (Jeucken, 2001) ja toimii ikään kuin siltana ylijäämäisten ja alijäämäisten yksiköiden välillä (Barua, 2022). Esimerkiksi pankit myöntävät luottoa, mikä lisää rahan määrää taloudessa ja vaikuttaa epäsuorasti talouskasvuun. Ne myös allokoivat rahaa eri teollisuudenaloille, mikä taas vaikuttaa talouskasvun luonteeseen. (Jeucken, 2001.) Finanssialan toimijat huolehtivat myös

monista muista yhteiskunnan ja talouden kannalta merkittävistä palveluista, kuten vakuutuksista ja maksuliikenteestä (Barua, 2022). Taloudellinen pääoma on talousjärjestelmän keskeisin osa ja rahoitussektori huolehtii sen liikkumisesta.

2.3.2 Finanssiala ja kestävyys

Finanssiala on avainasemassa kestävän kehityksen edistämässä ja tukemisessa (Hummel ym., 2021; Louche, Busch, Crifo & Marcus 2019; Crona, Folke & Galaz, 2021; Barua, 2022; Zimmermann, 2019). Rahoitusmarkkinat vaikuttavat siihen, miten yritykset toimivat, mitä ne priorisoivat ja miten niitä arvotetaan (Davis & Kim, 2015). Suurilla finanssialan toimijoilla on huomattu olevan merkittävä määräysvalta yrityksessä ja tällainen vallan keskittyminen rahoitusalan yrityksille antaa niille mahdollisuuden vaikuttaa useisiin toimialoihin globaalisti (Vitali, Glattfelder, Battiston & Montoya, 2011). Esimerkiksi pankeilla on ainutlaatuisen asemansa myötä mahdollisuus edistää koko yhteiskunnan rakenteellisia muutoksia mahdollistamalla tai uhkaamalla valtioiden, yritysten ja yksilöiden vastuullisia toimintatapoja (Zimmermann, 2019). Finanssialan toimijoilla on siis vaikutusvaltaa yrityksiin, mutta myös mahdollisuus aikaansaada laajempia yhteiskunnallisia muutoksia toimintansa kautta.

Finanssialan merkitys yhteiskunnassa on tunnustettu etenkin ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kohdalla. Galazin ym. (2018) mukaan finanssialalla on tärkeä rooli ilmastonmuutoksen vaikutusten vähentämisessä. Louche ym. (2019) tukevat tätä tuomalla esiin, että finanssialan toimijoita tarvitaan tukemaan vähähiiliseen talouteen siirtymistä vauhdittamalla vähähiilisiin ja uusiutuviin teknologioihin sekä energiatehokkuustoimiin kohdistuvia sijoituksia. Vuonna 2015 solmitussa Pariisin ilmastopöytäkirjassa finanssialan rooli on keskeinen, sillä sopimuksen yhtenä tavoitteena on rahoitusvirtojen ohjaaminen vähähiiliseen ja ilmastokestävään talouteen (Yhdistyneet kansakunnat, 2015). Aiemmissa ilmasto- ja rahoitusala-kohtaisissa tutkimuksissa on esimerkiksi käsitelty ”vihreitä joukkovelkakirjalainoja ja muita vaikuttavuussijoituksia, ilmastoon liittyvien taloudellisten riskien ja vakuutusmekanismien arviointia, ESG-mittareita ja sosiaalisesti vastuullisten sijoitussalkkujen erilaista suorituskykyä sekä vastuullisen sijoittamisen ajureita” (Galaz ym., 2018, 296).

Finanssialan rooli kestävydessä keskittyy siis rahavirtojen ohjaamiseen vastuullisiin kohteisiin. Rahoitusmarkkinoiden käytännöissä ja luonteessa on kuitenkin haasteita kestäväen kehityksen tarpeisiin verraten: Finanssiala pyörii lyhyen aikavälin tuoton ympärillä ja suhtautuu sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin teemoihin vastuunsa ulkopuolisina asioina (Fatemi & Fooladi, 2013). Finanssialan lyhytnäköisyyden ja voiton tavoittelun nähdään pahentavan ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvia ulkoisvaikutuksia ja alalla tarvitaan muutoksia kestävyysmurroksen toteutumiseksi (Jones, Taylor, Hafner & Kitchen, 2021). Ulkoisvaikutuksilla tarkoitetaan “yrityksen toiminnasta aiheutuvia sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja/tai taloudellisia vaikutuksia, jotka jäävät muiden kannettavaksi, ainakin lyhyellä aikavälillä” (Unerman, Bebbington & O’dwyer, 2018, 498). Finanssialan, pääasiassa sijoittamisesta aiheutuvat, ulkoisvaikutukset ympäristöön, kuten metsienhakkuu ja muutokset maankäytössä, voivat saada aikaan järjestelmäriskkejä, joilla on vaikutuksia talouteen ja rahiotussalkkujen vakauteen (Crona ym., 2021). Vastuullisuustyö vaikuttaakin positiivisesti pankin omaan mutta myös koko finanssijärjestelmän riskienhallintaan, sillä korkeamman ESG-luokituksen pankeilla on pienempi maksukyvyttömyysriski ja vaikutus koko finanssimarkkinaa koskeviin järjestelmäriskkeihin (Scholtens & van’t Klooster, 2019). Finanssialan ulkoisvaikutukset ja riskit muodostavat siis kehän: alan ulkoisvaikutukset lisäävät taloudellisia riskejä, joiden epähuomiointi voi johtaa vielä suurempiin järjestelmäriskkeihin.

Riski on hyvin keskeinen käsite finanssialalla. Riskille on useita määritelmiä, mutta riskin voidaan määritellä kuvaavan “subjektiivista arviota tapahtuman mahdollisuudesta ja siihen liittyvästä epävarmuudesta sekä siitä, kuinka huolissaan ollaan tapahtuman seurauksista” (Alhonsuo ym., 2012, 38). Finanssialan toimijat ovat yhä enemmän kiinnostuneita ilmastonmuutoksen ja muiden ekosysteemeissä tapahtuvien muutosten aiheuttamista taloudellisista riskeistä (Galaz ym., 2018, 296). Finanssialan tapa arvioida taloudellisia riskejä ei kuitenkaan huomioi ympäristöön liittyviä ulkoisvaikutuksia ja ilmiöiden, kuten luontokadon ja ilmastonmuutoksen, välisiä yhteyksiä ja vaikutuksia riskeihin. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen taloudelliset vaikutukset sijoitussalkkuihin saattavat ilmetä epäsuorasti toimitusketjujen häiriöiden, sääntelymuutosten tai yhteiskunnallisen epävakauden kautta, sen sijaan että ne johtuisivat välittömästi fyysisestä vahingosta omaisuuserille, mikä tekee riskien ennustamisesta haastavaa. (Crona ym.,

2021.) Finanssisektorin tavassa arvioida ja hallita ympäristöriskejä on siis vielä kehitettävää.

Finanssiala on perinteisesti vahvasti säännelty ala (Kontkanen, 2011). Pankit keskittyvät vastuullisuustyössään, regulaation ohjaamana, enemmän ympäristö- ja yhteiskuntariskien hallitsemiseen kuin ympäristöön ja sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyvien teemojen integroimiseen osaksi arvонуontia (Hummel ym., 2021). Hirschman (2023) tuo esiin, että EU:n kestävän kehityksen sääntelyn tuomat velvoitteet aiheuttavat rahoitussektorin toimijoille lisätaakan ja –kustannuksia, sillä esimerkiksi haasteet datan saatavuudessa ja laadussa sekä raportointivaateiden kasvamisesta aiheutuvat operatiiviset haasteet vaikeuttavat sääntelyn vaatimukseen pääsemistä. Hummelin ym. (2021) mukaan kuitenkin ainoastaan ympäristö- ja sosiaalisen vastuun johtaminen vaikuttaa positiivisesti vastuullisuuden suorituskykyyn. Finanssitoimijoiden tulisi siis sääntelyn vaatimusten täyttämisen lisäksi pyrkiä ennen kaikkea tuottamaan vastuullisuudella arvoa sidosryhmilleen.

Vastuullisen sijoittamisen merkitys sijoitustoiminnassa on kasvanut viime vuosien aikana. Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja hallintotavan, eli ESG-tekijöiden (*Environmental, Social and Governance*) huomioimista sijoituspäätöksissä ja omistamisessa (Finsif, ei pvm.). Finsifin markkinaselvityksen (2022) mukaan lähes kaikilla kyselyn vastaajaorganisaatioilla, joihin kuuluvat Suomen sijoitusalan merkittävät ja keskeiset varainhoitaja-, sijoittaja- ja palveluntarjoajaorganisaatiot, on vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja lähes kaikki käyttävät ainakin yhtä vastuullisen sijoittamisen lähestymistapaa. Vastuullisen sijoittamisen lähestymistapoja ovat esimerkiksi poissulkeminen, teemasijoittaminen, osakkeenomistajana vaikuttaminen ja ESG-tekijöiden integrointi osaksi sijoitusanalyysia taloudellisten mittareiden ohien (Hyrskke ym., 2020).

Vastuullinen sijoittaminen on konkreettinen tapa ohjata rahoitusvirtoja kestäviin kohteisiin ja hallita riskejä. Vastuullisella sijoittamisella on positiivisia yhteiskunnallisia vaikutuksia, sillä se edistää yritysten positiivisia ulkoisvaikutuksia ja siirtää reaalijoiutuksia näille yrityksille (Pástor, Stambauch & Taylor, 2020). Vastuullisen

sijoittamisen nähdään tuovan tuloksia pitkällä aikavälillä, kun taas perinteisesti taloudellisia tuloksia mitataan lyhyellä aikavälillä. Tämä vaikeuttaa vastuullisen sijoittamisen hyötyjen konkretisointia. (Hyrskke ym., 2020.) Perinteisesti sijoittamisen tarkoituksena on tuottaa ainoastaan taloudellista voittoa, mutta vastuullisen sijoittamisen tavoitteena on samanaikaisesti tuottaa positiivista vaikutusta yhteiskuntaan ja ympäristöön. Vastuullinen sijoittaminen nähdään myös keskeisenä riskienhallinnan keinona, sillä se mahdollistaa paremman käsityksen saamisen sijoitussalkun riskeistä (Hyrskke ym., 2020).

Vastuullisuustekijöiden huomioimisen sekä yrityksen tuoton välistä suhdetta on tutkittu paljon ja pääsääntöisesti niiden välillä on huomattu olevan positiivinen yhteys. Fried ym. (2015) tutkivat 2000 kansainvälisen tutkimuksen kirjallisuuskatsauksessaan vastuullisuuden ja yrityksen taloudellisen suoriutumisen yhteyttä ja analyysin perusteella ESG-tekijät vaikuttavat positiivisesti yrityksen tulokseen. Khan, Serafeim & Yoon (2016) taas tuovat esiin, että sijoittajien kannattaa keskittyä päätöksenteossa toimialalle olennaisiin vastuullisuusteemoihin, sillä niillä havaittiin olevan positiivinen yhteys tuottoon.

ESG-luokitus vaikuttaa myös siihen, miten hyvin yritys suoriutuu lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Hyvän vastuullisuusluokituksen yhtiöt pärjäävät paremmin pidemmällä aikavälillä, kun taas huonon vastuullisuusluokituksen yritykset paremmin lyhyellä aikavälillä (Derwall, Koedijk & Ter Horst, 2011). Tutkimukset näyttäisivät osoittavan, että ESG-luokitusten ja yritysten tulosten välillä on usein positiivinen yhteys (vrt. Humphrey, Lee & Shen, 2011). Koska vastuullisuuden ja yrityksen tuloksen välisestä suhteesta löytyy myös poikkeavia tutkimuksia, on huomioitava, että tutkimustuloksiin voi vaikuttaa se, mitä ESG-luokitusta on käytetty, sillä ESG-luokitukset voivat vaihdella hyvin paljon eri palveluntarjoajien välillä (Berg, Kölbel & Rigobon, 2022). Lisäksi olisi hyvä huomioida millaista aikaväliä on tutkittu, miten taloudellista suoriutumista tai tuottoa on mitattu sekä millaisia vertailuryhmiä on käytetty (Laine ym., 2022). Näistä syistä kaikki aihepiiriin tutkimukset eivät välttämättä ole suoraan vertailukelpoisia keskenään.

Sijoittamisen lisäksi finanssialan toimijat, pääasiassa pankit, huomioivat yhä enemmän ESG-tekijät osana luotonantoon. Yritysrahoitus pohjautuu asiakkaan tuntemiseen, mikä vuoksi pankeilla tulee olla riittävästi tietoa yrityksen historiasta, nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä rahoituspäätöstä varten (Kontkanen, 2011, 152-153). Vastuullisuudesta hyvin raportoivat yritykset voivat saada lainaa paremmilla ehdoilla ja halvempaan hintaan kuin yritykset, jotka eivät kerro julkisesti kattavasti vastuullisuudesta. Tällä on suuri merkitys, sillä yritysten palkitseminen läpinäkyvyydestä motivoi yrityksiä paremman raportoinnin lisäksi myös toimimaan vastuullisemmin. (Raimo, Caragno, Zito, Vitolla & Mariani, 2021.) Vastuullisuuskriteerien huomioimisella osana luotonantoa voidaan hallita paremmin luottoriskejä, koska niiden avulla voidaan ennustaa luotonantajan taloudellista suoriutumista paremmin kuin käyttämällä pelkästään taloudellisia indikaattoreita (Weber, Scholz & Michalik, 2008). Vastuullisuustekijöiden huomioimisella osana luotonantoa voidaan kannustaa yrityksiä toimimaan vastuullisemmin ja hallita pankkitoiminnan riskejä paremmin, kun riskit hinnoitellaan osaksi lainaa.

2.3.3 Finanssiala ja biodiversiteetti

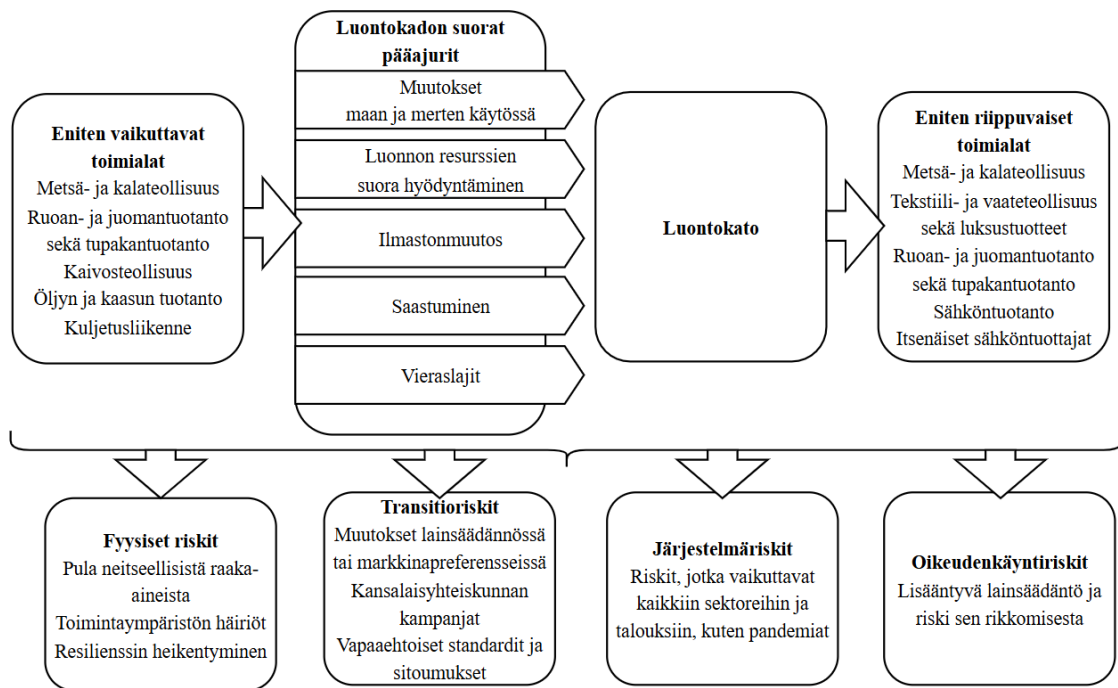
Finanssialan merkittävimmät vaikutukset biodiversiteettiin tapahtuvat välillisesti rahoitusvirtojen kautta. Finanssimarkkinatoimijat mielletään usein yrityksinä, joilla ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia, mutta tarkastellessa niiden toimintaa lähemmin, voidaan niiden vaikutusten sanoa olevan merkittäviä, mutta vaikeasti arvioitavia (Barua, 2022, 3). Finanssialan toimijat vaikuttavat biodiversiteettiin epäsuorasti tarjoamalla lainaa ja rahoitusta yrityksille, joilla on merkittäviä vaikutuksia biodiversiteettiin (Mulder & Koellner, 2011). Sijoituksilla, jotka vaikuttavat negatiivisesti esimerkiksi maankäyttöön, veden kiertoon ja ekologiin prosesseihin, voi olla kauaskantoisia vaikutuksia ekosysteemien resilienssiin, ilmastoon ja globaaliin talousjärjestelmään (Crona ym., 2021). Finanssialan oman toiminnan vaikutukset biodiversiteettiin, esimerkiksi toimitilojen rakentamisen kautta, ovat kokonaiskuvassa pieniä, mutta välilliset vaikutukset rahoittamisen kautta hyvinkin merkittäviä.

Finanssialan mahdollisuudet biodiversiteetin turvaamisessa ovat samankaltaiset kuin muissakin kestävyysteemoissa. Finanssialan rooli biodiversiteetin edistämässä kiteytyy rahoitusvirtojen ohjaamiseen biodiversiteettiä tukeviin kohteisiin, luontoon liittyvien taloudellisten riskien tunnistamiseen ja arvioimiseen sekä pitkän aikavälin ajattelun korostamiseen sijoitustoiminnassa (Dasgupta, 2021, 502). Luontoon kohdistuvien investointien lisääntyminen vaatii kuitenkin muutoksen sijoittajien ajatusmaailmassa. Sijoittajien halukkuus rahoittaa uhanalaisten lajien suojelua riippuu lajin luonteesta, eli siitä, onko laji ikoninen tai merkittävä ihmisen kannalta, ja siitä millaisia rahallisia hyötyjä sen uskotaan tuottavan. Jotta biodiversiteettiin sijoitetaan, on sijoittajien uskottava biodiversiteetin aineellisiin ja taloudellisiin hyötyihin. (Arjaliés & Gibassier, 2023.) Finanssialan keskeisenä kysymyksenä onkin, miten alalle perustavanlaatuisen tärkeä käsite rahallinen arvo ja biodiversiteettikysymykset voidaan yhdistää (Hudson, 2024, 3).

Biodiversiteetin heikkeneminen on tunnistettu merkittäväksi taloudelliseksi riskiksi. Maailman talousfoorumi (2025) on tunnistanut luontokadon toiseksi vakavammaksi riskiksi seuraavan kymmenen vuoden aikana ja 16. todennäköisimmäksi vuonna 2025 tapahtuvaksi riskiksi. Luontokadon aiheuttamia taloudellisia riskejä ei kuitenkaan vielä tunneta riittävästi (PwC & WWF, 2020). On kuitenkin selvää, että biodiversiteetin heikkenemisellä on vaikutuksia myös rahoitusmarkkinoiden toimintaan. Biodiversiteettiin liittyvät asiat voivat vaikuttaa omaisuuserien arvoon ja riskeihin, millä on selviä taloudellisia vaikutuksia kaikille finanssilaitoksille (Hudson 2024, 3). Luontokadolla on vaikutuksia aloihin, jotka ovat riippuvaisia luonnon resursseista, ja rahoituksen kautta nämä vaikutukset koskevat myös finanssialan toimijoita.

Finanssialan käsitys ympäristöriskeistä ja niiden taloudellisista vaikutuksista on vajavainen. Tähän mennessä finanssialalla on keskitytty pitkälti kasvihuonekaasupäästöjen hallintaan, vaikka ympäristöriskit käsittävät paljon muutakin. Finanssialan käsitys ympäristö- ja ilmatoriskeistä ei huomioi laajasti maapallon järjestelmien kompleksisuutta ja niiden välistä yhteyttä, kuten luontokadon vaikutusta ekosysteemien prosesseihin, mikä voi vääristää kuvaa sijoitusten vastuullisuudesta ja niihin liittyvistä riskeistä. (Crona ym., 2021.) Biodiversiteettiriskit eroavat ilmasto-

riskeistä, mutta ne ovat kuitenkin yhteydessä toisiinsa – ilmastonmuutos voi pahentaa luontokatoa ja luontokato voi edistää ilmastonmuutosta hiilinielujen tuhoutumisen kautta (Giglio ym., 2023). Finanssialan riskikäsitteen tulisi huomioida maapallon järjestelmät kokonaisuutena ja ymmärtää ympäristöriskien vaikutus toisiinsa.

Kuvio 3: Luontokadon taloudelliset riskit ja niiden taustatekijät (UNPRI, 2020, 10)

Biodiversiteettiriskit eivät tarkoita ainoastaan fyysisiä, suoraan biodiversiteetin heikkenemisestä aiheutuvia riskejä, vaan myös riskejä, jotka aiheutuvat välillisesti luontokadosta. Yllä olevassa kuviossa 3 on kuvattu, miten biodiversiteettiin kohdistuvat vaikutukset ja riippuvuudet aiheuttavat yhteiskunnallisia vaikutuksia ja taloudellisia riskejä, jotka koskevat vahvasti myös finanssisektoria. Giglio ym. (2023) jakavat biodiversiteettiin liittyvät taloudelliset riskit luontokadosta ja ekosysteemipalveluiden heikkenemisestä seuraaviin fyysisiin riskeihin sekä transitoriskeihin, jotka johtuvat muutoksista sääntelyssä ja kuluttajien toiveissa. Biodiversiteetin heikentäminen voi myös aiheuttaa mainehaittoja yrityksille, jotka toiminnallaan vahingoittavat luontoa (Hudson, 2024). PwC ja WWF (2020) jakavat selvityksessään biodiversiteettiin liittyvät taloudelliset riskit neljään kategoriaan: fyysiset riskit, oikeudenkäyntiriskit, transitoriset riskit ja järjestelmäriskit. Riskityyppien määritelmät on kerrottu taulukossa 1.

Taulukko 1: Biodiversiteettiin liittyvät taloudelliset riskit tyypeittäin sekä niiden määritelmät

Biodiversiteettiriskin tyyppi	Määritelmä
Fyysiset riskit	Riskit, jotka aiheutuvat biodiversiteetin heikkenemisen aineellisten vaikutusten aikaansaamista taloudellisista menetyksistä (PwC & WWF, 2020). Taloudelliset menetykset voivat tarkoittaa resurssipulaa, hintojen nousua ja muutoksia toimitusketjuissa (Giglio ym., 2023).
Transitoriset riskit	Riskit, jotka aiheutuvat lainsäädännöllisistä, teknologisista tai markkinoilla tapahtuvista muutoksista liittyen biodiversiteetin turvaamiseen ja suojelemiseen (PwC & WWF, 2020). Voi tarkoittaa esimerkiksi luontokadosta aiheutuvaa pitkän aikavälin hintojen nousua tai verojen nousua (UNPRI, 2020)
Järjestelmäriskit	Riskit, jotka aiheutuvat luontokadosta ja uhkaavat kaikkia sektoreita ja talouksia, esimerkiksi pandemiat (PwC & WWF, 2020). Riskit johtuvat luontokadon markkinoita uhkaavista globaaleista ja alueellisista vaikutuksista (UNPRI, 2020).
Oikeudenkäyntiriskit	Riskit, jotka johtuvat biodiversiteettiin liittyvistä oikeudenkäynneistä ja oikeudellisten puitteiden rikkomisesta sekä muuttuvasta sääntelystä, kuten EU:n kestävän rahoituksen toimintasuunnitelmasta (PwC & WWF, 2020). Riskit voivat johtua esimerkiksi haitoista, jotka aiheutuvat virheellisestä biodiversiteettiriskien raportoinnista tai uuden sääntelyn aiheuttamista rajoitteista (UNPRI, 2020).

Biodiversiteettiriskien tunnistamiseen ja hallintaan liittyy epävarmuutta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Biodiversiteetistä aiheutuvat riskit voivat vaikuttaa sijoitusten arvoon lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (UNPRI, 2020). Koska biodiversiteettiin liittyvien laki- ja sääntelymuutosten yksityiskohdat ja aikataulut ovat vielä epämääräisiä, aiheuttaa tällainen epävarmuus itsessään riskejä finanssialan toimijoille (Hudson, 2024). Biodiversiteettiriskien mittaaminen vaikeuttaa myös haasteita sekä finanssialan toimijoille että aiheen tutkijoille. Giglio ym. (2023) tunnistavat tutkimuksessaan biodiversiteettiriskien mittaamisen haastavuuden: riskit kehittyvät usein pitkällä aikavälillä ja muuttuvat hitaasti, minkä vuoksi riskiä ja riskille altistumista on vaikea mitata määrällisesti. Keskeistä biodiversiteetin heikkenemisessä aiheutuviin riskeihin kuitenkin on, että huomiotta jätettynä ne voivat aiheuttaa finanssisektorin toimijoille suuria taloudellisia menetyksiä. Mikä tahansa taloudellinen riski tarvitsee

riskienhallintakeinoja ja seuraamista, niin myös biodiversiteettiriskit. (Atkins & Macpherson, 2022, 3.)

Finanssialan toimijoiden halukkuuteen ottaa biodiversiteettiriskit huomioon vaikuttaa se, millaisille asiakkaille toimijat antavat lainaa tai rahoitusta. Jos pankin asiakaskunta keskittyy sektoreille, joilla on pienet ympäristövaikutukset, on tarve biodiversiteettiriskien hallinnalle pienempi, verrattuna pankkeihin, joiden asiakaskunnassa on paljon suuren biodiversiteettivaikutuksen toimialoilla toimivia yrityksiä (Mulder & Koellner, 2011). Myös maantieteellisellä sijainnilla on vaikutusta asiaan, sillä länsimaissa ympäristölainsäädäntöä on usein enemmän ja finanssialan toimijoiden omaehtoista biodiversiteettivaikutusten huomioimista tarvitaan täten vähemmän (Mulder & Koellner, 2011). Suomessa EU-sääntely ja finanssialan toimijoiden valvonta velvoittavat toimijat ottamaan ympäristöriskit huomioon. Esimerkiksi Finanssivalvonta teki tema-arvion (2023) suomalaisten finanssialan toimijoiden ilmasto- ja ympäristöriskien hallinnasta ja huomasi niissä puutteita ja täten suosittaa toimijoita kehittämään ilmasto- ja ympäristöriskien olennaisuusarviointia ja hallintaa EBA:n ja EKP:n ohjeiden mukaisesti. Vaateet biodiversiteettiriskien tunnistamiselle ja hallinnalle tulevat siis yhä vahvemmin osaksi finanssialan sääntelyä ja valvontaa.

Biodiversiteettiriskien taloudellinen vaikutus voi näkyä osakkeen arvossa. Yritysten biodiversiteettivaikutusten ja taloudellisen suoriutumisen tai tuotto-odotuksen välistä suhdetta ei kuitenkaan olla vielä tutkittu paljon. Biodiversiteettivaikutukset eivät keskimääräisesti vaikuta osakkeen hintaan, mutta Kuming-Montrealin sopimuksen ja TNFD:n julkaisun jälkeisinä kuukausina havaittiin, että sijoittajat odottavat korkeampaa tuottoa yrityksiltä, joilla on suurempi biodiversiteettijalanjälki, ja heti sopimusten julkaisun jälkeisinä päivinä suuren biodiversiteettijalanjäljen omaavien yritysten osakkeiden arvo laski (Garel ym., 2024). Coqueret, Groux ja Zerbib (2024) tekivät samankaltaisia havaintoja huomatessaan, että niiltä yhdysvaltalaisilta yrityksiltä, joilla on suuri riippuvuus tai vaikutus biodiversiteettiin, odotetaan korkeampaa tuottoa. Giglio ym. (2023) huomasivat, että biodiversiteettiin liittyvällä uutisoinnilla on vaikutus toimialojen tuottoihin sen mukaan, miten ne vakavasti ne altistuvat biodiversiteettiriskeille. Xinin,

Grantin, Groomin & Changin (2023) tutkimuksessa biodiversiteettiluokituksen ja osakkeen tuoton välillä taas ei huomattu olevan korrelaatiota.

Vaikka yritysten biodiversiteettivaikutusten ja tuoton välinen suhde tarvitsee lisätutkimusta, voidaan varovaisesti todeta, että luontokadon vaikutukset alkavat näkyä myös rahoitusmarkkinoilla ja niiden toivottaisiin näkyvän enemmän. Giglion ym. (2023) teettämän kyselyn mukaan puolet kyselyyn vastanneista, sisältäen rahoitusmarkkinoiden toimijoita, alan tutkijoita, ekonomisteja ja julkisen sektorin toimijoita, ajattelee, että biodiversiteettiriskejä ei ole hinnoiteltu markkinoilla vielä riittävästi. Voidaan kuitenkin pohtia, millainen vaikutus biodiversiteettivaikutusten näkymisellä osakkeen hinnassa on yrityksen toimintaan. Coqueret ym. (2024) pohtivat, miten biodiversiteettiriskipreemion vaikutus rahoituksen hintaan vaikuttaa yritysten halukkuuteen pienentää biodiversiteettijalanjälkeään – kasvihuonekaasupäästöjen kohdalla vaikutuksen on huomattu olevan pieni (ks. De Angelis, Tankov & Zerbib, 2023) ja voidaan olettaa, että biodiversiteetin kohdalla vaikutus olisi samanlainen. Ennen kuin voidaan tehdä aiheesta johtopäätöksiä, täytyy biodiversiteettivaikutusten tulla näkyvämmäksi osaksi rahoitusmarkkinoita.

Sijoittamisen lisäksi finanssialan toimijat, pääasiassa pankit, vaikuttavat biodiversiteettiin luotonannon kautta. Euroopan keskuspankin (2023) arvion perusteella lähes 75 % kaikista euroalueen pankkilainoista kohdistuu yrityksille, jotka ovat hyvin riippuvaisia ainakin yhdestä ekosysteemipalvelusta. Pankit ovat ottaneet osaksi luotonantoprosessia ympäristö- ja sosiaalisten riskien arvioinnin työkaluja vähentääkseen luottoriskiä (Mulder & Koellner, 2011). Tässä tapauksessa luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että luotonottajan maksukyky heikkenee esimerkiksi ympäristöön liittyvän sääntelyn lisääntymisen aiheuttamien lisäkulojen takia (Barua, 2022, 58). Jos tätä asiaa ei ole huomioitu osana luotonantoprosessia, voi se aiheuttaa lainanantajalle, eli pankille, luottoriskin.

Universaalien biodiversiteettiin liittyvien mittareiden ja standardien puuttuminen aiheuttaa haasteita finanssialan toimijoiden biodiversiteettityölle. Biodiversiteetille ei vielä ole kehitetty kansainvälisesti hyväksyttyä mittaria, mikä vaikeuttaa pankkien mahdollisuutta arvioida laina- ja sijoituskohteen vaikutuksia biodiversiteettiin (Mulder &

Koellner, 2011). Mulderin ja Koellnerin artikkeli (2011) on verrattain vanha, mutta laskentametodien ja mittareiden puute vaikeuttaa edelleenkin organisaatioiden mahdollisuuksia arvioida vaikutuksiaan luontoon (Bull, Taylor, Biggs, Grub, Yearley, Waters & Gulland, 2022; La Notta, 2024). Biodiversiteetille on kehitetty jo joitain mittareita, mutta sille tarvittaisiin samanlainen standardoitu indikaattori kuin ilmastonmuutokselle on asetettu (Atkins & Macpherson, 2022). On useita ehdotuksia siitä, miten biodiversiteetti pitäisi huomioida finanssialalla, mutta vakiintuneet mittarit ja arviointitavat vielä puuttuvat (Azizi ym., 2025). Finanssialan biodiversiteettityön kehittämiseksi onkin olennaista, että biodiversiteettiin liittyvät mittarit ja standardit kehittyvät.

Finanssialan keskeinen tapa edistää biodiversiteettiä on rahoitusvirtojen ohjaaminen biodiversiteettiä edistäviin ja suojeleviin kohteisiin, mutta tärkeää on, että biodiversiteetistä tulee myös osa finanssisektorin päivittäistä toimintaa. Atkins & Macpherson (2022, 22) puhuvat kirjassaan sukupuutto-rahaituksesta (*extinction finance*), jolla tarkoitetaan “lajien suojelun, sukupuuttojen estämisen ja biodiversiteetin lisäämisen integrointia osaksi rahoitusmarkkinamekanismeja: ESG-luokitusta, taloudellista analyysia, joukkovelkakirjalainoja, indeksejä, pankkilainamista ja pankkitoimintaa laajemmin”. La Notte (2024) kiteyttää saman ajatuksen rahoitusjärjestelmän kehittämiseen vihreämmäksi (*greening finance*) sisällyttämällä luontoon ja ekosysteemeihin liittyvät riippuvuudet ja riskit taloudelliseen päätöksentekoon sekä vihreään rahoittamiseen (*financin green*) eli rahoitusvirtojen ohjaamiseen luonnon tilaa parantavaan toimintaan. Finanssialan tulisi siis rahoittaa biodiversiteettiä edistävää toimintaa, mutta myös integroida biodiversiteettiriskien hallinta ja luontonäkökulma toimintaansa.

2.4 Teoreettisen viitekehyksen synty

Biodiversiteetti on vielä melko tuore aihe liiketoimintaan tai finanssimarkkinoihin liittyvässä tutkimuksessa. Biodiversiteetillä tarkoitetaan geenien, lajien ja ekosysteemien vaihtelua (Dasgupta, 2021; IPBES, ei pvm.; CBD, 2011; Gaston & Spicer, 2013). Vaikka biodiversiteetin ja finanssisektorin suhdetta ei ole vielä juurikaan tutkittu, on syytä ymmärtää aiempaa kirjallisuutta liittyen finanssialan vastuullisuuteen ja ilmastotyöhön

sekä liiketoiminnan ja biodiversiteetin suhteeseen. Tämän tutkimuksen teoreettinen viitekehys rakentuu finanssialaan ja biodiversiteettiin liittyvän tutkimuksen lisäksi yllä mainituista tutkimushaaroista.

Biodiversiteetti on tärkeää ekosysteemipalveluille. Ekosysteemipalvelut konkretisoivat ihmistoiminnan ja luonnon yhteyttä tunnistamalla hyötyjä, joita ihmiset saavat ekosysteemeistä (MEA, 2005; Harrington ym., 2010). Ekosysteemipalveluja ovat esimerkiksi ilmastonsäätely, ruoka ja ravinteiden kierto ja nämä palvelut ovat ratkaisevan tärkeitä ihmisen selviytymisen ja hyvinvoinnin kannalta (MEA, 2005). Biodiversiteetti ylläpitää ekosysteemien sopeutumiskykyä muutoksiin, kuten ilmastonmuutokseen (Pörtner ym., 2021). Näin ollen luontokato heikentää ekosysteemien toiminnan vakautta ja tehokkuutta (Cardinale ym., 2012), millä on merkittäviä vaikutuksia niin yhteiskunnalle, taloudelle kuin maapallon järjestelmien toiminnallekin.

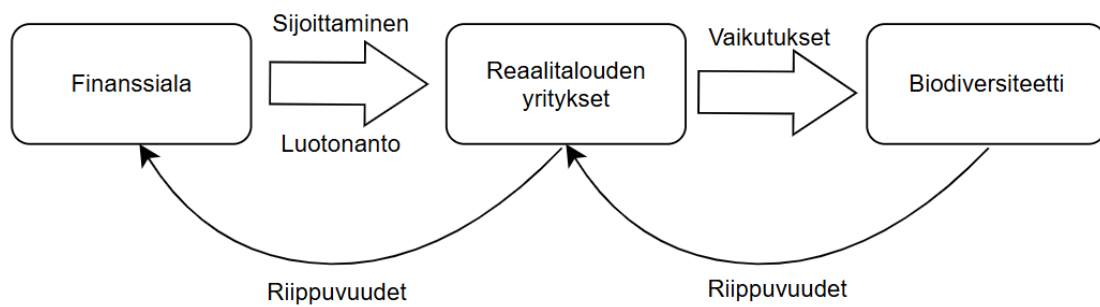
Kuten myös ilmastonmuutoksen kohdalla pohjautuvat luontokadon juurisyyt ihmisen toimintaan. Luontokadon viisi pääajuria ovat maan ja meren käytön muutokset, luonnon resurssien suora hyödyntäminen, ilmastonmuutos, saastuminen ja vieraslajit (IPBES, 2019). Näiden taustalla on kuitenkin useita epäsuoria ajureita, kuten tuotanto- ja kulutustottumukset (IPBES, 2019). Dasgupta (2021) kiteyttääkin luontokadon olevan seurausta institutionaalisesta epäonnistumisesta käyttä ja arvottaa luonnon resursseja kestävästi. Tässä ovat osallisena myös yritykset ja finanssisektori.

Yritykset ovat avainasemassa biodiversiteetin edistämisessä. Kaikki yritykset ovat suoraan tai välillisesti riippuvaisia biodiversiteetistä ja ekosysteemeistä (Maailman talousfoorumi, 2020) ja kaikki yritykset vaikuttavat luontokadon suoriin ja epäsuoriin ajureihin (Panwar ym., 2023). Tämä tarkoittaa, että biodiversiteetin heikkenemisen riskit koskevat kaikkea liiketoimintaa. Maailman talousfoorumi (2025) onkin tunnistanut luontokadon toiseksi vakavammaksi riskiksi seuraavan kymmenen vuoden aikana. Biodiversiteettiin liittyvät taloudelliset riskit voidaan jaotella fyysisiin riskeihin, transitiiriskeihin, oikeudenkäyntiriskeihin ja järjestelmäriskeihin (UNPRI, 2020; PwC & WWF, 2020). Biodiversiteetin heikkeneminen ei aiheuta ainoastaan suoria riskejä esimerkiksi

raaka-aineiden saatavuuden suhteen, vaan ilmiön myötä tapahtuvista tekijöistä, kuten sääntelyn lisääntymisestä tai pandemioista, aiheutuu myös riskejä.

Luontokadon edistäminen vaatii yrityksiltä muutoksia toimintatavoissa. Biodiversiteetin edistämiseksi yritysten tulisi integroida biodiversiteetti osaksi organisaatiokulttuuriaan (Panwar ym., 2023; Hudson, 2024), muuttaa tapaansa käyttää luonnon resursseja (Zabey & Thissen, 2022), tehdä luontopohjaista sidosryhmäyhteistyötä (Heikkinen ym., 2023) ja käsitellä käynnissä olevia ympäristöongelmia yhdessä (zy Ermgassen ym., 2022). Näiden lisäksi yritysten tulisi raportoida vaikutuksistaan ja riippuvuuksistaan sidosryhmilleen, kuten finanssialan toimijoille (ks. Hyske ym., 2020), kuitenkin ymmärtäen, että raportoinnin tulisi tukea toimintaa biodiversiteetin edistämiseksi eikä olla itseisarvo (Cuckston, 2018).

Finanssialan ja biodiversiteetin suhde muodostuu välillisesti reaalityalouden yritysten kautta. Finanssialalla tarkoitetaan toimijoita, jotka tarjoavat pankki-, vakuutus- ja sijoituspalveluita (Alhonsuo ym., 2012). Kuviossa 4 on kiteytettynä, miten finanssiala vaikuttaa biodiversiteettiin ja miten se on siitä riippuvainen. Yksinkertaistettuna finanssialan toimijoiden negatiiviset vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan pienenevät, kun niiden sijoitus- ja rahoituskohteet pienentävät vaikutuksiaan, sama pätee myös myönteisiin vaikutuksiin ja biodiversiteettiriskien hallitsemiseen. Finanssialalla onkin keskeinen rooli siinä, miten yritykset toimivat (Davis & Kim, 2015; Vitali ym., 2011). Ala voi päättää, mahdollistaako se biodiversiteettiä heikentävää vai edistävää toimintaa sijoittamisen ja luotonannon kautta (Euroopan keskuspankki, 2023; Mulder & Koellner, 2011). Tämä on huomioitu myös sääntelyssä, sillä Euroopan unionin kestävyys-sääntely, kuten EU-taksonomia, kestävyysraportointidirektiivi (CSRD) ja kestävä rahoituksen tiedonantoasetus (SFDR), ohjaavat finanssialan toimijoita tunnistamaan biodiversiteetin kannalta kestävää toimintaa (Euroopan komissio, 2024).

Kuvio 4: Finanssialan vaikutukset ja riippuvuudet biodiversiteettiin reaalitalouden kautta

Biodiversiteetin edistämiseen liittyy finanssisektorilla vielä haasteita. Sijoittajat ovat skeptisiä biodiversiteetin ja tuoton suhteesta (Arjaliés & Gibassier, 2023), lyhyen aikavälin tuoton tavoittelu pahentaa alan ympäristöön kohdistuvia ulkoisvaikutuksia (Jones ym., 2021; Fatemi & Fooladi, 2013) ja alan riskikäsitys ei huomioi maapallon järjestelmien, kuten ilmaston ja biodiversiteetin, välisiä suhteita (Crona ym., 2021). Lisäksi standardoitujen biodiversiteettimittareiden puute vaikeuttaa yritysten vertailua, toiminnan kehittymisen seuraamista ja biodiversiteetin ja ekosysteemien integroimista taloudelliseen päätöksentekoon (Bull ym., 2022; Atkins & Mcpherson, 2022; Azizi ym., 2025; La Notte, 2024; Addison ym., 2019). Finanssialan tulisikin integroida luontoriskit luotonanto- ja sijoituspäätöksentekoonsa mutta myös aktiivisesti ohjata rahoitusvirtoja luonnon tilaa edistäviin kohteisiin (La Notte, 2024).

Finanssitoimijoiden merkitys biodiversiteetin edistämässä on tärkeä. Luontokadon ratkaisemiseksi tarvitaan kuitenkin yhteistyötä toimialojen, arvoketjujen ja alueiden välillä (Baggaley ym., 2023). Tämä korostuu myös finanssialan keinoissa edistää biodiversiteettiä, sillä sen suhde biodiversiteettiin on täysin kytköksissä sen sidosryhmiin, etenkin rahoituskohteisiin. Finanssiala edistää biodiversiteettiä, kun sen rahoittamat yritykset edistävät sitä. Finanssialan keskeiseksi vastuullisuuden tehtäväksi onkin tunnistettu rahoitusvirtojen ohjaaminen kestäviin kohteisiin (esim. Galaz ym., 2018; Yhdistyneet kansakunnat, 2015; Euroopan komissio, 2021). Koska finanssialan merkitys vastuullisuuden, esimerkiksi ilmastotavoitteiden, edistämässä on tunnistettu merkittäväksi (Galaz ym., 2018; Louche ym., 2019), on tutkimus finanssialan roolista biodiversiteetin edistämässä perusteltua.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

3.1 Tutkimusmenetelmät

Tässä tutkielmassa käytetään laadullisen, eli kvalitatiivisen, tutkimuksen menetelmiä. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on usein ymmärryksen lisääminen tietyistä ilmiöstä (Eriksson & Kovalainen, 2008). Laadullisen tutkimuksen tavoitteena eivät ole tilastolliset yleistykset, vaan tietyn ilmiön tai toiminnan kuvaaminen, ymmärtäminen tai teoreettisesti mielekkään tulkinnan antaminen sille (Tuomi & Sarajarvi, 2018; Eskola & Suoranta, 1998). Kvalitatiivinen tutkimus pyrkii tutkimaan kohdetta mahdollisimman kattavasti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2007, 157) ja tarkastelemaan yksilön subjektiivisia kokemuksia ja näkemyksiä (Puusa, Juuti & Aaltio 2020). Koska tässä tutkielmassa tarkastellaan finanssialan toimijoiden ja alan ulkopuolisten asiantuntijoiden näkemyksiä siitä, miten ja miksi finanssiala voi edistää biodiversiteettiä, valittiin tutkimusmenetelmäksi kvalitatiivinen tutkimus.

Biodiversiteetin edistäminen finanssialalla on vielä melko tuore tutkimusaihe. Hudson (2024) tutki kirjallisuuskatsauksen avulla finanssisektoria koskevia biodiversiteettiriskejä. Azizi ym. (2025) taas tutkivat eurooppalaisten finanssitoimijoiden biodiversiteettiraportoinnin tasoa niiden kestävyysraporttien pohjalta laadullisen sisällönanalyysin kautta. Arjaliés ja Gibassier (2023) tutkivat luonnon taloudellistamista (*financialization of nature*) eli ottamista osaksi finanssimarkkinoita, keskittyen uhanalaisiin lajeihin, kaksivaiheisesti case-tutkimuksen kautta sekä haastatteleamalla luonnonsuojelijoita ja luonnon suojelun rahoituksen asiantuntijoita. Kvantitatiiviset tutkimukset taas ovat keskittyneet biodiversiteetin ja tuotto-odotuksen väliseen suhteeseen eli siihen, miten biodiversiteetti näkyy sijoittajien toiminnassa (Giglio ym., 2023; Garel ym., 2024; Xin ym., 2023; Coqueret ym., 2023). Lisäksi Giglio ym. (2023) teettivät osana tutkimustaan kyselyn, jossa kartoitettiin muun muassa finanssialan toimijoiden näkemyksiä biodiversiteetistä riskinä ja sen vaikutuksista finanssisektoriin ja rahoitusmarkkinoihin. Elliot ym. (2024) taas tutkivat biodiversiteettiraportointia perehtymällä raportointistandardeihin ja -sääntelyyn sekä niiden käsityksiin biodiversiteetti-

vaikutuksista, olennaisuuden käsitteestä ja varmennuksesta. Panwar ym. (2023) tutkivat liiketoiminnan ja biodiversiteetin monimutkaista suhdetta ja esittävät tyypittelyn yritysten biodiversiteetin suojelestrategioista.

Tutkimuksen empiirinen aineisto kerättiin toteuttamalla haastatteluja. Haastattelut ovat tyypillinen laadullisen tutkimuksen aineisto (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 83; Hirsjärvi & Hurme, 2008, 11; Eskola & Suoranta, 1998, 86). Haastattelu voidaan nähdä keskusteluna, jolla on etukäteen asetettu tavoite ja joka tapahtuu tutkijan aloitteesta (Puusa, 2020). Haastattelututkimuksen keskeisiä etuja ovat joustavuus, mahdollisuus selventää kysymyksiä ja muuttaa kysymysjärjestystä, keskusteluyhteys tiedonantajaan sekä tiedonantajien rajaaminen ainoastaan henkilöihin, joilla on kokemusta tai tietoa aiheesta (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 85; Puusa, 2020). Haastattelu mahdollistaa monipuolisen tietomäärän keräämisen halutusta aiheesta siihen perehtyneiltä henkilöiltä, joten tähän tutkimukseen valittiin metodiksi haastattelututkimus. Haastattelututkimuksen haasteita ovat luottamuksellisen ja motivoivan ilmapiirin luominen ja haastateltavien taipumus antaa sosiaalisesti hyväksyttäviä vastauksia (Puusa, 2020). Lisäksi on huomioitava, että haastatteluista saatu aineisto koostuu haastateltavien tulkintoista tutkimusilmiöstä, joiden pohjalta tutkija tekee omia tulkintojaan analyysissa. Haastatteluaineiston yleis-
tämässä tulee täten olla varovainen, sillä aineisto on tilannesidonnaista. (Puusa, 2020.)

3.2 Aineiston tuottaminen

Tutkimuksen haastattelut toteutettiin puolistrukturoituina haastatteluina. Puolistrukturoitu haastattelu soveltui haastattelumetodina erityisen hyvin tähän tutkimukseen, sillä se sisältää hahmotelman asioista, joita kysytään, mutta ei kovinkaan tarkkaa suunnitelmaa siitä, miten niitä kysytään (Hirsjärvi & Hurme, 2008, 103). Puolistrukturoitu haastattelu eteneekin ennalta määriteltyjen keskeisten teemojen ja niistä nousevien tarkentavien kysymysten varassa (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 87). Tämä antaa tutkijalle mahdollisuuden saada esiin myös jotain sellaista, mitä tämä ei olisi osannut ottaa huomioon haastattelukysymyksiä laatiessaan. Puolistrukturoidun haastattelun keskeisenä etuna on yhtäältä mahdollisuus esittää tarkentavia kysymyksiä, toisaalta varmuus siitä, että kaikilta haastateltavilta saadaan näkemykset tutkimuksen keskeisiin

aiheisiin, kuitenkin haastateltavien itsensä sanoittamina. (Puusa, 2020.) Puolistrukturoitu haastattelu mahdollistaa aineiston keräämisen ennalta määritellyistä aiheista, mutta mahdollistaa tarkemman tiedon keräämisen esimerkiksi organisaatiokohtaisista eroista.

Tässä tutkimuksessa haastattelurunkoja valmisteltiin kaksi, sillä haastateltavina oli sekä finanssialan toimijoita että asiantuntijaorganisaatioita. Haastattelurungon pääteemat olivat: Finanssiala ja biodiversiteetti, biodiversiteettitavoitteet, biodiversiteettitoimet sekä biodiversiteettiriskit. Teemat valittiin tutkimuksen pääkäsitteiden pohjalta. Haastattelurungot sisälsivät joitain eri kysymyksiä, mutta etenemisjärjestys ja teemat olivat samat. Finanssialan toimijoilta kysyttiin etenkin organisaation toiminnasta ja näkemyksistä teemaan liittyen, kun taas asiantuntijaorganisaatioilta kysyttiin yleisesti näkemyksiä ja havaintoja tutkimusilmioistä. Haastattelun pääkysymykset ovat esitettynä Liitteissä 1 ja 2.

Tässä tutkimuksessa haastateltavia oli kahdeksan: kuusi finanssialan toimijaa ja kaksi asiantuntijaorganisaatioita. Hirsjärven ja Hurmeen (2008) mukaan ei ole olemassa yhtä oikeaa tutkimuksessa haastateltavien määrää, vaan määrä riippuu tutkimuksen tarkoituksesta. Koska tutkimusaihe on melko tuore finanssialan keskuudessa ja kyseessä on yhteiskunnallisesti merkittävä ilmiö, valittiin haastateltavaksi finanssialan toimijoiden lisäksi asiantuntijaorganisaatioita, jotka ovat perehtyneet biodiversiteettiin ja finanssisektorin rooliin sen edistämässä. Laadullisessa tutkimuksessa merkityksellistä on, että tiedonantajat tietävät tai heillä on kokemusta mahdollisimman paljon tutkittavasta ilmiöstä (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 98). Haastateltavaksi valittiin henkilöitä, joilla etukäteen tiedettiin olevan tietoa tutkittavasta ilmiöstä. Tätä kutsutaan harkinnanvaraiseksi näytteeksi (Puusa, 2020). Haastateltaviksi finanssialan toimijoiksi valittiin biodiversiteettityön näkökulmasta eri vaiheissa olevia toimijoita, mutta edellytyksenä oli, että organisaatio on julkisesti maininnut huomioivansa biodiversiteetin toiminnassaan. Asiantuntijaorganisaatiot taas valittiin sen perusteella, että niillä on tietämystä biodiversiteetistä sekä finanssialan roolista kestävyyskysymyksissä. Haastateltujen organisaatioiden edustajat olivat vastuullisuuden parissa työskenteleviä henkilöitä.

Haastatteluihin valituille lähetettiin sähköpostitse kutsu haastatteluun, jossa kerrottiin tutkimuksen aiheesta ja tarkoituksesta. Haastatteluihin kutsuttiin yhteensä 11 organisaatiota, joista yksi kieltäytyi haastattelusta ja kaksi ei vastannut. Haastateltavilta kysyttiin halukkuutta saada tietää haastattelurunko etukäteen ja heidän sitä pyytäessä lähetettiin heille ennakkoon haastattelussa käsiteltävät teemat ja pääkysymykset. Haastattelun tavoitteena on kerätä mahdollisimman paljon tietoa tutkittavasta ilmiöstä ja joidenkin tutkijoiden mukaan on perusteltua lähettää haastatteluaiheet etukäteen haastateltaville tämän tavoitteen saavuttamiseksi (Puusa, 2020). Haastatteluaiheiden lähettäminen etukäteen mahdollisti haastattelujen sujuvan etenemisen ja haastateltaville miellyttävämmän olon, kun he olivat voineet tutustua teemoihin etukäteen. Viestin liitteenä lähetettiin tietosuojalomake. Haastatteluihin varattiin aikaa 90 minuuttia. Ennen virallisia haastatteluja pidettiin testihaastattelu haastattelurungon toimivuuden ja kysymysten ymmärrettävyyden varmistamiseksi.

Haastattelut pidettiin Microsoft Teamsin välityksellä marras-joulukuussa 2024. Haastattelut pidettiin suomeksi ja ne nauhoitettiin. Haastattelujen kestot, päivämäärät ja haasteltujen organisaatioiden tiedot on esitetty taulukossa 2. Nauhoituksen jälkeen haastattelut litteroitiin Microsoft Wordin litterointityökalua hyödyntäen. Työkalun tekemä litterointi käytiin perusteellisesti läpi nauhoitusten kanssa ennen analyysin aloitusta ja litterointi tehtiin mahdollisimman sanatarkasti. Litteroinnissa ei otettu huomioon nonverbaalista kieltä, sillä tutkimuksessa keskityttiin haastatteluiden asia-sisältöön. Litteroinnin ohessa aineisto pseudonymisoitiin, jotta analyysi voitiin toteuttaa siten, että haastatellut organisaatiot eivät olleet tunnistettavissa.

Kuten taulukosta 2 voidaan nähdä, haastattelujen kesto oli yhteensä 7 tuntia 24 minuuttia ja litteroituja sivuja kertyi yhteensä 145. Haastatellut finanssialan toimijoiden edustajat kertoivat organisaationsa työstä biodiversiteettiin liittyen, mutta myös omista näkemyksistään finanssialan ja biodiversiteetin suhteesta. Asiantuntijaorganisaatioiden edustajat taas kertoivat asiantuntemuksensa pohjalta näkemyksiä finanssialan biodiversiteettityöstä ja roolista biodiversiteetin edistämisessä.

Taulukko 2: Haastatteluaineiston kuvaus

Haastateltava	Toiminnan kuvaus	Päivämäärä	Haastattelun kesto	Litteroidut sivut
Finanssialan toimijat				
Finanssialan toimija 1	Pankki	19.11.2024	0:55	15
Finanssialan toimija 2	Pankki	21.11.2024	0:53	15
Finanssialan toimija 3	Eläkeyhtiö	21.11.2024	1:12	22
Finanssialan toimija 4	Pankki	26.11.2024	1:06	22
Finanssialan toimija 5	Pankki	2.12.2024	0:53	16
Finanssialan toimija 6	Pankki ja vakuutusyhtiö	12.12.2024	0:42	15
Asiantuntijaorganisaatiot				
Asiantuntija-organisaatio 1	Ajatushautomo	15.11.2024	1:18	18
Asiantuntija-organisaatio 2	Ympäristöjärjestö	2.12.2024	1:37	22

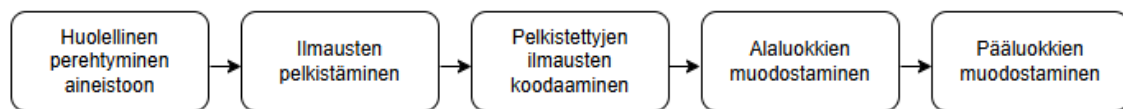
Haastattelujen tarkoituksena oli kerätä mahdollisimman laajasti tietoa finanssialan toimijoiden biodiversiteettityöstä sekä ajatuksia finanssialan roolista biodiversiteetin edistämisessä. Puolistrukturoitu haastattelu mahdollisti kysymysten muovaamisen ja tarkentavien kysymysten esittämisen sen mukaan, mitä haastatteluissa nousi esiin.

3.3 Aineiston analysointi

Haastatteluaineiston analysointimenetelmänä käytettiin laadullista sisällönanalyysiä. Sisällönanalyysin tarkoituksena on järjestää aineisto tiivistettyyn ja selkeään muotoon ilman että aineiston sisältämää informaatiota kadotetaan (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 122). Sisällönanalyysillä tehtävän tutkimuksen tavoitteena on usein kuvata ilmiötä tai siihen liittyviä ominaispiirteitä (Elo, Kajula, Tohmola & Kääriäinen, 2022) ja aineistolähtöisessä analyysissä teoria luodaan aineiston pohjalta (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 133). Vähemmän tutkitun aiheen kohdalla aineistolähtöinen sisällönanalyysi on luonteva valinta (Elo ym., 2022) ja koska aiempaa teoriaa finanssialan mahdollisuuksista

biodiversiteetin edistämisessä on vain vähän (Karolyi & Tobin-de la Puente, 2023), analyysimenetelmäksi valikoitui laadullinen aineistolähtöinen sisällönanalyysi.

Laadulliseen sisällönanalyysiin sisältyy useita vaiheita. Tämän tutkimuksen analyysiprosessi on kuvattu kuviossa 5. Laadullisen sisällönanalyysin lopputuloksena syntyy usein luokkia tai kategorioita, jotka kuvaavat analysoitavaa ilmiötä (Elo ym., 2022). Tätä ennen aineistosta poimitaan tutkimuskysymysten kannalta olennaiset ilmaisut, jonka jälkeen ne pelkistetään, ja yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia löytämällä niistä muodostetaan alaluokkia ja lopuksi pääluokkia. Lopputuloksena muodostuu ilmiötä kuvailevat pääluokat, jotka on jaoteltu tutkimuskysymyksiä mukailevien yhdistävien tekijöiden alle.

Kuvio 5: Tutkimuksen aineistolähtöisen sisällönanalyysin prosessi

Analyysi aloitettiin perehtymällä litteroituun aineistoon. Aineistoa käytiin läpi useaan otteeseen ja sitä jaoteltiin tutkimuskysymysten avulla. Analyysiyksikkönä toimi ajatuskokonaisuus. Laadullisen tutkimuksen aineisto sisältää useita kiinnostavia asioita, joten on tärkeää poimia aineistosta vain tutkimuskysymysten kannalta olennaiset asiat (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 104). Aineiston huolellisen läpikäynnin jälkeen tutkimuksen kannalta olennaiset ajatuskokonaisuudet jaoteltiin tutkimuskysymyksiin liittyvien luokkien alle: 1) Aiheen tärkeys, 2) Tavoitteet ja toimet ja 3) Edistämisen haasteet. Samalla ajatuskokonaisuudet pelkistettiin poistamalla niistä ylimääräiset sanat ja muokkaamalla ne kirjakielisiksi.

Ensimmäisen jaottelun ja ilmausten pelkistämisen jälkeen aineisto koodattiin. Koodauksen kautta voidaan muodostaa ensituntuma aineistoon ja hallita kokonaisuutta paremmin analyysin alkuvaiheessa (Elo ym., 2022). Koodaus tehtiin tunnistamalla ilmauksista yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia. Koodattua aineistoa käytiin läpi useamman kerran ja samalla tehtiin muistiinpanoja analyysin tueksi esiin nousseista kysymyksistä ja perusteista koodaamiselle. Tämän pohjalta saatiin muodostettua ilmausten saman-

kaltaisuuksien perusteella kokonaisuuksia eli alaluokkia. Alaluokkia ovat esimerkiksi “Vuorovaikutus reaalityöiden yritysten kanssa” sekä “Taloudellisen toiminnan riippuvuus biodiversiteetistä”.

Alaluokkien muodostamisen jälkeen aineistoa käytiin taas useaan otteeseen läpi pääluokkien muodostamiseksi. Taulukossa 3 on esitetty esimerkkiprosessi alkuperäisilmauksen muodostumisesta pääluokaksi. Pääluokkia ovat esimerkiksi: Finanssiala biodiversiteetin uhkana ja mahdollisuutena, Sidosryhmien vaateet sekä Biodiversiteetin johtaminen. Pääluokkien muodostuttua jaoteltiin ne yhdistävien luokkien alle. Yhdistävät luokat mukailevat tutkimuskysymyksiä ja analyysiprosessin alkuvaiheessa jaotteluun käytettyjä teemoja: Biodiversiteetin tärkeys finanssialalle, Biodiversiteettitoimet ja -tavoitteet sekä Biodiversiteetin edistämistä vaikeuttavat tekijät.

Koko analyysiprosessin ajan tutkija pyrki kiinnittämään huomiota omien ennakkokäsityksensä ja aiemman tietonsa vaikutuksesta aineiston analyysiin, jotta nämä eivät vaikuttaisi analyysin kulkuun ja lopputulemaan. Laadullisessa tutkimuksessa tutkija luo tutkimusasetelman ja tulkitsee sitä, mikä väistämättä vaikuttaa tutkimuksen tekemiseen (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 160). Tutkimusaineistoa käytiin läpi useaan kymmeneen kertaan analyysiprosessin aikana sen varmistamiseksi, etteivät tutkijan ennakkokäsitykset vaikuttaisi analyysin tuloksiin.

Taulukko 3: Ote tutkimusaineiston pelkistämisen- ja luokitteluprosessista

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetyt ilmaukset	Alaluokka	Pääluokka
Finanssialan toimija 3: <i>Mun mielestä rooli on merkittävä, että kyllähän yleisesti yritykset tarvitsee meitä, tarvitsee rahoitusta, joten sillä on väkisinkin merkitystä.</i>	Yritykset tarvitsevat rahoitusta	Rahoitusvirtojen ohjaaminen	Finanssiala biodiversiteetin uhkana ja mahdollisuutena
Finanssialan toimija 1: <i>Tietysti siinä on mahdollisuus päästä rakentamaan kestävämpää maailmaa sijoittamalla semmoisiin yrityksiin, jotka huomioivat näitä biodiversiteettiasioita toiminnassaan.</i>	Mahdollisuus rakentaa kestävämpää maailmaa sijoittamalla yrityksiin, jotka huomioivat biodiversiteetin	Biodiversiteetin edistämisen mahdollistaminen	

Analyysin tulokset esitetään luvussa 4. Tutkimustulokset perustuvat tutkijan tulkintaan haastatteluissa esitetyistä näkemyksistä, joten on hyvä huomioida, ettei tutkimusraportti täysin kuvaa alkuperäistä tutkimuskontekstia tai haastateltavien tulkintoja asioista (Puusa, 2020). Osana tulosten erittelyä esitetäänkin suoria lainauksia aineistosta tukemaan analyysin havaintoja, taustoittamaan analyysin kulkua ja konkretisoimaan haastateltavien ajatuksia aiheista.

4 TUTKIMUSTULOKSET

4.1 Biodiversiteetin tärkeys finanssialalle

Tässä alaluvussa käsitellään analyysistä esiin nousseita teemoja liittyen siihen, miksi biodiversiteetti on finanssialalle tärkeä teema. Alaluvussa käsiteltävät teemat ja sisällöt on esitelty alla olevassa taulukossa 4.

Taulukko 4: Syyt biodiversiteetin tärkeydelle finanssialalle

Teema	Sisältö
Finanssiala biodiversiteetin uhkana ja mahdollisuutena	Rahoitusvirtojen ohjaaminen Välillinen vaikutus biodiversiteettiin Biodiversiteetin edistämisen mahdollistaminen Haitallisen toiminnan mahdollistaminen
Sidosryhmien vaateet	Euroopan keskuspankin merkitys Vaateet sijoittajilta ja asiakkailta Halu olla edelläkävijä tai vähintään olla erottautumatta negatiivisesti
Biodiversiteettiriskit	Taloudellisen toiminnan riippuvuus biodiversiteetistä Biodiversiteettiriskit jakautuvat fyysisiin, transitio- ja maineriskeihin

Aineistossa korostuu näkemys finanssialan vaikuttamisesta biodiversiteettiin välillisesti rahoituksen kautta. Rahoitusvirtoja ohjaamalla finanssisektori mahdollistaa biodiversiteettiä edistävän ja uhkaavan toiminnan. Aiheen tärkeyttä alalle tukevat myös sidosryhmien, etenkin valvojan, kasvaneet vaateet biodiversiteettiin liittyen sekä erityisesti se, että alalla on alettu ymmärtää, että biodiversiteetistä aiheutuu taloudellisia riskejä.

4.1.1 Finanssiala biodiversiteetin uhkana ja mahdollisuutena

Aineistossa korostuu näkemys siitä, että finanssialan toimijoilla on keskeinen rooli biodiversiteetin edistämisessä. Se mihin rahaa ohjataan ja millaista toimintaa sillä tuetaan, on merkittävä tekijä luontokadon ratkaisemisessa ja biodiversiteetin edistämisessä.

Rahoitusvirtojen ohjaamiseen kiteytyy myös rahoitussektorin kielteinen vaikutus biodiversiteettiin. Alan toimijat tuovat yhtäältä esiin, että alalla käydään paljon keskustelua biodiversiteetistä, toisaalta he painottavat, että tilaa keskustelulle olisi enemmänkin. Sekä asiantuntijaorganisaatioiden että alan toimijoiden puheessa nousee esiin, etteivät alan toimijat huomioi biodiversiteettiä riittävästi ja keskustelua tulisi käydä enemmänkin, sillä suurin osa rahoitusvirroista ohjautuu edelleen biodiversiteettiä heikentävään toimintaan. Aineistossa onkin eroja sen suhteen, miten riittävänä haastateltavat pitävät biodiversiteetistä käytyä keskustelua: Toiset näkevät, että keskustelu on tarpeeksi konkreettisella tasolla, toiset taas pitävät sitä edelleen melko ylätasoisena, sellaisena, joka keskittyy aiheen tärkeyden esiintuomiseen ratkaisujen sijaan. Asiantuntijaorganisaatio kiteyttää finanssialan tämänhetkisen vaikutuksen biodiversiteettiin ja keskeisimmän tehtävän sen edistämiseksi seuraavasti:

Rahoitussektorin suurin haaste tällä hetkellä on siinä, että suurin osa rahoituksesta on sellaisessa, mikä ei ole edes pysäyttänyt sitä haittaa, vaan edelleen haittaa luontoa ja sitten se luontoposiitivisen rahoituksen määrä on niin paljon pienempi, että se suhde on täysin väärä. Niin tämä on se, mikä pitää keikauttaa. Asiantuntijaorganisaatio 1

Aineistossa korostuu näkemys siitä, että finanssialan pääasialliset vaikutukset biodiversiteettiin tapahtuvat välillisesti luotonannon ja sijoittamisen kautta. Alan omat suorat vaikutukset biodiversiteettiin ovat pienet, mutta välilliset vaikutukset voivat olla hyvinkin merkittävät. Alan oman toiminnan suorat vaikutukset, liittyen esimerkiksi toimistorakennuksiin, ovat lähtökohtaisesti pienet, mutta vaikutukset sen kautta, milaista yritystoimintaa rahoitetaan, ovat merkittäviä. Finanssialan toimija kuvaa oman toiminnan biodiversiteettivaikutuksia suhteessa rahoituksen vaikutukseen seuraavasti:

Jos mietitään meidän omaa toimintaa, niin sitä kauttahan ei oikeastaan hirveästi ole mitään suoria olennaisia kielteisiä vaikutuksia. Kun meillä on nämä meidän toimistot, jotka eivät sijaitse biodiversiteetin kannalta kriittisillä alueilla, niin siinä mielessä ne on aika vähäisiä vaikutuksia. Mutta ne (vaikutukset) tulee sitten sen meidän sijoitustoiminnan kautta. Finanssialan toimija 5

Finanssialan roolin suuruus herättää haastateltavissa eriäviä näkemyksiä. Jotkut finanssialan toimijat tuovat esiin, etteivät finanssialan toimijat toimi rahoitetun yrityksen johdossa, joka viime kädessä päättää, miten yritys toimii. Tässä korostuu alan vaikutusten välillisuus: Koetaan, että voidaan vaikuttaa yritysten toimintaan, mutta viime kädessä vastuu on yrityksellä itsellään. Nähdään myös, että sääntelijän vastuulla on asettaa yrityksille rajat, ei niinkään finanssialan vastuulla. Muutamat haastateltavat korostavatkin, että finanssialalla on rooli biodiversiteetin edistämässä, mutta suurempi rooli on reaalityalouden yrityksillä ja päättäjillä. Toiset haastateltavat taas painottavat finanssialan merkittävää roolia yksityisten rahoitusvirtojen ohjaamisessa, yrityksiin vaikuttamisessa ja biodiversiteettiriskien hallinnassa. Vaikka kaikki alan toimijat tunnustavat alan merkittävän roolin ja mahdollisuuden vaikuttaa yrityksiin, aiheuttaa roolin merkittävyys myös pohdintaa siitä, miten biodiversiteettiä voidaan käytännössä edistää:

Mä näen sen roolin merkittävänä. Mutta se, miten se siitä sitten tapahtuu, niin se on tietysti ehkä se haaste, jonka kanssa painitaan. Mutta onhan se rooli merkittävä, kun kuitenkin huomioidaan se, miten iso vaikutus rahoitusmarkkinoilla on siihen, mitä yritykset myös tekevät. Finanssialan toimija 2

Vaikka finanssialan roolin merkityksestä biodiversiteetin edistämässä on haastateltavien keskuudessa eriäviä mielipiteitä, yhteinen konsensus on kuitenkin siitä, että sillä millaisia yrityksiä rahoitetaan, on vaikutuksia biodiversiteettiin. Haastateltavat kertovat, että yritykset tarvitsevat rahaa kehittääkseen toimintaansa ja jos raha ei löydy yritykseltä itseltään, täytyy se saada jostain muualta, rahoittajalta tai sijoittajalta. Näin ollen, finanssialan toimijoilla on mahdollisuus vaikuttaa yritysten toimintaan ja siihen mihin raha ohjautuu. Asiantuntijaorganisaatiot myös korostavat, että yksityinen rahoitus suuntautuu edelleen pääosin biodiversiteetin kannalta negatiiviseen toimintaan ja finanssialan toimijoiden tulisi, sääntelyn avustamana, muuttaa näiden rahoitusvirtojen suuntaa. Osa finanssialan toimijoista tuo esiin myös toimintansa ison yhteiskunnallisen kuvan: Sijoittamisen ja rahoittamisen kautta alan toimijoilla on mahdollisuus vaikuttaa siihen, millaiseksi maailma kehittyy. Finanssialalla on mahdollisuus tukea biodiversiteettiä edistävää toimintaa, mutta samalla lailla sen ohjaamat rahoitusvirrat biodiversiteetin kannalta haitalliseen toimintaan ovat uhka biodiversiteetille. Finanssiala

nähdäänkin eräänlaisena yhteiskunnan verenkiertona – yhtäältä unelmien ja tarpeiden, toisaalta haitallisen toiminnan mahdollistajana:

No siis rahoitusalanhan sanotaan usein olevan tällöinen yhteiskunnan verenkierto. Me mahdollistetaan toimintaa, me autetaan yrityksiä ja yksityisiä ihmisiä toteuttamaan sitten niitä omia tarpeitaan ja unelmiaan. Siinä totta kai sitten voidaan luonnon monimuotoisuutta osaltaan edistää. Finanssialan toimija
6

Finanssialan ulkopuolisena hahmotan sen (finanssialan) semmoisena mahdollistajana. Finanssiala myös luo omaehtoisia ilmiöitä ja tavallaan se on niin iso ja suuri, mutta siis periaatteessahan sen rooli on vaan allokoida resursseja tehokkaasti, eikö se vähän ole tuo rahan tehtävä? Niin jos tämän ottaa ihan mustavalkoisesti, niin voi sanoa, että ei se vaikuta mitenkään, kun se vaan mahdollistaa, tai toisaalta voi sanoa saman asian, että se on kaiken vaikutuksen aiheuttaja, koska se on mahdollistanut sen. Siis sama asia. Lähinnä siis vaan että yksityissektorilla eikä oikein julkisellakaan tapahdu mitään, jos ei ole rahaa. Asiantuntijaorganisaatio 2

Aineistossa korostuu näkemys siitä, että finanssialan vaikutusvalta perustuu rahan keskeiseen rooliin yhteiskunnassa ja siinä, miten reaalityalouden yritykset toimivat. Haastateltavat korostavat, että biodiversiteettiä edistävät ja uhkaavat asiat tapahtuvat rahoituksen avulla ja finanssialan mahdollisuus on vaikuttaa siihen, edistävätkö vai uhkaavatko nämä rahoitusvirrat biodiversiteettiä. Tämä tuo perusteluja sille, miksi biodiversiteetti on tärkeä teema finanssialalle ja miksi sen tulisi edistää sitä.

4.1.2 Sidosryhmien vaateet

Haastatteluissa korostuu, että biodiversiteetin merkitys teemana on kasvanut alalla viimeisen parin vuoden aikana. Biodiversiteettiä koskeva sääntely on lisääntynyt ja esimerkiksi pankkivalvoja Euroopan keskuspankki (EKP) on alkanut seurata luontoon liittyviä riskejä, mutta biodiversiteetistä on tullut yhä keskeisempi teema myös mark-

kinoilla ja siitä käydään keskustelua sidosryhmien kanssa. Vaateita biodiversiteettityön tekemiselle tulee finanssialalle niin sääntelijältä ja valvojalta kuin asiakkailta, sijoittajilta ja kilpailijoiltakin.

Euroopan keskuspankin merkitys sille, että biodiversiteetti on noussut finanssialalle tärkeäksi teemaksi, on haastateltavien mukaan suuri: EKP on alkanut seurata luonto-liitännäisiä riskejä, mikä on eurooppalaisille alan toimijoille merkki siitä, että myös niiden tulisi huomioida biodiversiteetti toiminnassaan. Alan toimijat suhtautuvat vakavasti valvojan vaateisiin ja myös asiantuntijaorganisaatiot pitävät EKP:n pankki-valvonnan periaatteiden laajenemista ympäristö- ja ilmatoriskeihin merkinä siitä, että teema on nousemassa alalla vahvasti. Alan toimijat korostavat valvojan keskeistä roolia pankkitoiminnassa ja kertovat, että EKP:n tehdessä tai linjatessa jotain, seuraavat alan toimijat usein perässä. Alla olevassa sitaatissa kuvataan EKP:n lisääntyneitä vaatimuksia ympäristöriskeihin liittyen:

Euroopan keskuspankin valvontaodotuksissa pankeille on noussut niin ilmastoon kuin luonnon monimuotoisuuteen liittyvät asiat. He antoivat jo vuonna 2020 tällöisen ilmatoriskioppaan pankeille ja nyt ne (ympäristö- ja ilmatoriskit) on menossa vielä tarkemmin osaksi vakavaraisuus- ja luottolaki puolen sääntelyä. Niin sieltä tulee myös painetta siihen, että pitää ymmärtää tähän asiaan liittyvät riskit. Finanssialan toimija 6

Haastattelujen mukaan biodiversiteettityöhön liittyvä paine tulee valvojan ja sääntelijän lisäksi myös asiakkailta, sijoittajilta ja kilpailijoilta. Aineistossa korostuu, että sidosryhmien odotukset biodiversiteettiin liittyen ovat kasvaneet ja alan toimijat uskovat niiden kasvavan yhä enemmän tulevaisuudessa. Alan toimijat tuovat esiin myös halun olla biodiversiteettityön edelläkävijä tai vähintään pysyä toimialan mukana kehityksessä. Vaikka aineistossa korostuu ymmärrys finanssialan keskeisestä roolista ja halu toimia kestävästi ja sääntelyn mukaisesti, aineistossa korostuu myös biodiversiteetin edistämisen taloudellinen näkökulma, kilpailuasetelma. Tunnistetaan, että jos biodiversiteettiä ei huomioi toiminnassaan, voi erottautua negatiivisesti muista alan toimijoista. Finanssi-sektorin toimijat eivät näe tätä toivottavana asiana. Alan toimijat tuovatkin esiin, että

biodiversiteetin huomioiminen on myös taloudellinen asia ja mahdollisuus sekä parhaimmillaan tapa erottautua. Finanssialan toimija kuvaa biodiversiteetin huomioimiseen liittyviä vaateita seuraavasti:

Asiakasvaatimukset kasvavat jatkuvasti, etenkin jos puhutaan institutionaalisista sijoittajista, niin kyllä heidän vaatimukset koko ajan kasvaa ja siellä tämä biodiversiteetti nousee teemana esiin. Sitten tietenkin pitää olla mukana tämän toimintaympäristön muuttuessa, sääntely vaikuttaa. Se (vaatimus tehdä biodiversiteettityötä) tulee tavallaan joka puolelta ja sen takia se on huomioitava, että ei voida jäädä tai ei haluta myöskään jäädä jälkeen ja erottautua negatiivisesti muista toimijoista. Finanssialan toimija 4

Aineiston mukaan finanssialan toimintaympäristö on muuttunut ja koko ajan muuttumassa sellaiseksi, että biodiversiteettivaikutukset ja –riskit on huomioitava, vaikka sääntely ei vielä täysin velvoittaisikaan siihen. Asiantuntijaorganisaatiot korostavat isoa kuvaa ja painottavat, että biodiversiteetin edistäminen ei ole liiketoiminnasta irrallista tai avokätistä toimintaa, vaan perusedellytys taloudellisen hyödyn saamiselle. Osa finanssialan toimijoista tuo esiin, että biodiversiteetin huomioiminen on luonnostaan hyvin rationaalinen asia tehdä – ei nähdä syytä, miksi biodiversiteettiä ei pitäisi edistää myös finanssialalla. Osa taas korostaa työn suurempia ajureita, kuten sääntelyä ja sidosryhmien kasvaneita vaatimuksia. Kiteytettynä, biodiversiteetti on finanssialalle tärkeä teema, koska se on sitä sen sidosryhmille, ja koska se on perusedellytys sen toiminnalle.

4.1.3 Biodiversiteettiriskit

Aineiston mukaan biodiversiteetin tärkeys finanssialalle rakentuu pääasiallisesti riskien kautta. Haastatteluissa korostuu ajatus siitä, että taloudellinen toiminta on riippuvaista luonnosta ja biodiversiteetin heikentyessä aiheutuu tästä riippuvuudesta riskejä. Haastateltavat tuovat esiin, että finanssialalla on alettu ymmärtää biodiversiteetin heikkenemisen taloudellinen vaikutus ja että siitä aiheutuvat riskit koskettavat myös finanssialaa. Tunnistetaan, että näille riskeille on tehtävä jotain, mutta samanaikaisesti tuodaan esiin, että niiden tunnistamisessa ja hallinnassa on vielä kehitettävää.

Aineistossa korostuu ymmärrys siitä, että finanssisektorin riippuvuus biodiversiteettiin on välillistä. Biodiversiteetin heikkeneminen vaikuttaa suureen osaan yrityksistä, mikä taas vaikuttaa finanssialan toimijoihin. Tunnistetaan myös, että etenkin sijoittamisen kohdalla sijoituskohteiden sijaitessa ympäri maailmaa ovat riskit suuret sille, että sijoituskohde vahingoittaa toiminta-alueensa luontoa. Vaikutuksia ja riippuvuuksia kohdistuu kuitenkin myös biodiversiteettiin Suomessa. Haastatteluissa tuodaan esiin, että suomalainen talous on riippuvaista luonnosta ja biodiversiteetin heikkeneminen vaikuttaa vahvasti myös suomalaisiin yrityksiin. Pahimmassa tapauksessa, eli ilmastonmuutoksen ja luontokadon edetessä, on riskinä, että alan toimijoilla ei enää ole rahoitettavaa liiketoimintaa. Tämä on uhka finanssialan toimijoiden omalle liiketoiminnalle. Alla olevassa sitaatissa kuvataan suomalaisen talouden riippuvuutta luonnosta ja sen pitkän aikavälin vaikutuksia finanssialan toimijoihin:

Tässä ollaan taas siinä, kuinka paljon meidän rahoittamien yritysten liiketoiminta on riippuvaista luontopääomasta. Suomalainen talous on voimakkaasti luontoarvoihin pohjautuvaa talous eli meidän näkökulmastamme se suurin riski on nimenomaan se, että onko yritysten liiketoiminta kestäväällä pohjalla, ei pelkästään päästöjen, mutta myös luonnonarvojen hyödyntämisen osalta pitkällä aikavälillä. Jos se ei ole, niin se on meille itsessään jo pitkän aikavälin riski, että onko meillä enää sitten vuosikymmenen päästä sellaisia yrityksiä, joita voidaan rahoittaa ja onko meidän liiketoiminta sitä kautta myös riskin alla. Finanssialan toimija 2

Aineistossa korostuu, että keskeisenä syynä biodiversiteettityön tekemiselle on nimenomaan siihen liittyvien riskien hallinta. Biodiversiteetin heikkenemisestä aiheutuvat riskit nähdään hyvin vakavina – yrityksiä, ihmisiä, yhteiskuntaa ja taloutta uhkaavina. Asiantuntijaorganisaatiot painottavat, että nämä riskit eivät ole hypoteettisia, vaan tulevat tapahtumaan ja vaikuttamaan myös finanssialan toimijoihin. Tätä tukee haastateltavien mukaan myös se, että EKP on alkanut kiinnittää huomiota etenkin ympäristö- ja ilmatoriskeihin. Kaikki alan toimijat tunnistavat, että niillä varmasti on biodiversiteettiin liittyviä riskejä, jolle tulee tehdä jotain. Samanaikaisesti aineistosta

nousee yhtä vahvasti esiin, että alan toimijat eivät vielä kykene tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan biodiversiteettiriskejä riittävällä tavalla. Ymmärretään, että näitä riskejä tulisi huomioida, mutta tämän viemisessä käytäntöön on vielä haasteita eikä kokonaisvaltaista ymmärrystä riskeistä vielä ole. Finanssialan toimijat itse avoimesti toteavat, että biodiversiteettirisalien hallinnan osalta niillä on vielä paljon kehitettävää. Finanssialan toimijat painottavat, että sitä ei nähdä edes vaihtoehtona, että biodiversiteettiriskejä ei huomioitaisi, mutta samaan aikaan tunnistetaan, että työ niiden parissa ei vielä ole riittävällä tasolla:

(Me teemme biodiversiteettityötä), koska on kiistatonta näyttöä siitä, että se on globaalisti tosi iso riski, luonnon monimuotoisuuden väheneminen, hupeneminen, rappeutuminen kaikki se, ja että se aiheuttaa tai voi aiheuttaa valtavia riskejä toki yrityksille toki mutta ylipäätään meille ihmisille ja maailmalle. Finanssialan toimija 3

Totta kai osa (biodiversiteetti)riskeistä on vielä vaikeasti määriteltävissä ja sitä kautta sitten tunnistettavissa, että kyllähän tässä on tärkeitä, että kerää sitä tietoa tästä aiheesta, jotta sitten voi parempiin hallita ja tunnistaa niitä riskejä. Finanssialan toimija 5

Aineistossa korostuu, että biodiversiteettirisalien arvioimisen ja hallitsemisen keskeisen työkalu on ymmärtää, millaisille kohteita on rahoittanut. On tärkeä tunnistaa, millaisia riippuvuuksia ja vaikutuksia kohdeyrityksillä on biodiversiteettiin ja sitä kautta millaisia riskejä näihin yrityksiin kohdistuu. Lähes kaikki haastatellut finanssialan toimijat mainitsevatkin tehneensä toimialariskikartoitusta omille sijoitus- ja lainakohteilleen. Hyvänä ensimmäisenä askeleena biodiversiteettirisalien tunnistamisessa ja arvioimisessa pidetään oman portfolion kartoitusta sen pohjalta, millaisia toimialoja siellä on ja millaisilla alueilla kohdeyrityksillä on toimintaa. Finanssialan toimijat nostavat esiin, että alan toimijoiden biodiversiteettirisalien hallinta on vahvasti riippuvaista rahoitettujen yritysten kyvystä hallita riskejään. Mikäli kohdeyritykset eivät tunnista biodiversiteettiriskejä tai hallitse niitä, eivät finanssialan toimijatkaan kykene tekemään niin. Finansi-

alan toimijat kuvaavat, miksi on tärkeää ymmärtää rahoituskohteiden biodiversiteettiriskejä ja niiden toimintaa:

Kyllä mä sanoisin, että tällöinen läpileikkaava ymmärrys siitä, että missä ne sun rahat on, minkälaisilla sektoreilla, mitä siellä tehdään, miten se vaikuttaa luontoon, ympäristöön, maahan, lajeihin, ihmisiin ja sitä kautta sen riskin hallitseminen. Että sä ymmärrät, miten se sun sijoituskohde hallitsee sitä riskiä, niin sitten sä hallitset myös sitä omaa riskiä. Finanssialan toimija 3

Nämä asiat voi muodostaa riskiä yrityksissä ja yrityskentässä eli meidänkin on hyvä olla tietoisia siitä, minkälaisia yrityksiä me halutaan rahoittaa ja minkälaisia riskejä sitä kautta meillekin saattaa mahdollisesti sitten jossain vaiheessa syntyä näistä yrityksistä. Finanssialan toimija 1

Aineiston perusteella biodiversiteettiin liittyvät riskit finanssialalle jakautuvat fyysisiin riskeihin, transitorisokeihin ja maineriskeihin. Moni haastateltava tunnistaa biodiversiteetin heikkenemisestä aiheutuvat fyysiset riskit, jotka ovat jo nähtävissä eri puolilla maailmaa. Alan toimijat määrittelevät fyysiset riskit riskeiksi, jotka aiheutuvat siitä, kun reaalityalouden yritykset ovat riippuvaisia biodiversiteetistä ja tähän riippuvuussuhteeseen tulee vaikeuksia biodiversiteetin heikkenemisen seurauksena, esimerkiksi resurssien saatavuuden suhteen. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti yrityksen toimintaan, millä taas voi olla vaikutuksia yrityksen tuotto-odotukseen tai yrityksen luotonmaksukykyyn. Tunnistetaan, että on tiettyjä toimialoja, joilla on suurempi riippuvuus luonnon resursseista, ja että riskienhallinnan tulisi olla etenkin näiden sektorien osalta kunnossa. Sillä, että luontokadon vaikutukset ja fyysiset riskit ovat alkaneet tulla näkyviksi, on myös vaikutusta siihen, että finanssialan toimijat ovat alkaneet huomioida biodiversiteetin, kuten eräs finanssialan toimija kuvaa:

Kyllä se (finanssialan biodiversiteettityö) on aika tällöinen viime vuosien juttu, mikä on siis sinällään jännä, sillä luontokato on kuitenkin tunnettu ilmiönä jo aika pitkään ja meillä on ollut globaalit biodiversiteettitavoitteet jo parikymmentä vuotta voimassa. Se että tähän on herätty varmaan liittyy siihen, että ympäri maa-

ilmaa nähdään yhä enemmän tapahtumia, miten luonnon monimuotoisuus katoaa, lajeja kuolee sukupuuttoon, maaperä heikkenee. Finanssialan toimija 6

Transitoriskit korostuvat aineistossa toisena merkittävänä riskityyppinä. Transitoriskit määritellään riskeiksi, jotka johtuvat yritysten kyvyttömyydestä vastata sääntelyn vaatimuksiin. Jos yrityksellä on suuret biodiversiteettivaikutukset ja se ei kykene vähentämään niitä sääntelyn niin vaatiessa, voi tämä tuoda yllättäviä kuluja. Tämä voi heikentää maksukykyä ja vaikuttaa osakkeen arvoon, millä taas on vaikutuksia finanssialan toimijoihin. Transitoriskit kohdistuvat myös suoraan finanssialan toimijoihin, jos ne itse eivät kykene vastaamaan biodiversiteettiin liittyvään sääntelyyn. Tähän toki liittyy vahvasti myös rahoitettujen kohteiden kyky vastata biodiversiteettisääntelyyn. Asiantuntijaorganisaatiot korostavat, että transitoriskit ovat välttämättömiä pitkän aikavälin kestävyystavoitteiden saavuttamiseksi, sillä lainsäädännön tulisi ohjata yrityksiä pois haitallisesta toiminnasta. Jos yritykset eivät ole siihen valmiita, aiheutuu niille transitoriskejä. Finanssialan toimijat taas eivät korosta transitoriskien välttämättömyyttä, vaan suhtautuvat niihin neutraalimmin, riskienhallinnan näkökulmasta. Eräs asiantuntijaorganisaatio määrittelee transitoriskit ja kertoo niiden merkityksestä isossa kuvassa seuraavasti:

Silloin kun liiketoimintamallit ovat ylikuluttavia niin sehän ei ole kestävä. No sitten se käytännössä tarkoittaa sitä, että regulaation pitää ohjata pois siitä ylikulutuksesta. No hups keikkaa, ne liiketoimintamallit jotka ovat riippuvaisia ylikulutuksesta, eivät olekaan enää kannattavia, niin siitä tulee se transitoriski. Toisaalta se transitio on pakollinen, jotta me voidaan sitten olla kestäviä pitkällä aikavälillä. Asiantuntijaorganisaatio 2

Aineistossa korostuu fyysisten ja transitoriskien lisäksi finanssialan toimijoiden mainitsemana myös maineriski, joka biodiversiteetin kannalta haitallisesta toiminnasta voi seurata. Jos biodiversiteettiä ei huomioida toiminnassa, voi se vaikuttaa negatiivisesti sidosryhmien ajatuksiin ja täten maineeseen. Monet mainitsevat esimerkkinä maineriskistä syksyn 2024 Stora Enson raakutapauksen, joka aiheutti yritykselle myös vakavaa mainehaittaa. Välillisesti tällainen tapaus voi vaikuttaa myös rahoitusalan toimijan maineeseen, mikäli alan toimija rahoittaa biodiversiteetin kannalta haitallista

toimintaa. Alan toimijat tuovat esiin, että biodiversiteettiin liittyvän viestinnän ja toimien tulisi olla linjassa, jotta maineriskiä ei synny. Toisaalta tunnustetaan, että mainehaitan syntymisen estämiseksi on tärkeää ylipäättään huomioida biodiversiteetti, sillä sen huomiotta jättäminen voi olla myös riski maineelle. Alan toimijoiden välillä on kuitenkin eroja siinä, miten vakavina ne pitävät maineriskejä suhteessa muihin biodiversiteettiriskeihin. Jotkut toimijat tuovat maineriskin ensimmäisenä esiin biodiversiteettiriskeistä kysyttäessä, jotkut taas painottavat muita riskejä enemmän. Asiantuntijaorganisaatiot eivät mainitse maineriskiä ollenkaan. Finanssialan toimija kuvaa maineriskiä suhteessa muihin biodiversiteettiriskeihin seuraavasti:

*On toki vakavampia ja vähemmän vakavia riskejä, että joku yrityksen maineriski on pieni riski verrattuna jonkun globaalin ekosysteemin romahtamiseen.
Finanssialan toimija 3*

4.3 Biodiversiteettitoimet ja -tavoitteet

Tässä alaluvussa käsitellään analyysin tuloksia liittyen finanssialan toimijoiden biodiversiteettitoimiin ja -tavoitteisiin, siis siihen, miten finanssialan toimijat edistävät ja voivat edistää biodiversiteettiä. Tulokset ovat tiivistettynä taulukossa 5.

Taulukko 5: Finanssialan biodiversiteettitavoitteet ja -toimet

Teema	Sisältö
Biodiversiteetin johtaminen	Olellisuus Tavoitteet Biodiversiteettitiekartat ja -strategiat Osaamisen ja ymmärryksen kasvattaminen
Biodiversiteetti ja ilmasto	Biodiversiteetti- ja ilmastotyön kytkökset Biodiversiteetin ja ilmaston huomioiminen yhdessä
Reaalitalouden yrityksiin vaikuttaminen	Vuorovaikutus reaalitalouden yritysten kanssa Pohdinta roolin laajuudesta
Yhteistyö	Sitoumukset ja aloitteet Yhteistyö yritysten, sääntelijän ja alan toimijoiden kanssa

Aineistossa korostuu yhteistyö ja aktiivinen omistajuus biodiversiteetin edistämisen keinoina. Yhteistyö finanssialan sisällä sekä muiden sidosryhmien kanssa nähdään tärkeänä työkaluna biodiversiteetin edistämiseksi. Alan toimijat ovat tehneet biodiversiteettitiekarttoja ja –strategioita, jotka sisältävät tavoitteita pääosin ymmärryksen kasvattamisesta sekä rahoituksen kohteisiin vaikuttamisesta. Kvantitatiivisia tavoitteita ei vielä olla asetettu. Haastateltavat kuitenkin tunnistavat, että biodiversiteettityössä on vielä paljon kehitettävää, esimerkiksi ilmastotyöhön verrattuna. Haastateltavat myös painottavat, että biodiversiteetti ja ilmasto tulisi huomioida saman-aikaisesti vastuullisuustyössä, jotta ympäristövaikutukset ovat kokonaisuudessaan positiiviset.

4.3.1 Biodiversiteetin johtaminen

Aineiston mukaan finanssialan toimijoiden biodiversiteettityö on menossa yhä konkreettisempaan suuntaan. Alalla ollaan siirtymässä yksittäisistä toimista kohti pitkäjänteistä työtä ja tavoiteasetantaa. Koska numeeristen biodiversiteettitavoitteiden asettaminen on vielä haastavaa, on biodiversiteettityön painopiste tällä hetkellä vielä osaamisen ja ymmärryksen kasvattamisessa. Alan toimijat ovat luoneet tai luomassa biodiversiteettitiekarttoja ja –strategioita biodiversiteetin johtamiseksi ja pitkäjänteisen työn varmistamiseksi.

Kaikki haastatellut finanssialan toimijat ovat tunnistaneet biodiversiteetin olennaiseksi teemaksi EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) mukaisessa kaksinkertaisen olennaisuuden arvioinnissa. Toimijat ovat tunnistaneet, että niillä on vaikutuksia biodiversiteettiin ja/tai että biodiversiteetti aiheuttaa niille taloudellisia riskejä. Olennaisuus on tunnistettu, toiminnan luonteesta riippuen, luotonannon, kiinteistöjen, sijoitustoiminnan tai useamman näistä näkökulmasta. Biodiversiteetin tunnistaminen olennaiseksi teemaksi asettaa finanssialan toimijoille velvoitteen tehdä biodiversiteettitavoitteita ja –toimia ja raportoida niistä julkisesti. Alan toimijat tuovatkin vahvasti esiin tekevänsä biodiversiteettityötä siksi, että ovat tunnistaneet biodiversiteetin olennaiseksi teemaksi ja täten sääntely velvoittaa heidät huomioimaan biodiversiteetin ja raportoimaan siitä. Sääntelyn merkitys on siis keskeinen syy sille, että finanssialan

toimijoiden biodiversiteettityö on muuttumassa konkreettisemmaksi, pitkäjänteisemmäksi ja läpinäkyvämmäksi.

Suurin osa haastatelluista finanssialan toimijoista on asettanut jonkinlaisia tavoitteita biodiversiteettiin liittyen. Tällä hetkellä yhdelläkään haastatelluista alan toimijoista ei kuitenkaan ole asetettuna kvantitatiivisia tavoitteita biodiversiteetin suhteen. Finanssialan toimija 6 kuvaa kvantitatiivisten tavoitteiden asetannan tilaa seuraavasti: “Ei ole semmoista kyvykkyyttä sanoa, että vähennämme jossakin meidän luontovaikutusta x hehtaaria, että sen tyyppinen ei ole vielä mahdollista”. Tähän on syynä vakiintuneiden biodiversiteettimittareiden puuttuminen sekä datan heikko laatu ja saatavuus. Joitain työkaluja ja mittareita jo on, mutta koetaan, etteivät ne ole vielä toimivia. Alalla kaivattaisiin vertailukelpoisia mittareita, vakiintuneita käytäntöjä ja parempaa dataa, joiden pohjalta voitaisiin asettaa kvantitatiivisia tavoitteita ja varmistua siitä, että biodiversiteettitoimet menevät oikeaan suuntaan. Mittareiden ja datan kehittyessä alan toimijoilla on vahva tahto asettaa numeerisia tavoitteita, kuten ilmaston suhteenkin on tehty.

Finanssialan toimijoiden tämänhetkiset tavoitteet liittyvät biodiversiteettitoimien johtamiseen. Alan pioneerit ovat jo luoneet, ja monet toimijat ovat parhaillaan luomassa, biodiversiteettitiekarttoja tai –strategioita. Alan sisältä löytyy paljon hajontaa sen suhteen, kuinka konkreettisia suunnitelmien toimet ovat ja mihin niillä tähdätään. Vaikka vakiintuneita biodiversiteettimittareita ei vielä ole ja datan saatavuus on heikkoa, on suunnitelmiin voitu hahmotella, mitä toimenpiteitä voitaisiin lyhyellä aikavälillä tehdä biodiversiteetin edistämiseksi. Kokonaisuudessaan painopiste biodiversiteettityössä on vielä ennemminkin omien vaikutusten ja riippuvuuksien ymmärtämisessä kuin vaikutusten vähentämisessä ja riskien hallitsemisessa. Tiekartat ja strategiat sisältävät pääasiassa toimia riskisimpien toimialojen tunnistamiseksi omasta portfoliosta tai asiakaskunnasta, osaamisen kehittämisestä ja sijoitus- tai luoton-antoanalyysin parantamisesta. Edistyneemmät toimijat ovat lisäksi asettaneet tavoitteita esimerkiksi biodiversiteettiin liittyvien keskustelujen käymisestä sijoitus- ja luotonantokohteiden kanssa ja luontoposiitivisuuden saavuttamisesta. Pioneerit myös seuraavat osana sijoitus- ja luotonantoprosessiaan biodiversiteetti-indikaattoreita, liittyen kohdeyrityksen

toiminnan sijaintiin tai toimialaan. Haastateltu asiantuntijaorganisaatio kuvaa finanssialan toimijoiden biodiversiteettityön nykytilan olevan vielä alkuvaiheessa ja painottaa, että finanssialan ja biodiversiteetin suhteen ymmärtämisen perusteella voi jo tehdä toimia biodiversiteetin edistämiseksi:

Painopiste (finanssialan biodiversiteettityössä) tällä hetkellä on vielä siellä asian ymmärtämisen puolella, sitten siirrytään tavoitteisiin ja sitten sinne toimenpiteisiin. Tällä hetkellä isosti ollaan siellä alkuvaiheessa tätä polkua. Toki tämä tietämättömyys ei estä sitä, että me ymmärretään se iso kuva. Sen ison kuvan ymmärtämisellä voi jo toimia, voi tehdä jo päätöksiä. Asian-tuntijaorganisaatio 1

Osaamisen ja ymmärryksen kasvattaminen ovat aineiston mukaan finanssialan biodiversiteettityön keskiössä tällä hetkellä. Jotta voidaan tehdä vaikuttavia toimia ja hallita riskejä, täytyy ensin ymmärtää ilmiötä ja sen merkitystä omalle liiketoiminnalle. Asiantuntijaorganisaatiot painottavat, että alan toimijoiden tulisi ymmärtää iso kuva eli taloudellisen toiminnan riippuvuus luonnosta ja sen laiminlyönnistä aiheutuvat riskit. Täten toimien tähtäimessä tulisi loppukädessä olla yhden maapallon mukainen toiminta, jota varten tulisi luoda siirtymäsuunnitelma pois luonnon resurssien ylikuluttamista tukevasta toiminnasta. Finanssialan toimijoilla näkemykset biodiversiteettityön päämäärästä eivät ole yhtä pitkäjänteisiä, vaan pinnalla ovat ennemminkin lyhyemmän aikavälin tavoitteet liittyen mittaamisen ja analyysin kehittämiseen. Haastatelluilla on kuitenkin yhteinen ajatus siitä, että ymmärryksen kasvattaminen on tärkeää, jotta voidaan tehdä biodiversiteettitoimia ja lopuksi integroida kestävyysajattelu oman toiminnan ytimeen. Finanssialan toimijat pyrkivät lisäämään ymmärrystä biodiversiteetistä koko organisaation laajuisia koulutuksia, säännöllisiä ajankohtaiskatsauksia ja työryhmiä järjestämällä. Biodiversiteetin edistämiseksi on tärkeää, että organisaation eri toiminnot ymmärtävät ilmiön ja sitoutuvat siihen liittyviin toimiin ja tavoitteisiin. Eräs finanssialan toimija kuvaa organisaation sisäistä tiedonjakoa seuraavasti:

Me (vastuullisuustiimi) halutaan jakaa tietoa sitten muulle organisaatiolle, että me ollaan esimerkiksi aloitettu tänä vuonna semmoiset kestävyysfoorumit joka kvartaali koko henkilöstölle, jossa käydään läpi erilaisia teemoja ja niissä on

myös käsitelty luonnon monimuotoisuuteen liittyvää teemaa, eli sitä kautta halutaan tuoda esiin sitä tietoa koko henkilöstölle ja nostaa esiin tärkeitä teemoja.

Finanssialan toimija 5

Biodiversiteetin johtaminen nousee aineistossa keskeiseksi teemaksi liittyen siihen, mitä biodiversiteettityö käytännössä on finanssialalla. Alan toimijoille on tärkeää, että biodiversiteetti teemana ymmärretään läpi organisaation, jotta sitä voidaan johtaa. Biodiversiteettiekartat- ja strategiat tukevat biodiversiteettityön johtamista ja moni onkin aloittanut biodiversiteettityön luomalla sellaisen. Asiantuntijaorganisaatiot taas painottavat, että siirtymäsuunnitelma on keskeinen työkalu finanssialan biodiversiteettityössä ja globaalien biodiversiteettitavoitteiden saavuttamisessa. Finanssialalla tunnistetaan, että pelkästään biodiversiteettiriskien ja –vaikutusten ymmärtämisessä on vielä puutteita, puhumattakaan niihin liittyvistä toimista. Vaikka biodiversiteetti tunnistetaan tärkeäksi teemaksi, korostavat finanssialan toimijat, että se on vain yksi vastuullisuusteema muiden joukossa. Biodiversiteetin johtamista halutaan kehittää, mutta niin myös työtä muiden kestävyysteemojen parissa.

4.3.2 Biodiversiteetti ja ilmasto

Aineistossa korostuu vertailu biodiversiteettityön ja ilmastotyön välillä. Haastateltavat tuovat esiin, että alan fokus on ollut pitkään ilmastotyössä ja biodiversiteettityö on huomattavasti uudempi asia, mutta samalla myös monimutkaisempi. Edistyneimmät toimijat lähestyvät kuitenkin biodiversiteettiä ja ilmastoa jo jollain tasolla yhdessä ja suurin osa toimijoista pyrkii siihen, että biodiversiteetti nousisi ilmaston rinnalle. Aineistossa korostuu näkemys siitä, että biodiversiteetti ja ilmasto ovat vahvasti kytköksissä toisiinsa ja niitä tulee katsoa yhdessä. Jotkut toimijat kuitenkin painottavat, että kaikkea ilmastotyötä ei voida kääntää biodiversiteettityöksi, vaikka ilmastonmuutos onkin yksi luontokadon ajureista. On keskeistä, että biodiversiteetin edistämiseksi tehdään myös ilmastosta erillisiä toimia, eikä tukeuduta siihen, että työ ilmaston eteen on työtä myös biodiversiteetin eteen.

Finanssialan toimijat tuovat esiin, että finanssialalla työ biodiversiteetin suhteen on jäljessä ilmastotyöstä. Ilmastonmuutos on hallinnut toimijoiden ympäristövastuullisuutta jo jonkin aikaa, mikä on osasyynä sille, että luontokatoon on herätty vasta viime vuosina. Eroja toimijoiden välillä kuitenkin on: toiset toimijat edistävät biodiversiteettiä ja ilmastoa vahvasti rinnakkaisina asioina, toiset taas suhtautuvat toistaiseksi biodiversiteettiin ja ilmastoon erillisinä teemoina. Eräs toimija kertoo yhdistäneensä ilmastopolitiikan ja biodiversiteettipolitiikan ympäristöpolitiikaksi ja käsittelevänsä biodiversiteetti- ja ilmastoriskejä yhteisesti ympäristöriskeinä. Aineistossa korostuu kuitenkin vahva ymmärrys siitä, että ilmastonmuutos ja luontokato vaikuttavat toisiinsa, mutta harvalla toimijalla tämä ymmärrys on siirtynyt vielä käytäntöön, johtuen pääosin siitä, että biodiversiteettityö ei ole vielä niin kehittynyttä. Halu nostaa biodiversiteettityö ilmastotyön rinnalle on vahva, mutta sen tekemisessä tunnustetaan vielä haasteita ilmastotyön ollessa edistyneempää, kuten alla olevassa lainauksessa kerrotaan:

Se (biodiversiteetti) on oikeastaan viimeisen kahden vuoden aikana nostettu ihan siihen ilmaston rinnalle. Jos miettii meidän ympäristövastuullisuutta, niin hiljalleen me yritetään saada sitä (biodiversiteettityötä) ilmastotyön rinnalle. Se on toki vähän hankalampaa ja vaikeata ja hidasta vielä, koska ilmastoasioissa ollaan niin paljon edistyneempiä, mutta kyllä aihe on todella iso juttu. Finanssialan toimija 3

Lähes kaikki haastateltavat kertovat ilmastonmuutoksen olevan yksi luontokadon pääajureista ja että työ ilmastonmuutoksen parissa on myös työtä biodiversiteetin eteen. Ilmastotyön ja biodiversiteettityön suhdetta korostavat etenkin ne toimijat, joiden biodiversiteettityö ei vielä ole kovin pitkällä. Ilmastotyön kääntäminen biodiversiteettityöksi saa myös kritiikkiä, sillä ilmiöt ovat monimutkaisia ja kaikki ilmastomuutosta hidastavat toimet eivät aina edistä biodiversiteettiä. Näiden kahden teeman huomioiminen yhdessä nähdään välttämättömänä, jotta toimien nettovaikutus on positiivinen. Finanssialan toimijat näkevät tämän kuitenkin enemmän pitkän aikavälin tavoitteena, sillä biodiversiteettityön osalta on vielä paljon kirittäväää, jotta voidaan arvioida vaikutuksia suhteessa ilmastoon ja toisinpäin. Alla olevassa sitaatissa kerrotaan,

miten biodiversiteettityö ja ilmastotyö ovat kytköksissä toisiinsa ja miksi ne tulisi huomioida yhdessä:

Näkee, että jotkut pankitkin tekevät sitä, että käännetään kaikki ilmastotyö luontotyöksi, että ihan niin yksinkertaisesti se ei mene, mutta tavallaan kaikki, mitä tehdään ilmastoon liittyen, niin se on sitten osin myös luontotyötä. Kunhan huolehditaan esimerkiksi sen tyyppistä asiat, että jos nyt vaikka uusiutuva sähkö, sähköntuotanto ja tällöinen, niin siinäkin pitää luonnon monimuotoisuus ottaa erikseen huomioon. Se ei ole ihan puhtaasti niin, että kaikki ilmastotyö suoraan vaan tukee luonnon monimuotoisuutta, vaan siellä voi olla myös ristiriitoja välillä. Finanssialan toimija 6

Aineistossa korostuu halu kehittää biodiversiteettityötä ilmastotyön tasolle. Pohtiessaan biodiversiteettiä ilmiönä monet haastateltavat vertaavat sitä ilmastoon ja pitävät ilmastoa huomattavasti helpompana vastuullisuusteemana. Koska ilmastotyötä on tehty jo jonkin aikaa kauemmin, osa finanssialan toimijoista nostaa esiin, että biodiversiteetin edistämiseksi tehtävässä työssä voidaan oppia ilmaston eteen tehdystä työstä. Osa alan toimijoista uskoo biodiversiteettityön kehittyvän nopeammin kuin ilmastotyön, toiset taas uskovat, että biodiversiteettityön kehittyminen vie kauemmin, koska ongelma on monimutkaisempi. Aineistossa korostuu halu edistää näitä teemoja yhdessä ja ajatus siitä, että koska ilmaston suhteen työ on jo edistynyt, on nyt hyvä aika keskittyä myös biodiversiteettiin.

4.3.3 Reaalitalouden yrityksiin vaikuttaminen

Aineistossa korostuu finanssialan mahdollisuus edistää biodiversiteettiä reaalitalouden yrityksiin vaikuttamisen kautta. Tämä korostuu finanssialan keskeisimpänä keinona edistää biodiversiteettiä. Koska yritykset lähtökohtaisesti tarvitsevat ulkopuolista rahoitusta, voivat finanssialan toimijat käyttää tätä vaikutusvaltaa edistääkseen biodiversiteettitoimia reaalitalouden yrityksissä. Finanssialan toimijoiden biodiversiteettivaikutukset ja -riskit aiheutuvat niiden sijoitus- ja luotonantokohteiden toiminnasta, joten näihin vaikuttaminen on tärkeä työkalu rahoitusmarkkinatoimijoiden

biodiversiteettityössä. Ei siis ole kyse pelkästä hyväntekeväisyydestä, vaan ainoasta keinosta pienentää alan omia biodiversiteettivaikutuksia ja hallita biodiversiteettiriskejä. Pohdintaa kuitenkin herättää se, missä määrin finanssialan toimijat ovat halukkaita vaatimaan yrityksiltä enemmän kuin mitä sääntely velvoittaa, jotta ne pystyvät toteuttamaan ydintehtävänsä eli saamaan tuottoa sijoituksilleen ja myöntämänsä luotot takaisin korkoineen.

Kaikki haastateltavat tunnistavat, että rahoitusmarkkinoilla on mahdollisuus vaikuttaa reaalityalouden yrityksiin ja asettaa niille vaateita. Poissulkemisen sijaan nähdään, että paras keino on vaikuttaa yrityksiin, asettaa niille vaateita ja käydä keskustelua niiden kanssa. Haastateltavat nostavat esiin, että biodiversiteetin suhteen ei ole olemassa samanlaisia poissuljettavia aloja, kuten ilmaston suhteen on esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden tuotanto. Toki tunnistetaan, että ilmaston kannalta haitallisten alojen rahoittamatta jättäminen tukee myös biodiversiteettiä. Koska biodiversiteetti-vaikutuksiin ja -riskeihin liittyvää dataa on saatavilla pääasiassa vain toimi-alakohtaisesti, ovat keskustelut kohdeyritysten kanssa keino saada myös lisää tietoa siitä, mitä yritykset tekevät biodiversiteetin eteen. Näin myös ymmärrys finanssialan toimijoiden välillisistä vaikutuksista paranee. Haastateltu finanssialan toimija kertoo, miten he keskustelevat kohdeyritysten kanssa biodiversiteetistä ja lisäävät sen kautta omaa ymmärrystään ja pyrkivät vaikuttamaan yrityksiin:

Ollaan valittu sieltä (toimialariskikartoituksesta) joitain yhtiöitä, joihin lähdetään sitten vaikuttamaan. Pyritään sitä kautta myös nostamaan esille niille yhtiöille, että aihe on tosi tärkeä ja kysymään, että miten he sitä lähestyy, mitä tavoitteita mittareita, onko se johdon palkitsemisessa huomioitu, miten he on arvioinut nää vaikutukset ja riippuvuudet. Lähdetään keskustelemalla yhtiön kanssa tai pyritään sillä saamaan parempi kuva siitä, mitä ne tekee biodiversiteetin eteen ja (tehdään töitä) sen eteen, että ne huomioisi luonnon monimuotoisuuden paremmin. Finanssialan toimija 4

Finanssialan toimijoiden keskuudessa pohdintaa herättää kuitenkin se, missä määrin toimijat ovat valmiita vaatimaan yrityksiltä toimia sääntelyn vaatimusten lisäksi. Tämä

ajatus korostuu osan toimijoista kohdalla hyvinkin paljon. Alan toimijat vaativat yrityksiltä sellaista tietoa, mitä niiltä itseltään vaaditaan, ja tämän roolin laajentaminen ei innosta alan toimijoita. Liian kunnianhimoisten biodiversiteettitavoitteiden riski on, että universumin pienentyessä ei jää jäljelle enää yrityksiä, joita rahoittaa. Eräs asiantuntijaorganisaatio taas painottaa markkinatalouden logiikkaa ja tuo esiin, että joitakin yrityksiä kaatuu kestävyyssiirtymän myötä, mutta niiden tilalle tulee uusia yrityksiä. Näin myös rahoitusmarkkinatoimijoilla tulee aina olemaan yrityksiä, joita rahoittaa. Aineistossa on ristiriitaisia näkemyksiä siitä, kuinka kunnianhimoiselle tasolle tämä yritykseen vaikuttaminen ja vaateiden esittäminen tulisi viedä. Finanssialan toimija pohtii rahoitusmarkkinatoimijoiden roolia reaalitalouden yritysten ohjaajana seuraavasti:

Tässä tullaan takaisin siihen, että kuinka tai mitä voidaan edellyttää rahoitusmarkkinatoimijana yrityksiltä, jotka hakevat lainaa tai joihin ollaan sitten rahoitusmarkkinatoimijana sijoittamassa. Eli siinä on tietysti keskeinen rooli laajemmin koko markkinoilla ohjata yrityksiä siihen suuntaan, että tiettyjä luontokadon estämiseen liittyviä tavoitteita pitää asettaa, niitä pitää seurata, niistä pitää raportoida. Finanssialan toimija 2

Reaalitalouden yrityksiin vaikuttaminen on aineiston mukaan rahoitussektorin keskeisin keino edistää biodiversiteettiä. Sen lisäksi että finanssiala voi vaikuttaa siihen, mihin raha ohjautuu, voi se myös vaikuttaa siihen, miten rahoitetut yritykset toimivat. Yksinkertaistettuna, näihin kahteen edistämiskeinoon pohjautuvat finanssialan kaikki muut biodiversiteettitoimet ja –tavoitteet. Ymmärryksen kasvattamisella sekä analyysin kehittämisellä tähdätään siihen, että voidaan paremmin ymmärtää, millaisiin kohteisiin rahoitusta ohjataan, ja miten rahoituskohteet toimivat, jotta niihin voidaan vaikuttaa.

4.3.4 Yhteistyö

Yhteistyö merkitys biodiversiteetin edistämisessä korostuu aineistossa. Haastateltavat tuovat esiin, että finanssiala yksin ei kykene ratkaisemaan luontokatoa ja tarvitaan yhteistyötä reaalitalouden yritysten kanssa, sääntelijän kanssa sekä finanssialan sisällä. Koska finanssiala on yhtäältä vahvasti kytköksissä reaalitalouden yrityksiin ja toisaalta

reaalitalouden yritysten yläpuolinen toimija, voi se edistää biodiversiteettiä parhaiten tekemällä yhteistyötä yritysten kanssa tukemalla niiden biodiversiteettityötä sekä sääntelijän kanssa yhteisten rajojen asettamiseksi. Yhteistyö finanssialan toimijoiden kesken mahdollistaa edistämiseen liittyvien haasteiden selvittämisen sekä aloitteiden ja sitoumusten kautta merkittävän painoarvon saavuttamisen yrityksiin vaikuttamisessa ja markkinavetoisten raamien kehittymisen.

Aineistossa korostuu, että finanssisektorin toimijoiden intresseissä on, että reaalitalouden yritykset pystyvät vastata sijoittajien ja sääntelijän vaateisiin biodiversiteettiin liittyen ja muuttaa toimintaansa kestävämmäksi. Finanssialan rooli biodiversiteetin edistäjänä tapahtuu yhteistyössä reaalitalouden yritysten kanssa. Tunnistetaan, että rahoitusallalla on osaamista ja resursseja sekä jopa jonkinlainen vastuu jakaa tietoa yrityksille ja tukea niitä biodiversiteettityössä. Alan toimijat painottavat, että niiden biodiversiteettityö tapahtuu ainoastaan yhteistyössä reaalitalouden yritysten kanssa. Biodiversiteetin edistämässä painotetaan finanssialan pehmeämpää roolia yhteistyökykyisenä neuvonantajana eikä niinkään kovana vaatijana, vaikka tämäkin rooli tulee esiin aineistossa. Yritykset ovat tärkeitä finanssialan liiketoiminnan kannalta, joten alan intresseihin kuuluu, että myös yritykset kykenevät muuttamaan toimintaansa ja vastaamaan niille asetettuihin toiveisiin ja vaateisiin:

Me toimitaan tietyissä tapauksissa myös rahoituksellisena neuvonantajana meidän yrityksille ja halutaan varmistaa se, että yritykset pystyvät vastaamaan sitten sijoittajien toiveisiin myös. Eli siinä on myös meidän toivetila ja halu olla hyvä neuvonantaja yhtiöille ja osana sitä neuvonantoa meidän tietysti pitää myös pystyä viestimään sitä sijoittajien toivetilaa näille samoille yrityksille.

Finanssialan toimija 2

Aineistossa korostetaan, että finanssialan toimijat voivat myös edistää sääntelyn kehittymistä, tai vähintään olla asettumatta poikkiteloin sitä kohtaan. Kaikki haastateltavat tunnistavat, että biodiversiteetin edistämiseksi tarvitaan yhteisiä pelisääntöjä ja raameja, ja finanssiala voi olla mukana tukemassa tätä kehitystä tekemällä yhteistyötä ratkaisujen keksimiseksi. Asiantuntijaorganisaatiot painottavat alan

merkitystä sääntelyn kehittymisessä, sillä alan toimijoiden vaatimukset reaalityalouden yrityksille voivat antaa myös päättäjille insentiivin tiukentaa lainsäädäntöä. Jos toimijat velvoittavat yrityksiltä tiettyjä asioita ja nähdään, että sillä on vaikutusta, voi tämä käytäntö antaa lainsäätäjille osviittaa siitä, että näitä asioita voi vaatia myös sääntelyssä. Alan toimijat voivat myös kerääntyä yhteen ja vaikuttaa kansainvälisten sopimusten kehittämiseen, esimerkiksi kansainvälisissä luontokokouksissa. Finanssialan toimijoiden näkemyksissä taas ei korostu näin merkittävä yhteistyö sääntelijän kanssa, vaan ennemminkin yhteistyö liittyen siihen, että lainsäädännöstä kehittyy myös alan toimijoiden näkökulmasta mieluista. Asiantuntijaorganisaatio kertoo finanssialan roolista suunnannäyttäjänä politiikoille seuraavasti:

Finanssitoimijat on kiinni siinä reaalityaloudessa myös, mutta ne on tavallaan kuitenkin vähän sen yläpuolella. Niin ne sitten pystyisivät olla sanomassa siellä, että jos ruokasektorilla vaikka osa toimijoista sanoo että me halutaan nähdä tätä, niin sitten jos siellä onkin muutama eläkeyhtiö sanomassa, että no itse asiassa meistäkin näyttää fiksulta, niin kuka poliitikko sitten sanoo, tai no monet sanoo silti, mutta sanotaan että sitten se kuitenkin todennäköisesti siirtää sen kriittisen massan niitä poliitikoitakin sen taakse, että okei no jos te kerta sanotte, että tämä toimii niin kyllä sitten voidaan äänestää tämän puolesta.
Asiantuntijaorganisaatio 2

Aineistossa rahoitusalan sisäistä yhteistyötä korostetaan biodiversiteettityön markkinavetoisen kehityksen edistämiseksi. Biodiversiteettiin liittyvät haasteet ovat samanlaisia alan toimijoille, joten tiedonjako ja yhteinen kehitystyö ovat tärkeitä koko toimialan biodiversiteettityön kirittämiseksi. Erilaiset biodiversiteettialoitteet ja -sitoumukset mahdollistavat yhteisvaikuttamisen yrityksiin ja yhteisten raamien muodostamisen. Mitä suurempi määrä rahoitusmarkkinatoimijoita on mukana aloitteessa, sitä suuremmaksi sen painoarvo koko markkinassa kasvaa. Kun useampi toimija vaatii yrityksiltä biodiversiteettitoimia, on suurempi todennäköisyys sille, että ne myös toteutuvat. Tällä voi olla ratkaiseva vaikutus siihen, miten reaalityalouden yritysten biodiversiteettityö kehittyy, ja miten markkinat muuttuvat biodiversiteetin kannalta kes-

tävämmiksi. Finanssialan biodiversiteettialoitteiden ja -sitoumusten merkitystä biodiversiteetin edistämässä kuvataan muun muassa seuraavasti:

Niin kauan kun ei päästä globaaleista tai edes EU:n tai kansallisista pelisäännöistä riittävällä kunnianhimon tasolla yhteisymmärrykseen, niin kannattaisi liittyä näihin aloitteisiin, vapaaehtoisin aloitteisiin, mitä on, ja alkaa kasvattaa sitä omaa ymmärrystään ja yhteistyötä muiden eteenpäin menevien organisaatioiden kanssa. Vaikka ei itse ihan tietäisi mitä tekee, niin sitoutuu silti osallistumaan siihen liikehdintään oikeaan suuntaan. Asiantuntijaorganisaatio 1

Tietysti jos meillä on riittävän suuri massa instituutiosijoittajia, jotka sanovat, että he vaativat yrityksiltä luonnon monimuotoisuuden osalta toimia, vaativat, että yrityksillä on esimerkiksi luontokadon estämiseen liittyvä tavoite asetettu ja jos jokin yritys yrittää mennä hakemaan rahoitusta pääomamarkkinoilta ja heillä ei ole sitä luontokadon estämisen tavoitetta asetettu ja mikäli kaikki instituutiot pysyvät omassa kannassaan, niin silloinhan tämä yritys ei tule saamaan sitä rahoitusta. Mutta se tarkoittaa sitä, että siinä täytyy olla taustalla riittävän suuri instituutiojoukko, joka on pysyvästi sitoutunut näihin aloitteisiin ja tiettyihin vaatimuksiin, koska muuten aina löytyy joku, joka on valmis rahoittamaan vähemmällä tiedoilla tai vähemmällä vaatimuksilla. Finanssialan toimija 2

Aineistossa korostuu näkemys siitä, että finanssialan rooli biodiversiteetin edistämässä nousee merkittäväksi vain yhteistyön kautta. Finanssialan toimijoiden ja asiantuntijaorganisaatioiden näkemyserot korostuvat sääntelijän kanssa tehtävän yhteistyön kohdalla. Asiantuntijaorganisaatiot toivovat finanssialalta vahvaa yhteistyötä ja jopa johtavaa roolia biodiversiteettisääntelyn kehittämisessä. Finanssialan toimijat taas korostavat yhteistyötä yritysten ja alan toimijoiden kanssa, mutta tuovat esiin, että voivat olla mukana sääntelyn kehityksessä, jotta sääntely huomioi myös niiden tarpeet. Kaikki haastateltavat kuitenkin kertovat finanssialan olevan merkittävässä roolissa biodiversiteetin edistämässä, mutta ongelma ei kuitenkaan ole yksin toimialan ratkaistavissa, vaan toiveet kohdistuvat etenkin reaalitalouden yritysten ja poliittisten päättäjien suuntaan.

4.4 Biodiversiteetin edistämistä vaikeuttavat tekijät

Tässä alaluvussa käsitellään analyysissa korostuneita teemoja liittyen tekijöihin, jotka vaikeuttavat biodiversiteetin edistämistä finanssisektorilla. Alaluvussa käsiteltävät teemat ja sisällöt on esitelty alla olevassa taulukossa 6.

Taulukko 6: Biodiversiteetin edistämistä vaikeuttavat tekijät

Teema	Sisältö
Ongelman monimutkaisuus	Ilmiön monialainen ja lokaali luonne Haastavampi ongelma kuin ilmastonmuutos
Mittareihin ja dataan liittyvät haasteet	Vertailukelpoisen mittarin puuttuminen Reaalitalouden yritysten heikko raportointi
Vaadittava nopeus muutokselle	Ristiriita alan haasteiden ja luontokadon etenemisen suhteen

Aineistossa korostuu edistämiseen liittyvinä haasteina biodiversiteetin monimutkainen luonne, mittareiden puuttuminen ja datan heikkous. Luontokato nähdään haastavampana ongelmana kuin ilmasto ja koetaan, että alalla ei vielä ole tarpeeksi osaamista biodiversiteetin edistämiseksi. Lisäksi haasteena edistämiseksi on, että biodiversiteettityökalut ovat vielä vajavaisia, mutta samaan aikaan luontokato etenee vauhdilla ja tarve toimille on äkillinen.

4.4.1 Ongelman monimutkaisuus

Aineiston mukaan finanssialan mahdollisuutta edistää biodiversiteettiä vaikeuttaa ilmiön monimutkainen luonne. Etenkin biodiversiteetin paikallisuus ja biologisuus nähdään vaikeina tekijöinä. Rahoitussektorin toimijat esimerkiksi sijoittavat globaalisti, mikä tarkoittaa, että niiden biodiversiteettivaikutukset ovat myös hyvin erilaiset riippuen siitä, missä kohdeyritys ja sen tuotantolaitokset sijaitsevat. Biodiversiteetin edistäminen on hyvin paikallista: Keinot biodiversiteetin edistämiseksi ovat mahdollisia vain siellä, missä vaikutukset sijaitsevat – suomalaista luontoa voidaan suojella vain Suomessa. Vaikka syyt biodiversiteetin köyhtymiselle ovatkin globaalisti samanlaisia, tarvitaan vaikutusten

ja riskien arvioimiseksi ja lieventämiseksi sijaintikohtaista tietoa. Finanssialan toimija 3 kertoo ilmiön paikallisuuden aiheuttamista haasteista:

Se (lokaalius) tekee siitä entistäkin monimutkaisempaa, että just ton syyn vuoksi se analyysi, mitä voidaan tehdä, jos rahoitetaan jotain tai laitetaan rahaa johonkin, niin sehän riippuu aina siitä yhdestä yhtiöstä: Missä heillä on vaikka jotain laitoksia, missä tehdään jotain, missä on jotain louhintaa. Sitten pitää tietää sen maan luonnosta jotain ja aika paljon niistä ekosysteemeistä, kuinka herkkiä ne on, kuinka paljon uhanalaisia lajeja, onko siellä jotain alkuperäisihmisiä, kaikki tämä. Finanssialan toimija 3.

Aineiston mukaan haastavuutta lisää myös se, että toisin kuin ilmastonmuutoksen suhteen, biodiversiteetin suhteen ei ole vielä luotu polkuja, miten kunkin toimialan tulisi muuttaa toimintaansa, jotta globaaleihin biodiversiteettitavoitteisiin päästäisiin. Toistaiseksi ei siis ole olemassa selkeitä malleja sen suhteen, miten finanssialan, tai muiden toimialojen, toimijoiden pitäisi toimia, jotta tavoitteisiin päästäisiin. Tämä aiheuttaa pohdintaa sen suhteen, mitkä toimet ovat oikeita, jotta ei tehdä turhia tai vääräsuuntaisia toimia. Ilmastonmuutokseen verrattuna biodiversiteetti nähdään paljon monimutkaisempana ongelmana. Yhtäältä syynä tähän voi olla biodiversiteetin lokaalius, vahva kytkös ekologiaan ja vaikutusketjujen monimutkaisuus, toisaalta se, että ilmastonmuutokseen liittyvä tieto on lisääntynyt ja ymmärrys ilmiöstä on valtavirtaistunut viime vuosien aikana. Biodiversiteetin osalta ei olla vielä samalla tasolla. Haastateltu finanssialan toimija kuvaa biodiversiteetin monimutkaisuutta suhteessa ilmastoon seuraavasti:

Ei ole helppo teema (luonnon monimuotoisuus), eihän rahoitusalan ihmisillä lähtökohtaisesti ole biologin koulutusta. Kyllähän jos ajattelee, että ihmisten yleissivistykseen melkein jo kuuluu tuntee 1,5 asteen tavoite ja jotenkin osata puhua ilmastoasioista. Mutta kuinka kauan siihen on mennyt, että se tietämys on kehittynyt, niin eihän me luontopolulla ollenkaan olla samassa tilanteessa. Finanssialan toimija 6

Haastatteluissa nousee esiin, että biodiversiteetin edistämistä vaikeuttaa se, ettei finanssialan työntekijöillä lähtökohtaisesti ole vahvaa osaamista biologiasta, kuten yllä olevassa sitaatissa kuvataan. Tällainen osaaminen nähdään tärkeänä biodiversiteetti-vaikutusten ja –riskien ymmärtämisen sekä niihin liittyvien toimien ja tavoitteiden kannalta. Asiantuntijaorganisaatioiden näkemyksissä taas nousee esiin, että finanssialan toimijat ovat ymmärtäneet ison kuvan eli taloudellisen toiminnan riippuvuuden luonnosta hyvin, verrattuna joihinkin muihin toimialoihin. Kaikki haastateltavat tunnistavat, että oppimisprosessi biodiversiteetin suhteen on vielä kesken, mutta se ei tarkoita, etteikö oikeansuuntaisia toimia voisi ja pitäisi silti tehdä.

4.4.2 Haasteet mittareiden ja datan suhteen

Haastatteluissa suurimmaksi biodiversiteetin edistämisen haasteeksi nimetään mittareiden puuttuminen, yhtenäisten käytäntöjen puuttuminen ja datan heikko laatu ja saatavuus. Vakinoituneiden toimintamallien puuttuessa alalla ei oikein vielä tiedetä, mitä asioita biodiversiteetin suhteen tulisi seurata tai tehdä ja standardoidut mittarit ja vertailukelpoinen ja laadukas data vastaisivat tähän haasteeseen. Finanssialan toimijat painottavat, että biodiversiteetin integroimiseksi sijoitus- ja luotonantoanalyysiin ja riskienhallintaan tarvittaisiin laadukasta dataa ja vakiintuneet mittarit.

Mittareiden puuttumisen aiheuttamat haasteet korostuvat aineistossa. Alalla, jossa seurataan tarkasti monenlaisia mittareita ja tehdään vertailua yritysten välillä, toivotaan luonnollisesti, että myös biodiversiteetille saataisiin vertailukelpoiset ja vakiintuneet mittarit. Samaan aikaan tunnistetaan, että yhden vertailukelpoisen mittarin kehittäminen ei välttämättä ole mahdollista biodiversiteetin kohdalla sen ollessa hyvin lokaalia. Alan toimijat pohtivat kriittisesti sitä, ovatko he itse väärässä toivoessaan vertailukelpoisuutta kaikessa, sillä se ei ehkä ole kaikkien asioiden kohdalla mahdollista. Asiantuntijaorganisaatiot näkevät sen positiivisena asiana, että biodiversiteetti-indikaattorien suhteen odotetaan samaa tasoa kuin taloudellisten mittareiden suhteen. Tämä kertoo siitä, että kunnianhimoa mittareiden kehittämiseen on ja ne halutaan nostaa samanlaiselle tasolle kuin taloudelliset mittarit. Vaikka yhden vertailukelpoisen mittarin luominen ei olisi mahdollista, toivotaan että saataisiin muutamia vakiintuneita mittareita tavoitteiden

asetannan ja oikean suuntaisten toimien varmistamiseksi. Finanssialan toimija pohtii mittareihin liittyviä haasteita seuraavasti:

Ehkä keskeinen haaste on nimenomaan se, että mistä ja miten saadaan vertailukelpoista yhdenmukaista tietoa ja kuinka tai voiko oikeastaan meille tulla sellaista yhtä oikeaa biodiversiteettimittaria, jota voisi soveltaa yrityksestä toiseen. Ehkä sellaista ei voi tulla, mutta voisiko meille tulla muutama sellainen keskeinen mittari laajemmin käytettäväksi, jolla pystyttäisiin arvioimaan esimerkiksi yrityksen luontoriskiä tai toimia luontokadun estämiseksi.

Finanssialan toimija 2

Aineiston mukaan oman haasteensa biodiversiteettityölle tuovat ongelmat datan saatavuudessa ja laadussa. Reaalitalouden yritysten läpinäkyvyys biodiversiteetti-vaikutuksista ja -riskeistä on ratkaisevan tärkeää, jotta finanssialan toimijat voivat ymmärtää oman toimintansa vaikutukset ja -riskit. Tällä hetkellä on saatavilla toimialakohtaista tietoa biodiversiteettiin liittyen, mutta rahoitussektorin toimijat toivoisivat yrityskohtaista tietoa siitä, mitkä niiden vaikutukset biodiversiteettiin ovat, miten ne hallitsevat biodiversiteettiriskejä ja millaisia tavoitteita ja toimia ne tekevät. Reaalitalouden yrityksiä koskevat kuitenkin samat haasteet kuin finanssialan yrityksiä, eli datan ja mittareiden puute. Reaalitalouden yritysten vaikutukset ovat kuitenkin jokseenkin helpommin ymmärrettävissä, koska ne toimivat luontorajapinnassa, finanssialan toimijat taas eivät. Finanssialan biodiversiteettityölle onkin ratkaisevan tärkeää, että reaalitalouden yritykset raportoivat biodiversiteetistä, jotta finanssisektoritoimijat ymmärtävät välilliset vaikutuksensa ja voivat edistää biodiversiteettiä. Alan toimijat asettavatkin toiveita EU:n kestävyysääntelylle, etenkin kestävyysraportointidirektiivin ja EU-taksonomian suhteen, siitä että niiden myötä saataisiin enemmän ja parempi-laatuista dataa myös biodiversiteetistä. Eräs finanssialan toimija kuvaa datan saatavuuden tuomaa sumeutta yritysten vaikutusten ymmärtämiseen:

Tässä vaiheessa me ollaan siinä, että me ei ehkä saada vielä tietoa siitä, kuinka hyvin kaikki yritykset edistää näitä asioita. Tavallaan kyllä maailma on jossain

*määrin sumea ehkä vielä näiden osalta datan laadun ja saatavuuden vuoksi.
Finanssialan toimija 1*

Finanssialan toimijat korostavat mittareiden ja datan puuttumisen aiheuttamaa haastetta, mutta haastatteluissa korostuu optimistisuus niiden kehittymisen suhteen. Työkalut ovat jo tähän mennessä kehittyneet ja niiden uskotaan kehittyvän entisestään tulevaisuudessa. Toki etenkin finanssialan toimijat toivovat, että kehitys olisi nopeaa, jotta biodiversiteetin edistäminen helpottuu ja ymmärrys oman toiminnan vaikutuksista paranee.

4.4.3 Vaadittava nopeus muutokselle

Aineiston mukaan haasteena biodiversiteetin edistämiseksi on samanaikaisesti luontokadon etenemisnopeus sekä biodiversiteettimittareiden ja –datan kehittymisen odottaminen. Alan toimijat tuovat esiin, että mittareiden tulisi selkiytyä ennen kuin voidaan asettaa tavoitteita tai tehdä kunnianhimoisempia toimia. Asiantuntija-organisaatiot taas korostavat, että toimia pitäisi tehdä jo kovaa vauhtia, sillä luontokato etenee koko ajan. On siis ristiriita siinä, että odotetaan vastauksia mittareista ja datasta, jotta biodiversiteettityö voidaan täysin aloittaa, mutta samanaikaisesti tarve toimille olisi mahdollisimman nopeasti.

Aineistossa kuitenkin korostuu, että biodiversiteettityön vajavaisuuden tai aloittamattomuuden perusteeksi ei riitä, että on puutteita datassa ja mittareissa tai että aihe on monimutkainen. Oikeansuuntaisia toimia voi silti tehdä, kuten suurin osa alan toimijoista kertookin tehneensä. Eräs toimija kertoo aloittaneensa biodiversiteettityön metsäsektorin yhtiöiden biodiversiteettilinjausten ja ohjeistusten tarkastelulla. Monet alan toimijat ovatkin ensimmäisenä askeleena tehneet toimialakohtaista kartoitusta sijoitussalkuilleen tai yritysasiakkailleen ja lähteneet edistämään biodiversiteettityötä sen pohjalta. Aineistossa korostuu ajatus siitä, että biodiversiteettityön tekemättömyydelle ei riitä perusteeksi enää se, että ilmiöön liittyy haasteita, kuten ilmiön monimutkaisuus tai mittareiden ja datan puute. Tunnistetaan, että nykyiset toimet eivät ole riittäviä ja aikaa odotukselle ei ole, joten täytyy tehdä jotain ja korjata matkan varrella. Finanssialan

toimijat kertovat, että biodiversiteettityö on tärkeä aloittaa sen tie-don varassa, mitä nyt on, eikä vain odottaa valmiita ratkaisuja:

Me ollaan lähdetty sillä ajatusmaailmalla että tärkeintä nyt on jollain tavalla aloittaa, että me voidaan sitten korjata ja parantaa, mutta että kunhan me nyt tehdään jotain eikä vaan odoteta. Että ei istuta ja pyöritetä peukaloita ja odoteta, että joku tulee valmiin ratkaisun kanssa. Finanssialan toimija 4.

Minä itse edustan sitä näkökulmaa, että ei pidä mennä sen taakse, että ei ole dataa ja ei osata mitata, että aina voidaan silti lähteä tekemään toimia, jotka vievät oikeaan suuntaan, vaikkei absoluuttinen mittaaminen ole mahdollista. Esimerkiksi se, että kun tiedetään IPBES:in toimesta nämä viisi pääasiallista luontokadon ajuria, niin kyllä sitä pystyy analysoida, oli rahoitusalan yritys tai ei, että mikä se vaikutus niihin luontokadon ajureihin on ja miten sitä voidaan vähentää. Finanssialan toimija 6

Tietynlainen paine biodiversiteettityölle on siis olemassa, liittyen sidosryhmien vaateisiin ja ymmärrykseen ilmiön vakavuudesta ja riskeistä, mikä taas tuuppaa finanssialan toimijoita aloittamaan biodiversiteettityön. Asiantuntijaorganisaatiot painottavat, että finanssialan toimijoiden tulisi huomioida biodiversiteetti toiminnassaan viimeistään nyt, vaikka työhön liittyikin vielä haasteita. Myös alan sisällä on yhteinen konsensus siitä, että biodiversiteetti on otettava huomioon finanssialalla, sillä siihen liittyvät vaikutukset ja riskit koskevat myös finanssisektoria.

4.5 Tulosten yhteenveto

Biodiversiteetti on yhä keskeisempi tema finanssialan vastuullisuustyössä ja olennainen osa alan ympäristövastuullisuutta. Haastateltavat toivat esiin, että biodiversiteetistä käydään alalla keskustelua, mutta tilaa keskustelulle, ja etenkin konkreettisille toimenpide-ehdotuksille, olisi vielä enemmänkin. Aineistossa korostui, että sidosryhmien, kuten institutionaalisten sijoittajien, valvojan ja asiakkaiden, vaateet finanssialan biodiversiteettityölle ovat lisääntyneet. Näiden lisäksi ymmärrys

biodiversiteetin heikkenemisen aiheuttamista taloudellisista riskeistä on kasvanut, mikä toimii pääajurina biodiversiteettityölle. Haastateltavat korostivat, että biodiversiteetin heikkeneminen aiheuttaa riskejä yrityksille, mikä taas aiheuttaa riskejä finanssialan toimijoille. Biodiversiteettityö nähtiinkin yhtenä näkökulmana tarkastella sijoitus- ja luotonantoportfolioita ja keinona hallita niiden riskejä tehokkaammin. Finanssialan toimijat näkivät biodiversiteettityön ennen kaikkea riskienhallintana, mutta myös ymmärsivät merkittävän roolinsa yhteiskunnassa ja täten vastuunsa ohjata rahoitusvirtoja kestävästi, kuten yksi haastateltavista toteaa:

Se (biodiversiteettityö) on riskienhallintaa ja sitten tietysti mahdollisuus allokoida rahaa sillä lailla, että se olisi mahdollisimman vastuullista ja vähän ympäristöä haittaavaa. Finanssialan toimija 3

Finanssialan toimijat ovat luoneet biodiversiteettistrategioita ja -tiekarttoja biodiversiteettityön suunnittelemiseksi ja sen painopisteiden määrittelemiseksi. Jotkut toimijat kertoivat tekevänsä toimialakartoitusta ja kasvattavansa osaamistaan ja ymmärrystään ilmiöstä, toiset taas esimerkiksi jo käyvät keskusteluja biodiversiteetistä yritysten kanssa ja huomioivat biodiversiteetin osana luotonanto- ja sijoitusprosessejaan. Aineistossa korostui toimijoiden erilaiset vaiheet biodiversiteettityössä, mutta biodiversiteetin edistämistä vaikeuttavat tekijät ja tarve kehittää biodiversiteettityötä painottuivat kaikkien haastateltavien puheessa. Keskeisiä haasteita ovat mittareiden puuttuminen, datan heikkous ja ilmiön monimutkaisuus. Samanaikaisesti monet haastateltavat painottivat, että näihin haasteisiin saadaan varmasti ratkaisu, mutta luontokato etenee parhaillaan ja sen pysäyttämiseksi on toimittava viipymättä myös finanssialalla. Haastateltavat painottivat, että haasteista huolimatta on tärkeä tehdä jotain ja kehittää työtä matkan varrella. Finanssialan toimija kuvaa biodiversiteettiriskienhallinnan ja -työn nykytilaa seuraavasti:

(Organisaatiomme) ottaa (biodiversiteettiriskit huomioon), mutta voisi varmasti ottaa vielä paremmin ja laajemmin. Tämä on se työ, mitä tällä hetkellä tehdään taustalla eli meillä on tiettyjä sijaintiperusteisia tai muita luontoarvojen hyödyntämiseen liittyviä tarkasteluja. Mutta ei varmasti olla tänä päivänä vielä

sellaisessa tilanteessa, jossa kokonaisvaltaisesti ymmärrettäisi asiakkaiden luontoriskit. Finanssialan toimija 2

Finanssialan biodiversiteettiin kohdistuvat vaikutukset, riippuvuudet ja edistämiskeinot kiteytyvät kaikki rahoitukseen – keskeistä on se, millaista toimintaa rahoituksen kautta mahdollistetaan. Finanssialan toimijat ja vastuullisuuteen erikoistuneet asiantuntijaorganisaatiot kuvasivat finanssialan roolia biodiversiteetin edistämiseksi, etenkin rahoitusvirtojen ohjaamisen näkökulmasta. Samanaikaisesti haastateltavat kuitenkin painottivat, ettei finanssiala yksinään voi ratkaista biodiversiteetin heikkenemiseen liittyviä kysymyksiä. Aineistosta tunnistettiin finanssialan keskeisiksi keinoiksi edistää biodiversiteettiä rahoitusvirtojen ohjaamisen lisäksi kohdeyritysten toimintaan vaikuttaminen ja neuvonantajana toimiminen, sääntelyn ja kansainvälisten sopimusten kehittämisen tukeminen sekä tiedonjako ja yhteisten raamien luominen finanssialan sisällä. Finanssialan biodiversiteettityö rakentuu yhteistyön ja keskustelun varaan, kuten alla olevassa lainauksessa kuvataan:

Rahoittajan rooli on nimenomaan olla vaatimassa, ehdottamassa, yhdessä ratkaisemassa sitä, että näitä ratkaisuja, jotka ei kuormita luontoa, otetaan käyttöön. Asiantuntijaorganisaatio 1

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Finanssialan toimijoilla, omistajuudella ja rahoitusvirroilla on merkittävä rooli globaalissa taloudessa (Galaz ym., 2018) ja täten myös kestäväen kehityksen edistämässä (Hummel ym., 2021; Louche ym., 2019; Crona ym., 2021; Barua, 2022; Zimmermann, 2019). Tutkimus finanssialan roolista globaalien ympäristökysymysten ratkaisemisessa on kuitenkin keskittynyt pitkälti ilmastonmuutokseen, ja biodiversiteetin ja finanssisektorin suhde on jäänyt vähemmälle huomiolle (Garel ym., 2024). Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tehdä näkyväksi, miksi biodiversiteetti on myös finanssialaa koskeva teema ja konkretisoida, miten finanssialalla voidaan edistää biodiversiteettiä.

Tämän tutkielma vastaa kysymykseen: Miten finanssialalla voidaan edistää biodiversiteettiä? Tutkielman alatutkimuskysymykset liittyivät siihen, miksi biodiversiteetti on finanssialalle tärkeä teema, mitä biodiversiteettitoimia ja -tavoitteita finanssialan toimijat tekevät sekä millaiset tekijät vaikeuttavat biodiversiteetin edistämistä finanssialalla. Tutkimuskysymykseen vastataan taustateoreettisen käsityksen sekä haastatteluista muodostuneen aineiston perusteella. Tutkimustuloksena esitetään, että finanssialan keinot edistää biodiversiteettiä tapahtuvat yhteistyössä reaali-talouden yritysten, finanssialan toimijoiden sekä päättäjien kanssa, sillä ala vaikuttaa biodiversiteettiin välillisesti rahoituksen kautta. Finanssialan merkitys biodiversiteetin edistämiseksi tunnustettiin merkittäväksi, ja teeman tärkeys finanssialalle perustuu biodiversiteetin heikkenemisestä aiheutuviin taloudellisiin riskeihin. Ristiriitoja aiheuttaa kuitenkin biodiversiteetin edistämiseen liittyvät haasteet, kuten mittareiden ja datan heikkous, ja luontokadon nopea eteneminen ja siitä syntyvä tarve nopeille toimille.

5.1 Johtopäätökset ja tutkimuksen tieteellinen merkitys

Finanssialaa ja biodiversiteettiä koskeva tutkimus on tunnustettu tutkimusaukoksi (Garel ym., 2024; Karolyi & Tobin-de la Puente, 2023) ja tämä tutkimus täydentää tutkimusaukkoa kuvaamalla, miten finanssialalla voidaan edistää biodiversiteettiä. Tutkimus tuo uutta tietoa siitä, miten finanssialan toimijat ja teemaan erikoistuneet

asiantuntijaorganisaatiot näkevät biodiversiteetin tärkeyden finanssialalle ja alan mahdollisuudet biodiversiteetin edistämässä. Tutkimuksessa määritellään biodiversiteettiriskit haastatteluaineiston pohjalta, mikä antaa uutta tietoa siitä, millaisia riskejä suomalaisella finanssialalla tunnustetaan biodiversiteettiin liittyen sekä miten niihin suhtaudutaan ja miten niitä hallitaan. Lisäksi tämä tutkimus sisältää näkemyksiä siitä, millaista suomalaisten finanssisektoritoimijoiden biodiversiteettityön nykytila on, millaisia haasteita siihen liittyy ja miten sitä tulisi kehittää. Kiteytettynä tämä tutkielma antaa käsityksen siitä, millaisena finanssialan sisäiset ja ulkopuoliset toimijat näkevät finanssisektorin roolin biodiversiteetin edistämässä sekä sen nykytilan, täydentäen aiempaa tutkimusta rahoitusvirtojen merkityksestä kestävyyskysymysten ratkaisemisessa.

Tutkielman tulokset ovat linjassa aiemman tutkimuksen kanssa, liittyen finanssialan rooliin ympäristökysymysten ratkaisemisessa. Koska biodiversiteetin edistäminen finanssialalla on vielä melko tuore tutkimusaihe, tukevat tämän tutkielman havainnot biodiversiteettiä ja finanssisektoria koskevan tutkimuksen lisäksi myös aiempaa tutkimusta liittyen finanssialan rooliin kestävä kehityksen edistämässä. Tämä tutkimus käsittelee yhtäältä syitä aiheen tärkeydelle finanssisektorille ja toisaalta tuo esiin biodiversiteetin edistämisen nykytilaa suomalaisella finanssialalla sekä edistämiseen liittyviä haasteita, jotka tulisi ratkaista toimien riittävyyden varmistamiseksi.

Johtopäätös 1: Biodiversiteetin tärkeys finanssialalle perustuu riskinäkökulmaan.

Tässä tutkimuksessa korostui, että riskienhallinta on keskeisin ajuri finanssialan biodiversiteettityölle. Biodiversiteetin heikkeneminen on merkittävä riski niin yrityksille, ihmisille, yhteiskunnalle kuin taloudellekin ja tätä riskiä tulee hallita myös finanssialalla. Tämä korostuu myös aiemmissa tutkimuksissa, sillä esimerkiksi Maailman talousfoorumin (2025) riskiraportissa biodiversiteetin ja ekosysteemien heikkeneminen on tunnustettu toiseksi vakavammaksi riskiksi seuraavan kymmenen vuoden aikana. Tutkimustuloksissa korostuu, että finanssialalla on alettu ymmärtää, että biodiversiteettiriskit koskevat myös alan toimijoita, kuten myös Giglion ym. (2023)

tutkimuksessa todetaan. Tämä tutkimus tuokin uutta tietoa siitä, miten finanssialan toimijat näkevät biodiversiteettiriskit sekä niiden vakavuuden ja hallinnan.

Tutkimustuloksissa korostuu näkemys siitä, että biodiversiteetin heikkeneminen vaikuttaa reaalityalouden yrityksiin ja aiheuttaa niille riskejä, millä on selviä vaikutuksia myös finanssialaan. Hudson (2024) on todennut, että biodiversiteettiin liittyvät asiat voivat vaikuttaa omaisuuserien arvoon ja riskeihin, mikä vaikuttaa myös finanssialan toimijoihin taloudellisesti. Markkinoilla onkin nähty pieniä merkkejä biodiversiteetin vaikutuksesta osakkeen arvoon (Giglio ym., 2023; Garel ym., 2024; Coqueret ym., 2024). Lisäksi tässä tutkimuksessa korostuu merkittävänä biodiversiteettityön ajurina se, että luontoon liittyvien riskien hallinta on tullut osaksi finanssialan valvontaa. Euroopan keskuspankki on ottanut luonnon yhdeksi keskeiseksi teemaksi ilmasto- ja luontosuunnitelmassaan vuosille 2024–2025 ja jatkaa ilmasto- ja ympäristöriskien toteutumisen seuraamista sen valvonnan alaisista pankeista (Euroopan keskuspankki, 2024). Pelkästään se, että EKP on ottanut luontoriskit keskeiseksi teemakseen, on vahva osoitus siitä, että biodiversiteettiriskit ovat nousemassa hyvin keskeiseksi teemaksi finanssialalla.

Vaikka finanssialan toimijat tunnistavat biodiversiteetin heikkenemisen aiheuttavan taloudellisia riskejä, tuovat alan toimijat esiin, että riskien tunnistamisessa, arvioinnissa ja hallinnassa on vielä kehitettävää. Finanssiala ei vielä huomioi maapallon järjestelmien kompleksisuutta tai ympäristö- ja ilmatoriskien välistä yhteyttä, mikä voi vääristää ymmärrystä sijoitustoiminnan riskeistä ja vastuullisuudesta (Crona ym., 2021). Tutkielman tulokset tukevat tätä, sillä ilmasto- ja biodiversiteettiriskit ovat monilla finanssialan toimijoilla vielä eri kategorioissa riskienhallinnassa ja työ ilmaston parissa on huomattavasti edistyneempää. Tutkimustuloksissa luontokato ja ilmastonmuutos nähdään toisiinsa vaikuttavina ilmiöinä, mutta harvalla toimijalla ymmärrys näiden riskien vaikutuksista toisiinsa on siirtynyt vielä käytäntöön. Ilmastonmuutos ja luontokato vaikuttavat toisiinsa tehden niihin liittyvistä riskeistä vielä haastavammin arvioitavia ja vakavampia (Euroopan keskuspankki, 2023). Finanssisektorin biodiversiteettiriskien aiheutumisesta tekee mielenkiintoista se, että ympäristöön kohdistuvilla ulkoisvaikutuksilla ne aiheuttavat samalla myös itselleen riskejä (Crona ym., 2021). Kielteis-

ten biodiversiteettivaikutusten vähentäminen onkin finanssialan keskeisin keino hallita biodiversiteettiriskejä.

Tutkimustuloksissa korostuu, että finanssialaa koskee biodiversiteettiin liittyvät fyysiset, transitio- ja maineriskit. Fyysiset riskit aiheutuvat rahoituksen kohteille biodiversiteetin heikkenemistä aiheuttaen esimerkiksi resurssipulaa ja koskevat siten välillisesti finanssisektorin toimijoita. Transitionriskit taas aiheutuvat sekä rahoituskohteille että finanssialan toimijoille suoraan, johtuen esimerkiksi muutoksissa sääntelyssä. Maineriskit taas aiheutuvat siitä, jos rahoitetaan biodiversiteetin kannalta haitallista toimintaa. Fyysiset, transitio- ja maineriskit nousevat esiin myös aiemmasta tutkimuksesta (ks. esim. Giglio ym., 2023; Hudson 2024). Näiden lisäksi biodiversiteetistä aiheutuviksi taloudellisiksi riskeiksi on tunnistettu järjestelmäriskit ja lainsäädännölliset riskit (PwC & WWF, 2020; UNPRI, 2020), jotka eivät korostu tämän tutkielman tuloksissa erillisinä riskiluokkina. Esimerkiksi Scholtens ja van't Klooster (2019) tutkivat vastuullisuuden vaikutusta järjestelmä- ja maksukyvyttömyysriskeihin ja huomasiivat, että korkean ESG-luokituksen pankeilla on pienempi maksukyvyttömyysriski sekä vaikutus koko talousjärjestelmää koskeviin järjestelmäriskeihin. Tässä tutkielmassa esiin noussut käsitys finanssialalle aiheutuvista taloudellisista biodiversiteettiriskeistä on toimijakohtaisempi, kun taas aiempi tutkimus nostaa esiin myös koko rahoitusjärjestelmää uhkaavat riskit, jotka luonnollisesti koskettavat myös yksittäisiä finanssialan toimijoita.

Finanssialan ominaispiirteenä on, että se on hyvä hallitsemaan riskejä ja riski-tuotto-suhde on alalle varsin ominainen käsite. Vastuullisuustekijöiden huomiointi osana sijoittamista (ks. Hyrske ym., 2020) ja luotonantoa (ks. Weber ym., 2008; Mulner & Koellner, 2011) nähdään ennen kaikkea keinoina hallita kestävyysriskejä. On siis luonnollista, että tutkimustuloksissa biodiversiteetti nähdään finanssialalle tärkeänä teemana nimenomaan sen aiheuttamien riskien kautta. Biodiversiteettiriskien arvottaminen tunnistetaankin yhtenä finanssialan keskeisenä tehtävä biodiversiteetin edistämiseksi. Luontoon liittyvien taloudellisten riskien tunnistaminen ja arvioiminen (Dasgupta, 2021) sekä biodiversiteettiriskien rahallinen arvottaminen finanssimarkkinoilla (Giglio ym., 2023) ovat tärkeitä toimia biodiversiteetin edistämiseksi.

Hinnoittelemalla riskit osaksi luotonantoa ja osakkeen arvoa voidaan hallita riskejä, mutta myös taloudellisten kannustimien avulla ohjata reaalityalouden yrityksiä biodiversiteetin kannalta kestävämpään toimintaan.

Johtopäätös 2: Finanssialan tämänhetkiset toimet biodiversiteetin edistämiseksi eivät ole riittäviä ja biodiversiteetin edistämiseen liittyvät haasteet muodostavat ristiriidan luontokadon nopean etenemisen kanssa.

Tämän tutkimuksen tulokset osoittavat, että finanssialalla on tärkeä rooli biodiversiteetin edistämässä, mikä tukee aiemman tutkimuksen havaintoja finanssialan merkityksestä kestävä kehityksen edistämässä (esim. Hummel ym., 2021; Louche ym., 2019). Tämän tutkimuksen tuloksissa kuitenkin korostuu, että biodiversiteetin edistämiseen finanssialalla liittyy haasteita ja että tämänhetkiset toimet biodiversiteetin edistämiseksi eivät ole luontokadon vakavuuteen ja etenemisnopeuteen verrattuna riittäviä. Globaalisti noin miljoonaa lajia uhkaa sukupuutto seuraavien vuosikymmenten aikana (IPBES, 2019), ja käynnissä oleva sukupuuttoaalto on uhka koko sivilisaatiolle (Ceballos ym., 2020). Valtaosa yksityisistä rahoitusvirroista ohjautuu kuitenkin edelleen luontonegatiivisiin kohteisiin (United Nations Environment Programme, 2023) ja myös tämän tutkimuksen tuloksissa tunnustetaan, että finanssisektorin biodiversiteettityössä on vielä kehitettävää. Tuloksissa esiin nousseet haasteet ilmiön monimutkaisuuden sekä mittareiden ja datan suhteen vaikeuttavat finanssialan roolin täyteen panemista ja rahoitusvirtojen ohjaamista biodiversiteetin kannalta myönteisiin kohteisiin.

Tämä tutkimus haastaa finanssialan perinteistä roolia tuomalla esiin, miksi sen tulisi ottaa vastuu biodiversiteetistä osaksi liiketoimintaansa. Tutkimus konkretisoi, miten alan toimijat ja ulkopuoliset sidosryhmät näkevät finanssialan roolin biodiversiteetin edistämässä ja luontokadon ratkaisemisessa. Finanssisektorin keskeistä roolia biodiversiteetin edistämässä tukee periaate siitä, että finanssiala voi ohjata rahaa ja raha taas ohjaa yritysten toimintaa. Luontokatoa ei voida pysäyttää ilman yksityisiä rahavirtoja (Dasgupta, 2021), toisin sanoen ongelmaa ei voida ratkaista ilman finanssisektoria. Tutkimustuloksissa korostuu finanssialan ymmärrys biodiversiteetin heikkenemisen aiheuttamista vakavista riskeistä (ks. Giglio ym., 2023), mutta samanaikaisesti tuloksissa

korostuu näkemys siitä, että biodiversiteettiin liittyvä työ on finanssialalla vielä alkutekijöissä. Tällä hetkellä työ keskittyy osaamisen ja ymmärryksen kasvattamiseen ja toimet negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi ja riskien hallitsemiseksi ovat vielä vähäisiä. Yhtenä keskeisenä hidastavana tekijänä nähdään biodiversiteetin ja luontokadon monimutkainen luonne, jonka myös aiempi tutkimus tunnistaa haasteeksi (esim. Hudson, 2024). On esimerkiksi vaikea arvioida, miten yhden lajin sukupuutto vaikuttaa koko ekosysteemiin (Atkins & Macpherson, 2022) ja millaisia taloudellisia vaikutuksia tällä on. Biodiversiteetti on ilmiönä hyvin ekologinen ja paikallinen, joten pelkästään ilmiön ja sen heikkenemisen vaikutusten ymmärtäminen on lähtökohtaisesti finanssialan työntekijöiden perusosaamisen ulkopuolella.

Vaikka tämän tutkimuksen tulokset osoittavat biodiversiteetin aiheuttavan riskejä finanssialalle, ei työ näiden riskien hallitsemiseksi ole vielä riittävää. Maailman talousfoorumin riskiraportissa (2025) biodiversiteetin ja ekosysteemien heikkeneminen sijoittuu pitkän aikavälin riskien listauksessa toiseksi. Lyhyen aikavälin riskien listauksessa se ei sijoitu kymmenen vakavimman riskin joukkoon. Koska biodiversiteetin tärkeys finanssialalle perustuu riskinäkökulmaan, yhtenä syynä finanssialan biodiversiteettityön riittämättömyydelle voi olla se, että biodiversiteettiriskien, fyysisten ja transitoriskien, nähdään realisoituvan vasta korkeintaan viiden vuoden kuluttua (Giglio ym., 2023). Tulevaisuuteen kohdistuvien riskien arviointi ja hallinta on haastavampaa kuin riskien, jotka realisoituvat lyhyellä aikavälillä. Giglio ym. (2023) tunnistavat tämän ja tuovat esiin biodiversiteettiriskien pitkän aikavälin kehittymisen ja hitaan muuttumisen tuomat haasteet riskien määrälliseen mittaamiseen. Biodiversiteettiriskien tunnistamisen ja arvioinnin haastavuus voi täten olla osasyynä finanssialan biodiversiteettityön hitaalle kehittymiselle.

Biodiversiteettiriskien realisoituminen ei myöskään vielä näy rahoitusmarkkinoilla, mikä voi myös vaikuttaa finanssialan biodiversiteettityöhön. Rahoitusmarkkinoilla on näkyvissä pieniä merkkejä yritysten biodiversiteettivaikutusten ja -riskien vaikutuksesta tuotto-odotukseen ja taloudelliseen suoriutumiseen (Garel ym., 2024; Coqueret ym., 2024; Giglio ym., 2023; Xin ym., 2023). Giglion ym. (2023) teettämä kyselyssä kuitenkin korostuu, että asiantuntijoiden mielestä riskiä ei hinnoitella vielä riittävästi.

Finanssisektorin biodiversiteettitoimien riittämättömyyttä voi täten selittää se, että biodiversiteettiriskejä ei vielä nähdä ajankohtaisina, koska niillä ei vielä ole ollut taloudellisia vaikutuksia. Globaalisti selkärankaisten eläinlajien populaatiot ovat kuitenkin pienentyneet viiden vuosikymmenen aikana 73 % (WWF, 2024), ja luontokadon taloudelliset vaikutukset ovat merkittävät taloudellisen toiminnan ollessa riippuvaista luonnosta ja sen ekosysteemipalveluista (Maailman talousfoorumi, 2020). Tämän riippuvuussuhteen vaikutukset eivät kuitenkaan ole vielä realisoituneet siten, että finanssialan toimijat tekisivät riittäviä toimia sen pysäyttämiseksi.

Tämä tutkimus tuo esiin keskeiset käytännön haasteet, joita biodiversiteetin edistämiseen tällä hetkellä liittyy finanssialalla. Vaikka biodiversiteettiä halutaan edistää, on tekijöitä, jotka vielä vaikeuttavat sen toteuttamista käytännössä. Tässä tutkimuksessa tunnistetut tekijät ovat ilmiön monimutkaisuus, mittareiden ja datan heikkous sekä muutoksen vaatima nopeus. Keskeisenä haasteena on vertailukelpoisten ja standardoitujen biodiversiteettimittareiden puuttuminen, jonka myös Mulder & Koellner (2011), Bull ym. (2022), Atkins ja Macpherson (2022), Addison ym. (2019) ja Azizi ym. (2025) tunnistavat. Tutkimustulokset osoittavat finanssialan odottavan biodiversiteettimittareita ja laadukkaampaa dataa paremman sijoitus- ja luotonantoanalyysin, tavoiteasetannan sekä riskienhallinnan vuoksi. Samanaikaisesti tunnistetaan, että ei voida odottaa valmiita ratkaisuja ja että yhden, vertailukelpoisen mittarin saavuttaminen voi olla mahdottomuus (ks. Blanco-Zaitegi ym., 2022). Tutkimus tuo jatkumoa aiemmalle tutkimukselle tuoden esiin, että mittareiden puuttuminen on edelleen yksi keskeinen finanssialan biodiversiteettityötä hidastava tekijä.

Tutkimustuloksissa nousee esiin kysymys siitä, miten biodiversiteettiä voidaan edistää ja samanaikaisesti saada tuottoa ja pitää rahoitusuniversumi tarpeeksi laajana, jotta alan toimijoilla on edelleen rahoitettavia yrityksiä. Samanlaisia kysymyksiä esitetään myös aiemmassa tutkimuksessa (esim. Hudson, 2024; Arjaliés & Gibassier, 2023). Tässä tutkimuksessa finanssialan merkitys luontokadon ratkaisemisessa tunnistetaan tärkeäksi, mutta merkityksen suuruus ja täytöntöönpano herättävät pohdintaa. Finanssialan käytäntöjen, pääasiassa lyhyen aikavälin tuoton tavoittelun, nähdään lisäävän alan ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvia ulkoisvaikutuksia (Fatemi & Fooladi, 2013;

Jones ym., 2021). Tämä tarkoittaa, että biodiversiteetin edistäminen riittävällä kunnianhimmolla vaatii alalta muutoksia käytännöissä ja tavoitteissa. Kestävyyssajattelun, kuten biodiversiteettiin liittyvien kysymysten, huomioimisen sijoitustoiminnassa voidaan kuitenkin nähdä olevan linjassa tuottoon liittyvien tavoitteiden kanssa (Hyrskke ym., 2020). Tämä tarkoittaisi, että muutoksia tavoitteissa ei tarvita, vaan niiden painotusta tulisi muuttaa, lyhytnäköisyydestä pitkän aikavälin ajatteluun. Tässä myös poliittisten päättäjien rooli korostuu, sillä finanssiala toimii niissä rajoissa ja niiden kannustimien varassa, joihin sitä ohjataan. Tämä ei tarkoita, etteikö biodiversiteettityö voisi kehittyä vapaaehtoisin toimin markkinavetoisesti. Biodiversiteetin turvaamiseksi ja edistämiseksi tarvitaan kuitenkin kokonaisvaltaisia muutoksia toimintatavoissa kaikilla talouden sektoreilla ja hallinnossa (Dasgupta, 2021) ja sääntelyllä on tässä tärkeä rooli.

Johtopäätös 3: Finanssialan toimijat voivat edistää biodiversiteettiä yhteistyössä reaalityalouden yritysten, poliittisten päättäjien ja muiden finanssialan toimijoiden kanssa.

Finanssiala on toimialana ainutlaatuinen: Sen rooli taloudessa on hyvin merkittävä (Barua, 2022; Galaz ym., 2018; Euroopan keskuspankki, 2023), mikä antaa sille mahdollisuuden edistää yhteiskunnallisia muutoksia vaikuttamalla valtioiden, yritysten ja yksilöiden toimintatapoihin (Zimmermann, 2019). Tämän tutkimuksen keskeisenä tuloksena on, että finanssiala ei voi yksin edistää biodiversiteettiä, vaan se tapahtuu välillisesti yhteistyössä yritysten, poliittisten päättäjien ja muiden finanssialan toimijoiden kanssa. Tässä tutkimuksessa finanssialan rooli biodiversiteetin edistämässä kiteytyy mahdollistamiseen: Finanssialan toimijat voivat rahoituksen kautta mahdollistaa biodiversiteettiä edistävää toimintaa. Kääntäen, mahdollistamalla biodiversiteetin kannalta haitallista toimintaa voivat finanssialan toimijat vaikuttaa biodiversiteettiin kielteisesti. Lisäksi finanssiala voi tukea biodiversiteettisääntelyn kehitystä ja näyttää päätöksentekijöille esimerkkiä asettaessaan rajoja reaalityalouden yrityksille. Yhteistyö finanssialan sisällä taas voi auttaa biodiversiteetin edistämiseen liittyvien haasteiden selvittämisessä, markkinaehtoisten rajojen syntymisessä ja suuremman painoarvon saavuttamisessa yhtiövaikuttamisessa. Tämä tutkimus tuokin uutta tietoa finanssimarkkinoita ja biodiversiteettiä koskevaan tutkimukseen kiteyt-

tämällä, että finanssiala voi edistää biodiversiteettiä yhteistyössä reaalityalouden yritysten kanssa mutta myös tukemalla sääntelyn kehitystä.

Finanssialan keskeisimmät keinot biodiversiteetin edistämiseksi ovat sijoittaminen ja luotonanto (ks. Mulder & Koellner, 2011; Crona ym., 2021), sillä niiden kautta ala voi vaikuttaa yritysten toimintaan ja niiden arvottamiseen (ks. Davis & Kim, 2015). Samainen rooli on tunnustettu myös ilmastonmuutoksen hillinnän kohdalla (Galaz ym., 2018; Louche ym., 2019). Finanssiala on vahvasti kytköksissä reaalityalouteen, mutta on kuitenkin siitä erillinen toimiala, joka omaa merkittävää vaikutusvaltaa yrityksiin (ks. Vitali ym., 2011). Finanssialan biodiversiteettityö on mahdollista vain yhteistyössä reaalityalouden yritysten kanssa, sillä toimialan biodiversiteettiin kohdistuvat vaikutukset ovat yhtä kuin sen rahoittamien yritysten vaikutukset. Finanssiala voi ottaa biodiversiteettivaikutukset osaksi lainaehjoja ja -hintaa (ks. esim. Raimo ym., 2021), toimia neuvonantajana yrityksille sekä suunnata sijoituksensa biodiversiteettiä edistävään toimintaan ja harjoittaa aktiivista omistajuutta omistamissaan yrityksissä (ks. esim. Hyske ym., 2020). Ydinajatuksena kuitenkin on, että finanssialan biodiversiteetin edistämisen keinot kiteytyvät yhtäältä yritysten ohjaamiseen biodiversiteetin kannalta myönteisempiin toimintatapoihin rahoituksen hinnan ja neuvonantajuuden kautta, toisaalta biodiversiteettiä edistävien yritysten rahoittamiseen.

Keskeistä tutkimustuloksissa myös on, että monet biodiversiteetin edistämiseen liittyvät haasteet voitaisiin ratkaista yhteistyön kautta. Datan saatavuuteen liittyvät ongelmat voitaisiin ratkaista reaalityalouden yritysten paremmalla biodiversiteettiraportoinnilla, sillä kestävyysraportit ovat keskeinen tapa kerätä tietoa yrityksen vastuullisuudesta (ks. Hyske ym., 2020). Sääntelyn avulla voitaisiin luoda tiukemmat raamit yritysten biodiversiteettivaikutusten vähentämiselle ja niistä raportoimiselle, mikä tukee suoraan myös finanssialan biodiversiteettityötä. Sääntelyn kautta voitaisiin myös kirkastaa se, millaisia toimia kultakin toimialalta odotetaan luontokadon hillitsemiseksi. Tiedon jakaminen, yhteinen kehitystyö ja sitoumukset finanssialan toimijoiden kesken taas mahdollistavat osaamisen kasvattamisen, painoarvoltaan suuremman vaikuttamisen yrityksiin, kansainvälisten ja kansallisten biodiversiteettisopimusten kehittämiseen vaikuttamisen sekä vakiintuneiden toimintatapojen ja mittareiden kehittämisen.

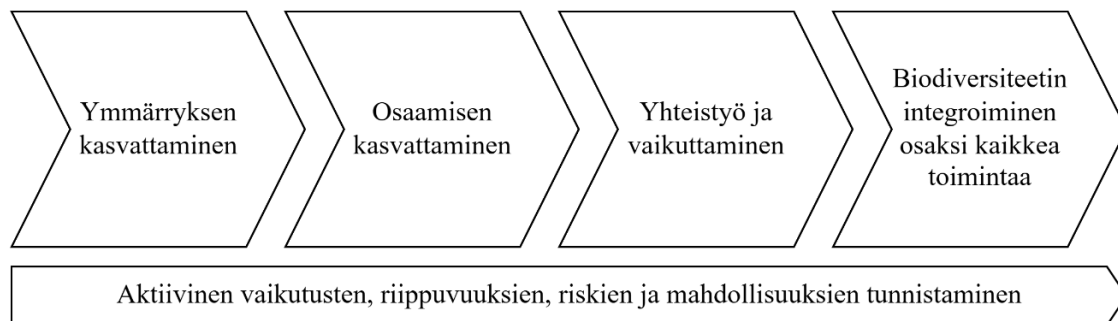
Globaalien ongelmien ratkaisemisessa yhteistyön rooli on merkittävä – niin on myös luontokadon kohdalla. Luontoposiitivisuuden saavuttaminen ei ole mahdollista ilman yritysten osallistumista, ja yhteistyötä tarvitaan hallitusten, yritysten, yhteisöjen, alku-peräiskansojen ja kansalaisyhteiskunnan välillä (Baggaley ym., 2023). Se ei myöskään ole mahdollista ilman yksityisten rahoitusvirtojen ohjaamista biodiversiteetin kannalta myönteisiin kohteisiin (Dasgupta, 2021). Finanssiala yksin ei voi ratkaista luontokatoa, mutta se voi ottaa vahvan roolin biodiversiteettiin liittyvän yhteistyön edistämässä, luontoposiitiivisen toiminnan rahoittamisessa sekä yritysten ohjaamisessa luontoposiitiivisempiin liiketoimintamalleihin. Tämä tutkimus antaa uutta tietoa finanssialan roolista merkittävänä yhteiskunnallisena ja yrityksiä tukevana toimijana, ei ainoastaan rahoituksen allokoijana.

5.2 Käytännön kontribuutiot

Tämän tutkimuksen tuloksia voivat hyödyntää finanssialan toimijat. Laadullisen aineistolähtöisen sisällönanalyysin tarkoituksena on kuvata tutkittavaa ilmiötä tiiviisti aineiston pohjalta (Elo ym., 2022). Koska biodiversiteetin edistäminen on finanssialalla vielä melko tuore ilmiö, tuo tämä tutkimus käytännön toimijoille keskeistä tietoa biodiversiteetistä ja luontokadosta, teeman merkityksestä alalle sekä alan keinoista edistää biodiversiteettiä. Tutkimus antaa tietoa siitä, miksi biodiversiteetti on alalle tärkeä tema, mutta kokooa yhteen myös näkemykset keskeisistä keinoista, joiden avulla alan toimijat voivat edistää biodiversiteettiä. Keskeisiä keinoja ovat riskien hinnoittelu osaksi rahoituksen hintaa, reaalitalouden yrityksiin vaikuttaminen ja niiden neuvominen sekä sääntelyn tukeminen. Keskeistä on, että finanssiala yksinään ei voi ratkaista luontokatoa, mutta se ei tarkoita, etteikö alan rooli tämän ongelman ratkaisemisessa olisi merkittävä. Tämä tutkimus vahvistaa näkemystä siitä, että finanssialan tulisi huomioida biodiversiteetti toiminnassaan, hallita siihen liittyviä riskejä ja tehdä toimia biodiversiteetin edistämiseksi.

Finanssialan toimijoiden tulisi tehdä biodiversiteettityötä vähintään hallitakseen riskejään. Koska finanssialan vaikutukset biodiversiteettiin ovat välillisiä (ks. Mulder &

Koellner, 2011), tulisi käytännön toimijoiden ottaa huomioon biodiversiteetin heikkenemisestä aiheutuvat taloudelliset riskit. Koska nämä riskit voivat olla hyvinkin merkittäviä, on biodiversiteettiriskien kartoittaminen ja hallinta teema, johon finanssialan toimijoiden tulisi kiinnittää vahvemmin huomiota. Tutkimustuloksissa korostuu, että biodiversiteettiriskien tunnistaminen ja hallinta ovat alalla vielä alkutekijöissä. Tämä tutkimus osoittaa, että biodiversiteettityö mahdollistaa paremman käsityksen saamisen omasta sijoitusportfoliosta ja lainakannasta ja täten edistää bio-diversiteettiriskien hallintaa. Työ biodiversiteetin edistämiseksi voidaan nähdä työnä biodiversiteettiriskien hallitsemiseksi.

Kuvio 6: Biodiversiteetin edistäminen finanssialalla: Kehityspolku

Kuviossa 6 on kuvattu etenemisaskeleet finanssialan biodiversiteettityölle. Finanssialan toimijoiden tulisi aloittaa biodiversiteettityö ymmärryksen kasvattamisesta. Vaikutusten vähentämiseksi ja riskien hallitsemiseksi on ratkaisevan tärkeää, että toimijat ymmärtävät biodiversiteettiin kohdistuvat vaikutuksensa ja riippuvuutensa ja tuntevat biodiversiteetin ja luontokadon ilmiöinä. Tiekartan toisena askeleena on organisaationlaajuisen biodiversiteettiosaamisen kasvattaminen. Tähän kuuluu biodiversiteetin ottaminen osaksi sijoitus- ja luotonantoanalyysia sekä esimerkiksi organisaationlaajuisen koulutusten tai ajankohtaiskatsauksien pitäminen. Organisaation laajuinen ymmärrys biodiversiteetistä on tärkeää työn seuraavia vaiheita varten.

Ymmärryksen ja osaamisen kasvattaminen luovat vahvan pohjan biodiversiteettityölle. Vasta kolmas kohta kuviossa 6 liittyykin biodiversiteettivaikutusten vähentämiseen ja riskien minimoimiseen. Tässä vaiheessa finanssitoimijat siirtävät ymmärryksensä ja

osaamisensa käytäntöön ja alkavat vaikuttaa reaalityalouden yrityksiin aktiivisen omistajuuden, neuvonantajuuden ja biodiversiteetti-indikaattorien seuraamisen kautta. Tiekartan päätavoitteena on biodiversiteetin integroiminen osaksi kaikkea toimintaa, sisältäen biodiversiteetin huomioimisen strategiassa ja johdon palkitsemisessa sekä ympäristöteemojen huomioimisen yhdessä. Tiekartta tähtää siihen, että biodiversiteetin huomioimisesta tulee osa liiketoimintaa, ei siitä erillinen teema. Tämän kaiken taustalla on aktiivinen biodiversiteettiin liittyvien vaikutusten, riippuvuuksien, riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen.

Tutkimus ei hyödytä ainoastaan finanssialan toimijoita, vaan myös poliittisia päättäjiä ja reaalityalouden yrityksiä. Tutkimus tuo esiin, millaisia odotuksia finanssialan toimijoilla on päättäjille ja reaalityalouden yrityksille, jotta biodiversiteetin edistämisestä alalla tulisi helpompaa. Monet biodiversiteetin edistämiseen liittyvät haasteet voisivat ratketa sääntelyn luomien yhteisten raamien ja yritysten paremman tiedonjaon kautta. Jotta finanssiala voi edistää biodiversiteettiä, tarvitsee se tietoa reaalityalouden yrityksiltä niiden biodiversiteettityöstä. Tähän keskeisenä työkaluna ovat kattavat kestävyysraportit. Yhtenä näkökulmana on vapaaehtoinen raportointi biodiversiteetistä, mutta tärkeää on myös sääntelyn kehittäminen tätä tukevaksi.

Tutkimustuloksissa korostuu yhteistyön merkitys luontokadon ratkaisemisessa. Finanssialan toimijoiden tulisi pyrkiä yhteistyöhön niin paikallisesti, kansallisesti kuin globaalistikin. Biodiversiteetti on paikallista, joten finanssialan toimijoiden tulisi kohdistaa toimensa sinne, missä niiden vaikutukset ovat – tästä syystä paikallinen yhteistyö on ratkaisevan tärkeää. Finanssiala voi parhaimmillaan toimia yhteiskunnallisen vuoropuhelun ja biodiversiteettityön edistäjänä.

5.3 Tutkimuksen arviointi

Laadullinen tutkimus eroaa määrällisestä, koska laadullinen tutkimuksen tavoitteena eivät ole tilastolliset yleistykset, vaan ilmiön kuvaaminen. Monet tutkijat ovatkin esittäneet, että määrällisessä tutkimuksessa käytetyt käsitteet, reliabiliteetti ja validiteetti, eivät sovi laadullisen tutkimuksen arviointiin (Hirsjärvi & Hurme, 2008; Tuomi &

Sarajärvi, 2018). Etenkin laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuden arviointi on kuitenkin tärkeää, sillä tutkijan rooli aineiston tulkitsemisessa ja tutkimusasetelman luomisessa on keskeinen (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Laadullisen tutkimuksen arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota analyysin systemaattisuuteen ja luotettavuuteen sekä siihen, miten hyvin tutkimuksen kuvaukset vastaavat niihin liittyviin tulkintoihin (Hirsjärvi ym., 2007, 227). Puusa ym. (2020) kiteyttävät laadullisen tutkimuksen arvioinnin kolmeen käsitteeseen: uskottavuus, luotettavuus ja eettisyys. Uskottavuudella viitataan asioiden huolelliseen kuvaamiseen, jotta tutkimuksen tuloksiin voidaan luottaa ja niihin uskotaan. Luotettavuudella taas tarkoitetaan lähestymistapojen ja menetelmien vakuuttavaa perustelua ja eettisyydellä eettisten periaatteiden noudattamista koko tutkimusprosessin ajan.

Tässä tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, miten finanssiala voi edistää biodiversiteettiä ja miksi sen tulisi tehdä niin. Laadullisen tutkimuksen avulla voidaan esittää organisaatioiden todellisuutta vastaavia esimerkkejä ja ihanteellisia malleja, esimerkiksi tyypittelyn avulla (Puusa, Juuti & Aaltio, 2020). Tämä tutkimus onnistuu tässä hyvin, sillä tutkimustuloksena syntyy organisaatioiden todellisuutta vastaava kuva biodiversiteetin edistämisestä, mutta myös näkemys siitä, mitä alalla tulisi tehdä biodiversiteetin edistämiseksi ja miksi. Näin ollen, tutkimus antaa uutta tietoa suomalaisten finanssialan toimijoiden biodiversiteettityön nykytilasta, mutta esittää myös ihannekuvan biodiversiteetin edistämisestä finanssialalla. Tutkimustulokset vastaavat täten tutkimuskysymykseen ja tutkimuksen tavoitteisiin.

Koska laadullinen tutkimus on vahvasti tutkijalähtöistä, voivat tutkijan omat näkemykset ja aiempi tietämys vaikuttaa tutkimuksessa esitettyihin tulkintoihin (Puusa, Juuti & Aaltio, 2020). Läpinäkyvyyden varmistamiseksi tutkija on tarkastellut aineistoa useasta näkökulmasta ja käynyt läpi tulkintojensa vertautumista aiempaan tutkimukseen. Aineistoa analysoitiin tarkasti tutkimuskysymysten ja laadullisen aineistolähtöisen sisällönanalyysin prosessin pohjalta. Tutkimuksen uskottavuutta ja luotettavuutta on pyritty parantamaan kuvaamalla tarkasti ja läpinäkyvästi tutkimusprosessin vaiheet. Analyysin ja tulkintojen luotettavuutta on parannettu esittämällä analyysin tukena suorita

lainauksia haastatteluista. Tulosluvussa onkin esitetty useita lainauksia, jotta lukijan on helpompi seurata analyysia tulkintojen taustalla.

Tutkimuksen aineisto koostui kahdeksasta haastattelusta, joista kuudessa haastateltiin suomalaisia finanssialan toimijoita ja kahdessa kestävyysen erikoistuneita asiantuntijaorganisaatioita. Haastateltujen organisaatioiden lisäksi finanssiala kattaa myös esimerkiksi pääomasijoittajat ja arvopaperimarkkinaosapuolet (Kontkanen, 2011), joita ei tässä tutkimuksessa haastateltu. Tutkimuksessa keskityttiin luotonantoon ja sijoittamiseen, joten esimerkiksi vakuuttaminen ja muut alan toimijoiden tarjoamat palvelut, kuten maksuliikenne, jäivät haastatteluissa vähemmälle huomiolle. Tähän oli perusteena se, että aiempi tutkimus tunnistaa rahoitusvirtojen ohjaamisen finanssisektorin keskeisenä tehtävänä kestävä kehityksen edistämässä (ks. esim. Louche ym., 2019; Dasgupta, 2021). Aineiston heikkoutena onkin, että se ei kata kaikkia finanssialan toimijoita tai niiden tarjoamia palveluita. On kuitenkin huomioitava, että finanssialan toimijoiden pääasialliset vaikutukset biodiversiteettiin aiheutuvat rahoituksen kautta (Mulder & Koellner, 2011), joten ne korostuivat myös tämän tutkimuksen tutkimusasetelmaa määriteltäessä.

Tutkimuksen aineisto oli määrältään rajallinen. Eriksson ja Kovalainen (2008, 291) painottavat, että haastateltavien määrä ei ole tutkimuksen luotettavuuden kannalta merkittävin asia, vaan keskeistä on haastatteluista kerätty aineisto, haastattelujen laatu sekä se, millä perusteella haastateltavat valittiin. Tämän tutkimuksen haastateltavat valittiin harkinnanvaraisella otannalla pohjautuen siihen, että haastateltavilla on tietämystä tutkittavasta ilmiöstä. Finanssialan toimijoiden kohdalla haastateltavaksi valittiin biodiversiteettityöltään eri vaiheissa olevia toimijoita kattavamman nykytilakuvan ja yksityiskohtaisempien näkemysten saamiseksi. Haastateltaviksi asiantuntijaorganisaatioksi valittiin kestävyysen erikoistuneita toimijoita, joilla on tietämystä erityisesti luonnon ja liiketoiminnan suhteesta. Organisaatioita edustavat henkilöt valittiin sen perusteella, että he tekevät töitä vastuullisuuden parissa.

Tutkimushaastatteluissa käsiteltiin ainoastaan asioita, joita haastateltavat halusivat tehdä julkiseksi. Tämä on voinut vaikuttaa siihen, miten kattavasti etenkin finanssialan toimijat

kertoivat biodiversiteettityöstään. Erityisesti biodiversiteettiriskeihin liittyvät kysymykset voivat olla salassa pidettäviä, joten niiden osalta tutkimusaineisto ei välttämättä ole täysin todellisuutta vastaava tai hyvin yksityiskohtainen. Lisäksi on huomattava, että finanssialan toimijoiden biodiversiteettityön nykytila voi olla laajempi tai suppeampi kuin aineistossa tuli ilmi, sillä haastateltavat ovat voineet jättää asioita kertomatta niiden salaisuuteen vedoten tai antaneet sosiaalisesti hyväksyttäviä vastauksia. Lisäksi haastatellut finanssialan toimijat edustivat organisaatiotaan, mutta heidän esiin tuomansa näkemykset eivät välttämättä vastaa täysin organisaation näkemyksiä. Tutkimuksen avulla tarkasteltiin näkemyksiä biodiversiteetin edistämisestä finanssialalla, eikä luonnontieteellisiä totuuksia siitä, mitä alalla tehdään ja pitäisi tehdä.

5.4 Jatkotutkimusmahdollisuudet

Finanssialan biodiversiteettiin liittyvistä vaikutuksista, riippuvuuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista tarvitaan lisää tutkimusta, kuten muun muassa Karolyi ja Tobin-de la Puente (2023), Garel ym. (2024) sekä Panwar ym. (2023) toteavat. Tämä tutkimus vastaa tutkimusaukkoon, mutta tarvetta lisätutkimukselle kuitenkin on. Tämä tutkimus vahvistaa käsitystä siitä, että biodiversiteetin heikkenemisen taloudelliset riskit koskevat myös finanssialaa (Hudson, 2024; Giglio ym., 2023) ja että finanssialalla on mahdollisuus edistää biodiversiteettiä etenkin vaikuttamalla yritysten toimintaan rahoituksen kautta (ks. Euroopan keskuspankki, 2023; Mulder & Koellner, 2011; Davis & Kim, 2015; Vitali ym., 2011). Tämä tutkimus nostaa lisäksi esiin finanssialan mahdollisuudet biodiversiteettiä koskevan sääntelyn ja kansainvälisten sopimusten kehittymisen tukemisessa yhteistyön kautta. Täten esitetyt jatkotutkimusmahdollisuudet koskevat etenkin sitä, miten finanssialan toimijat voivat edistää biodiversiteettiä ja hallita biodiversiteettiriskejä.

Panwar ym. (2024) tuovat esiin, että tutkimus liittyen biodiversiteettiriskeiden ottamiseen osaksi finanssialan toimintaa, alan mahdollisuuksiin tukea biodiversiteetin suojeluun liittyviä aloitteita sekä keinoihin lisätä biodiversiteettiriskeihin ja -mahdollisuuksiin liittyvää tietoisuutta johdossa. Tämä tutkimus vastaa tähän tarpeeseen tuomalla esiin näkemyksiä siitä, miten finanssisektori suhtautuu biodiversiteettiriskeihin ja niiden

hallintaan sekä millaisia tavoitteita ja toimia alalla tehdään ja tulisi tehdä biodiversiteetin edistämiseksi. Tuleva tutkimus voisi kuitenkin tutkia tarkemmin finanssialan mahdollisuuksia rahoittaa biodiversiteetin suojeluun liittyviä aloitteita sekä sitä, millaisia biodiversiteettimittareita tarvittaisiin biodiversiteetin johtamiseksi.

Koska tässä tutkimuksessa vain sivuttiin vakuutustoiminnan ja biodiversiteetin suhdetta, voitaisiin tulevissa tutkimuksissa tarkastella vakuutustoiminnan roolia biodiversiteettiriskien hallinnassa ja biodiversiteetin edistämisessä, etenkin hinnoittelun näkökulmasta. Tässä tutkimuksessa tunnistettiin, että biodiversiteetin tärkeys finanssialalle perustuu riskinäkökulmaan, joten olisi hyvä saada lisätietoa siitä, miten näitä riskejä voidaan vakuuttaa ja hinnoitella. Lisäksi biodiversiteettiriskien suhteen voitaisiin tutkia, miten finanssialan toimijat tekevät päätöksiä biodiversiteettiriskeistä vajavaisella tiedolla, kun riskit eivät ole vielä realisoituneet. Lisätutkimus biodiversiteettivaikutusten ja –riskien suhteesta yrityksen taloudelliseen suoriutumiseen olisi myös tärkeää rahoitusvirtojen ohjaamiseksi biodiversiteettiä edistäviin kohteisiin.

Yhtenä keskeisenä haasteena biodiversiteetin edistämisen kannalta nousi mittareiden puuttuminen. Tarve lisätutkimukselle liittyen biodiversiteettimittareihin, kvantitatiivisiin sekä mahdollisesti myös rahallisiin, on tunnistettu myös muissa tutkimuksissa (esim. Bull ym., 2022; Addison ym., 2019). Tarve lisätutkimukselle biodiversiteettimittareihin liittyen koskee niin liiketoimintaa kuin finanssialaakin. Finanssisektoriin keskittyvässä tutkimuksessa voitaisiin keskittyä siihen, miten finanssialan toimijat voivat tukea biodiversiteettiin liittyvien mittareiden ja datan kehitystä. Reaalitalouden yritysten kohdalla taas tarvittaisiin ylipäätään tutkimusta siitä, miten biodiversiteettiä voidaan mitata ja millaiset mittarit olisivat informatiivisia mutta myös vertailukelpoisia. Lisäksi tämän tutkimuksen keskittyessä suomalaisiin toimijoihin voitaisiin tutkia millaisia biodiversiteettimittareita edistyneemmät finanssialan toimijat Euroopassa ja kansainvälisesti käyttävät osana sijoitus-, vakuutus- ja luotonantoprosessejaan.

Koska tutkimuksessa tarkastellaan suomalaista finanssialaa toimialanäkökulmasta, voisi olla hyödyllistä tutkia, miten eri kokoiset toimijat voivat edistää biodiversiteettiä. Suuremmilla finanssisektorin toimijoilla on luonnollisesti merkittävämpi rooli yrityksiin

vaikuttamisessa sekä yhteiskunnallisen muutoksen edistämisessä. Tästä syystä olisikin tärkeä tutkia, miten pienemmät finanssitoimijat voivat edistää biodiversiteettiä ja kuinka paljon resursseja niiden tulisi käyttää biodiversiteettityöhön. Myös finanssialan sisällä, esimerkiksi pankkien ja eläkeyhtiöiden välillä, on eroja, joten olisi hyödyllistä tehdä lisätutkimusta myös spesifisti koskien tiettyjä finanssisektorin toimijoita. Tämän tutkimuksen keskittyessä Suomeen, voitaisiin samankaltainen tutkimus toteuttaa myös Euroopan laajuisesti ottamalla tarkasteluun esimerkiksi alueen biodiversiteettityön pioneerit. Tällainen tutkimus hyödyttäisi myös suomalaista finanssisektoria, sillä sääntelyn vaatimukset ovat samat, mutta toimijat voivat olla suuremman kokonsa takia vielä edistyneempiä biodiversiteettityössään.

Koska tässä tutkimuksessa korostui finanssialan mahdollisuus edistää biodiversiteettiä yhteistyössä sidosryhmien kanssa, voitaisiin tutkia tarkemmin sitä, miten tällaista yhteistyötä voitaisiin toteuttaa. Yhtenä tutkittavana aiheena voisi olla, millaisten yhteistyömallien kautta finanssiala voi edistää biodiversiteettiä. Tässä tutkimuksessa vain sivuttiin sääntelyn roolia ja merkitystä finanssialan biodiversiteettityölle, joten olisi hyvä saada lisätutkimusta siitä, millaista sääntelyä tarvitaan, jotta finanssisektori ja reaalityalouden yritykset voivat edistää biodiversiteettiä. Tutkimuksessa myös tunnistettiin, että finanssiala voi tukea sääntelyn kehitystä, joten yhtenä näkökulmana tulevissa tutkimuksissa voisi olla, miten finanssiala voi käytännössä tukea biodiversiteettisääntelyn kehitystä.

LÄHTEET

- Addison, P. F. E., Bull, J. W., & Milner-Gulland, E. J. (2019). Using conservation science to advance corporate biodiversity accountability. *Conservation Biology*, 33(2), 307–318.
- Alhonsuo, S., Nisén, A., Nousiainen, S., Pellikka, T., & Sundberg, S. (2012). *Finanssitoiminnan käsikirja* (2. uud. p.). Finva.
- Arjaliès, D., & Gibassier, D. (2023). Can financialization save nature? The case of endangered species. *Contemporary Accounting Research*, 40(1), 488–525.
- Atkins, J., & Macpherson, M. (2022). *Extinction governance, finance and accounting: implementing a species protection action plan for the financial markets*. Routledge.
- Azizi, L., Scope, C., Ladusch, A., & Sassen, R. (2025). Biodiversity disclosure in the European finance sector. *Ecological Economics*, 228, 108430-.
- Baggaley, S., Johnston, M., Dimitrijevic, J., Le Guen, C., Howard, P., Murphy, L., Booth, H. & Starkey, M. (2023). Nature positive for business: Developing a common approach. Gland, Switzerland: IUCN.
- Barnosky, A. D., Matzke, N., Tomiya, S., Wogan, G. O. U., Swartz, B., Quental, T. B., ... & Ferrer, E. A. (2011). Has the Earth's sixth mass extinction already arrived? *Nature*, 471(7336), 51–57.
- Barua, S. (2022). *Principles of green banking: managing environmental risk and sustainability*. De Gruyter.
- Berg, F., Kölbel, J. F., & Rigobon, R. (2022). Aggregate Confusion: The Divergence of ESG Ratings. *Review of Finance*, 26(6), 1315–1344.
- Blanco-Zaitegi, G., Álvarez Etxeberria, I., & Moneva, J. M. (2022). Biodiversity accounting and reporting: A systematic literature review and bibliometric analysis. *Journal of Cleaner Production*, 371, 133677-.
- Boyd, J., & Banzhaf, S. (2007). What are ecosystem services? The need for standardized environmental accounting units. *Ecological Economics*, 63(2), 616–626.
- Cardinale, B. J., Duffy, J. E., Gonzalez, A., Hooper, D. U., Perrings, C., Venail, P., ... & Naeem, S. (2012). Biodiversity loss and its impact on humanity. *Nature*, 486(7401), 59–67.
- CBD. (2022). Decision adopted by the conference of the parties to the Convention on Biological Diversity. Convention on Biological diversity. <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-15/cop-15-dec-04-en.pdf>. Viitattu: 13.3.2025.

- CBD. (2011). Convention on biological diversity: text and annexes. Secretariat of the convention on biological diversity. <https://www.cbd.int/doc/legal/cbd-en.pdf>. Viitattu: 18.2.2025.
- CBD. (ei pvm.). Biodiversity COP 16: Important agreements reached towards making peace with nature. Saataavilla: <https://www.cbd.int/article/agreement-reached-cop-16>. Viitattu: 18.2.2025.
- CDP. (2020). The time to green finance: CDP financial services disclosure report 2020. Carbon Disclosure Project. <https://cdn.cdp.net/cdp-production/cms/-reports/documents/000/005/741/original/CDP-Financial-Services-Disclosure-Report-2020.pdf?1619537981>
- Ceballos, G., Ehrlich, P. R., & Raven, P. H. (2020). Vertebrates on the brink as indicators of biological annihilation and the sixth mass extinction. *Proceedings of the National Academy of Sciences - PNAS*, 117(24), 13596–13602.
- Ceballos, G., Ehrlich, P. R., Barnosky, A. D., García, A., Pringle, R. M., & Palmer, T. M. (2015). Accelerated modern human-induced species losses: Entering the sixth mass extinction. *Science Advances*, 1(5), e1400253–e1400253.
- Chaisson, E.J. (2002). Cosmic evolution: The rise of complexity in nature. *Harvard University Press*, Cambridge, MA.
- Coqueret, G., Giroux, T., & Zerbib, O. D. (2025). The biodiversity premium. *Ecological Economics*, 228, 108435-.
- Costanza, R., de Groot, R., Sutton, P., van der Ploeg, S., Anderson, S. J., Kubiszewski, I., Farber, S., & Turner, R. K. (2014). Changes in the global value of ecosystem services. *Global Environmental Change*, 26(1), 152–158.
- Crona, B., Folke, C., & Galaz, V. (2021). The anthropocene reality of financial risk. *One Earth (Cambridge, Mass.)*, 4(5), 618–628.
- Cuckston, T. (2024). The TNFD. Teoksessa: Venturelli, A., & Mio, C. (toim.). *The Routledge handbook of accounting for the sustainable development goals*. (1st ed.). Taylor & Francis Group.
- Cuckston, T. (2018). Making accounting for biodiversity research a force for conservation. *Social and Environmental Accountability Journal*, 38(3), 218–226.
- Daily, G.C., 1997. Nature's services: Societal dependence on natural ecosystems. *Island Press*, Washington D.C., USA.
- Dasgupta, P. (2024). *The economics of biodiversity: the Dasgupta review*. Cambridge University Press.

- Davis, G. F., & Kim, S. (2015). Financialization of the economy. *Annual Review of Sociology*, 41(1), 203–221.
- De Angelis, T., Tankov, P., & Zerbib, O.D. (2023). Climate impact investing. *Management Science*, 69(12), 7669–7692.
- Derwall, J., Koedijk, K., & Ter Horst, J. (2011). A tale of values-driven and profit-seeking social investors. *Journal of Banking & Finance*, 35(8), 2137–2147.
- Elliot, V., Jonäll, K., Paananen, M., Bebbington, J., & Michelon, G. (2024). Biodiversity reporting: standardization, materiality, and assurance. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 68, 101435-.
- Elo, S., Kajula, O., Tohmola, A., & Kääriäinen, M. (2022). Laadullisen sisällönanalyysin vaiheet ja eteneminen. *Hoitotiede*, 34(4), 215–225.
- Eriksson, P., & Kovalainen, A. (2008). *Qualitative methods in business research*. Sage.
- Eskola, J., & Suoranta, J. (1998). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Vastapaino.
- Euroopan keskuspankki. (2024). Climate and nature plan 2024–2025. Saatavilla: https://www.ecb.europa.eu/ecb/climate/our-climate-and-nature-plan/shared/pdf/ecb.climate_nature_plan_2024-2025.en.pdf. Viitattu: 21.3.2025.
- Euroopan keskuspankki. (2023). The impact of the euro area economy and banks on biodiversity. *Occasional Paper Series*.
- Euroopan komissio: Directorate-General for Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union, Cziesielski, M., Dekker-Hufler, C., Pal, T., Nicholls, G., Petsinaris, F., Korteweg, L., Obersteiner, M., & Khabarov, N. (2024). Study for a methodological framework and assessment of potential financial risks associated with biodiversity loss and ecosystem degradation: final report. Publications Office of the European Union.
- Euroopan komissio. (2025). EU:n kompassi kilpailukyvyn palauttamiseksi ja kestävän vaurauden turvaamiseksi. Saatavilla: https://europa.eu/newsroom/ecpc-failover/pdf/ip-25-339_fi.pdf. Viitattu: 18.2.2025.
- Euroopan komissio: Directorate-General for Environment. (2021). EU biodiversity strategy for 2030: bringing nature back into our lives. Publications Office of the European Union. Saatavilla: <https://data.europa.eu/doi/10.2779/677548>.
- Euroopan parlamentti. (2024). Metsäkatoasetus: EU-parlamentti hyväksyi vuoden lykkäyksen. Saatavilla: <https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20241212IPR25961/metsakatoasetus-eu-parlamentti-hyvaksyi-vuoden-lykkayksen>. Viitattu: 31.3.2025.

- Euroopan parlamentti. (2023) EU:n taksonomia määrittää kriteerit vihreälle rahoitukselle. Saatavilla: <https://www.europarl.europa.eu/topics/fi/article/20200604STO80509/-eu-n-taksonomia-maarittaa-kriteerit-vihrealle-rahoitukselle>. Viitattu: 18.11.2024.
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta. (EU) 2023/1115. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1115>
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kestävyyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla (EU) 2019/2088. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1731941191449&uri=CELEX%3A32019R2088>
- Fatemi, A. M., & Fooladi, I. J. (2013). Sustainable finance: A new paradigm. *Global Finance Journal*, 24(2), 101–113.
- Fisher, B., Turner, R. K., & Morling, P. (2009). Defining and classifying ecosystem services for decision making. *Ecological Economics*, 68(3), 643–653.
- Finanssiala. (2025). Finanssialan luontositoumus. Saatavilla: <https://www.finanssiala.fi/-julkaisut/finanssialan-luontositoumus/>. Viitattu: 17.3.2025
- Finanssialalle. (2018). Finanssialan perusteet: Opintomateriaali. Saatavilla: <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet.html>. Viitattu: 6.11.2024.
- Finsif. (2022). Vastuullisen sijoittamisen markkinaselvitys. Saatavilla: file:///C:/Users/B061158/Downloads/Finsif_markkinaselvitys_2022.pdf. Viitattu: 6.11.2024.
- Finsif. (ei pvm.). *Vastuullisen sijoittamisen opas*. Saatavilla: [file:///C:/Users/B061158/Downloads/Finsif_Vastuullisen-sijoittamisen-opas_-2021%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/B061158/Downloads/Finsif_Vastuullisen-sijoittamisen-opas_-2021%20(1).pdf). Viitattu: 6.11.2024.
- Finanssivalvonta. (29.9.2023). Teema-arvio: Finanssivalvonnan suorassa valvonnassa olevien luottolaitosten ilmasto- ja ympäristöriskien hallinnassa paljon kehitettävää. Saatavilla: <https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/valvottavatiedotteet/2023/teema-arvio-finanssivalvonnan-suorassa-valvonnassa-olevien-luottolaitosten-ilmasto--ja-ymparistoriskien-hallinnassa-paljon-kehitettavaa/>. Viitattu: 14.1.2025.
- Friede, G., Busch, T., & Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 5(4), 210–233.

- Galaz, V., Crona, B., Dauriach, A., Scholtens, B., & Steffen, W. (2018). Finance and the Earth system – Exploring the links between financial actors and non-linear changes in the climate system. *Global Environmental Change*, 53, 296–302.
- Garel, A., Romec, A., Sautner, Z., & Wagner, A. F. (2024). Do investors care about biodiversity? *Review of Finance*, 28(4), 1151–1186.
- Gaston, K. J., & Spicer, J. I. (2013). *Biodiversity: an introduction*. John Wiley & Sons.
- Giglio, S., Kuchler, T., Stroebel, J., & Zeng, X. (2023). Biodiversity risk. *National Bureau of Economic Research*.
- Harrington, R., Anton, C., Dawson, T. P., de Bello, F., Feld, C. K., Haslett, J. R., ... & Harrison, P. A. (2010). Ecosystem services and biodiversity conservation: concepts and a glossary. *Biodiversity and Conservation*, 19(10), 2773–2790.
- Hartikainen, J. (21.1.2022). Pankit ja sijoittajat alkavat nyt hinnoitella yritysten luontoriskejä – UPM saa halvempaa lainaa, jos sen metsät voivat paremmin. Helsingin Sanomat.
- Heikkinen, A., Jokinen, A., & Kujala, J. (2023). Language is key to catalyzing biodiversity action in business. *Amplify*, Vol 36, no 3, 8–16.
- Hirsjärvi, S., & Hurme, H. (2008). *Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Gaudeamus Helsinki University Press.
- Hiedanpää, J., Suvantola, L., & Naskali, A. (2010). *Hyödyllinen luonto: ekosysteemipalvelut hyvinvointimme perustana*. Vastapaino.
- Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2007). *Tutki ja kirjoita* (13. osin uud. laitos.). Tammi.
- Houdet, J., Trommetter, M., & Weber, J. (2012). Understanding changes in business strategies regarding biodiversity and ecosystem services. *Ecological Economics*, 73(1), 37–46.
- Hudson, R. (2024). Biodiversity and risk in the financial sector. *Journal of Sustainable Finance and Accounting*, 2, 100009-.
- Hummel, K., Laun, U., & Krauss, A. (2021). Management of environmental and social risks and topics in the banking sector - An empirical investigation. *The British Accounting Review*, 53(1), 100921-.
- Humphrey, J.E., Lee, D.D. and Shen, Y. (2011) The independent effects of environmental, social and governance initiatives on the performance of UK firms. *Australian Journal of Management*, 37(2), 135–151.

- Hyrskke, A., Lönnroth, M., Savilaakso, A., & Sievänen, R. (2020). *Vastuullinen sijoittaja*. Kauppakamari.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. *Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019*. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus.
- IPBES. (2019). In E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, & H. T. Ngo (toim.), Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the intergovernmental science-policy platform on biodiversity and ecosystem services. Bonn, Germany: IPBES secretariat.
- IPBES. (ei pvm.). Glossary: Biodiversity. IPBES:in [www-sivu](http://www.sivu). Saatavilla: [://www.ipbes.net/glossary/biodiversity](http://www.ipbes.net/glossary/biodiversity) Viitattu: 18.9.2024.
- IUCN. (2012). IUCN Red list categories and criteria: Version 3.1. (2. Painos). Gland, Switzerland and Cambridge, UK: IUCN. iv + 32pp.
- Jeucken, M. (2001). *Sustainable Finance and Banking: The Financial Sector and the Future of the Planet (1st ed.)*. Routledge.
- Jones, A., Taylor, N., Hafner, S., & Kitchen, J. (2021). Finance for a future of sustainable prosperity. *Area (London 1969)*, 53(1), 21–29.
- Jones, M. J., & Solomon, J. F. (2013). Problematizing accounting for biodiversity. *Accounting Auditing & Accountability Journal*, 26(5), 668–687.
- Karolyi, G. A., & Tobin-de la Puente, J. (2023). Biodiversity finance: A call for research into financing nature. *Financial Management*, 52(2), 231–251.
- Khan, M., Serafeim, G., & Yoon, A. (2016). Corporate Sustainability: First evidence on materiality. *The Accounting Review*, 91(6), 1697–1724.
- Kirschenmann, K. (2023). The EU Taxonomy's (potential) effects on the banking sector and bank lending to firms. *The Economists' Voice*, 19(2), 245–253.
- Kontkanen, E. (2011). *Pankkitoiminnan käsikirja* (3. uud. p.). Finva.
- KPMG. (2022). Big shifts, small steps.: Survey of sustainability reporting 2022. <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2022/10/ssr-small-steps-big-shifts>. Viitattu: 3.10.2024.
- La Notte, A. (2024). Greening finance and green financing need environmental metrics. The opportunities offered by natural capital accounts. *Journal of Sustainable Finance and Accounting*, 3, 100013-.
- Laine, M., Tregidga, H., & Unerman, J. (2022). *Sustainability Accounting and Accountability* (3. painos). Routledge.

- Louche, C., Busch, T., Crifo, P., & Marcus, A. (2019). Financial markets and the transition to a low-carbon economy: Challenging the dominant logics. *Ideas Working Paper Series from RePEc*, 32(1), 3–17.
- Maaailman Talousfoorumi. (2025). The global risks report 2025 20th edition: Insight report. Saatavilla: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2025.pdf. Viitattu: 21.3.2025.
- Maaailman Talousfoorumi. (2020). Nature risk rising: Why the crisis engulfing nature matters for business and the economy. Saatavilla: https://www3.weforum.org/docs/WEF_New_Nature_Economy_Report_2020.pdf Viitattu: 3.10.2024.
- Managi, S., & Kumar, P. (2018). *Inclusive wealth report 2018*. (1. painos.). Routledge.
- MEA. 2005. Ecosystems and human well-being: Wetlands and water Synthesis. World Resources Institute, Washington, DC.
- Mulder, I., & Koellner, T. (2011). Hardwiring green: how banks account for biodiversity risks and opportunities. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 1(2), 103–120.
- Nahlik, A. M., Kentula, M. E., Fennessy, M. S., & Landers, D. H. (2012). Where is the consensus? A proposed foundation for moving ecosystem service concepts into practice. *Ecological Economics*, 77, 27–35.
- Panwar, R., Testa, F., Walls, J. L., Bebbington, J., Lee, J. S. H., & Turaga, R. M. (2024). Biodiversity conservation and restoration as a new research frontier for business scholars. *Organization & Environment*, 38(1), 84–88.
- Panwar, R. (2023). Business and biodiversity: achieving the 2050 vision for biodiversity conservation through transformative business practices. *Biodiversity and Conservation*, 32(11), 3607–3613.
- Panwar, R., Ober, H., & Pinkse, J. (2023). The uncomfortable relationship between business and biodiversity: Advancing research on business strategies for biodiversity protection. *Business Strategy and the Environment*, 32(5), 2554–2566.
- Pástor, L., Stambaugh, R. F., & Taylor, L. A. (2021). Sustainable investing in equilibrium. *Journal of Financial Economics*, 142(2), 550–571.
- PBAF. (2022). Taking biodiversity into account PBAF: Standard v 2022 biodiversity impact assessment - Overview of approaches. Saatavilla: https://pbafglobal.com/files/downloads/PBAF_OA2022.pdf. Viitattu 18.2.2025.

- Pelli, P. (2.10.2021). Maailman suurin osakkeen--omistaja vaatii omistamiaan yrityksiä ryhtymään luonnon-suojelijoiksi: ”Linkki biodiversiteetin ja voittojen välillä on tulossa yhä selvemmäksi”. Helsingin Sanomat.
- Pietiläinen, T. (15.2.2024). Suomen suurimmat sijoittajat Keva ja Ilmarinen kasvattivat eläkesäästöjen määrää 6,1 miljardia euroa viime vuonna. Helsingin Sanomat.
- Puusa, A., Juuti, P., & Aaltio, I. (2020). *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. Gaudeamus.
- Puusa, A. (2020) Haastattelutyypit ja niiden metodiset ominaisuudet. Teoksessa: Puusa, A., Juuti, P., & Aaltio, I. (toim.) (2020). *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. Gaudeamus.
- PwC & Pääomasijoittajat. (2023). Pääomasijoittajien vaikutus yritysten kasvuun ja Suomen talouteen: Vaikuttavuustutkimus. Saatavilla: https://paaomasijoittajat.fi/app/uploads/2023/10/Paaomasijoittajat_PwC_Vaikuttavuustutkimus_2023.pdf Viitattu 6.11.2024.
- PwC & WWF. (2020). Nature is too big to fail. Biodiversity: the next frontier in financial risk management. Saatavilla: https://wwfint.awsassets.panda.org/downloads/nature_is_too_big_to_fail_en_web.pdf. Viitattu: 2.10.2024.
- Pörtner, H.O., Scholes, R.J., Agard, J., Archer, E., Arneeth, A., Bai, X., ... & Ngo, H.T. (2021). IPBES-IPCC co-sponsored workshop report on biodiversity and climate change; IPBES and IPCC. Viitattu: 27.9.2024.
- Raimo, N., Caragnano, A., Zito, M., Vitolla, F., & Mariani, M. (2021). Extending the benefits of ESG disclosure: The effect on the cost of debt financing. *Corporate Social-Responsibility and Environmental Management*, 28(4), 1412–1421.
- Richardson, K., Steffen, W., Lucht, W., Bendtsen, J., Cornell, S. E., Donges, J. F., ... & Rockström, J. (2023). Earth beyond six of nine planetary boundaries. *Science Advances*, 9(37), eadh2458–eadh2458.
- SBTN. (ei pvm.). FAQs. Saatavilla: <https://sciencebasedtargetsnetwork.org/resources/faqs/>. Viitattu: 18.2.2025.
- Scholtens, B., & van't Klooster, S. (2019). Sustainability and bank risk. *Humanities & Social Sciences Communications*, 5(1), 105-.
- Schütze, F., & Stede, J. (2021). The EU sustainable finance taxonomy and its contribution to climate neutrality. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 14(1), 128–160.
- Statista, (2024). Distribution of greenhouse gas emissions in the European Union (EU-27) in 2022, by sector. Saatavilla: <https://www.statista.com/statistics/1325132/ghg-emissions-shares-sector-european-union-eu/>. Viitattu: 26.9.2024.

- Sustainable Finance Platform. (2020). Biodiversity opportunities and risks for the financial sector. <https://www.dnb.nl/media/cy2p51gx/biodiversity-opportunities-risks-for-the-financial-sector.pdf>. Viitattu: 23.9.2024.
- TNFD. (2023). Recommendations of the Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. https://tnfd.global/wp-content/uploads/2023/08/Recommendations_of_the_Taskforce_on_Nature-related_Financial_Disclosures_September_2023.-pdf?v=1695118661. Viitattu: 1.12.2024.
- Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (Uudistettu laitos.). Tammi.
- UNEP. (2023). State of finance for nature: The big nature turnaround – Repurposing \$7 trillion to combat nature loss. Nairobi. Saatavilla: file:///C:/Users/B061158-/Downloads/state_finance_nature_2023.pdf. Viitattu: 20.02.2025.
- UNEP, (2021). Adapt to survive: Business transformation in a time of uncertainty. United Nations Environment Programme. Nairobi. Saatavilla: <https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/32630/G4B.pdf?isAllowed=y.&sequence=1>. Viitattu: 24.2.2025.
- Unerman, J., Bebbington, J., & O'dwyer, B. (2018). Corporate reporting and accounting for externalities. *Accounting and Business Research*, 48(5), 497–522.
- UNPRI. (2020). Investor action on biodiversity: Discussion paper. <https://www.unpri.org/download?ac=11357>. Viitattu: 1.12.2024.
- Unter, K. M. M., Vogel, L., & Walls, J. L. (2024). Business and biodiversity: Measurement of an ambiguous goal. *Academy of Management Annual Meeting Proceedings*, 2024(1).
- Velte, P. (2024). A literature review concerning the non-carbon-related environmental goals of the EU Taxonomy Regulation and the European Sustainability Reporting Standards (ESRS). *Journal of Global Responsibility*, 2024(10).
- Vitali, S., Glattfelder, J. B., Battiston, S., & Montoya, A. R. H. (2011). The network of Global corporate control. *PloS One*, 6(10), e25995–e25995.
- Weber, O., Scholz, R. W., & Michalik, G. (2010). Incorporating sustainability criteria into credit risk management. *Business strategy and the environment*, 19(1), 39-50.
- WWF. (2024). Living planet report 2024 – A system in peril. WWF, Gland, Switzerland.
- Xin, W., Grant, L., Groom, B., & Zhang, C. (2023). Biodiversity confusion: The impact of ESG biodiversity ratings on asset prices. *SSRN Electronic Journal*.

- Yhdistyneet Kansakunnat. (2015). Paris Agreement.. https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf
- Zabey, E., & Thissen, C. Business for Nature. Teoksessa: Atkins, J., & Macpherson, M. (toim.). (2022). *Extinction governance, finance and accounting: Implementing a species protection action plan for the financial markets*. Routledge.
- Zimmermann, S. (2019). Same same but different: How and why banks approach sustainability. *Sustainability*, 11(8), 2267-.
- zu Ermgassen, S. O. S. E., Howard, M., Bennun, L., Addison, P. F. E., Bull, J. W., Loveridge, R., Pollard, E., & Starkey, M. (2022). Are corporate biodiversity commitments consistent with delivering ‘nature-positive’ outcomes? A review of ‘nature-positive’ definitions, company progress and challenges. *Journal of Cleaner Production*, 379, 134798-.

LIITTEET

LIITE 1: Haastattelukysymykset (finanssialan toimija)

Finanssiala ja biodiversiteetti

- Miten biodiversiteetti huomioidaan organisaatiossasi tällä hetkellä?
- Mitkä ovat pääsyyt sille, että organisaatiosi huomioi biodiversiteetin toiminnassaan?

Biodiversiteettitavoitteet

- Onko organisaatiosi asettanut tavoitteita biodiversiteettiin liittyen? Millaisia?
- Miten biodiversiteettiin liittyvät tavoitteet linkittyvät muihin vastuullisuustavoitteisiinne?

Biodiversiteettitoimet

- Kertoisitko esimerkkejä toteuttamistanne biodiversiteettitoimista.
- Mitkä ovat mielestäsi keskeisimmät toimet, joiden avulla finanssialan toimijat voivat edistää biodiversiteetin turvaamista?

Biodiversiteettiriskit

- Millaisia riskejä biodiversiteetin heikkeneminen voi aiheuttaa finanssialan toimijoille?
- Ottaako organisaatiosi biodiversiteettiriskit huomioon tällä hetkellä? Miten?

LIITE 2: Haastattelukysymykset (asiantuntijaorganisaatio)

Finanssiala ja biodiversiteetti

- Miten finanssiala vaikuttaa biodiversiteettiin?
- Huomioiko finanssiala biodiversiteetin jollain tavalla tällä hetkellä?
- Millaisena näet finanssialan roolin biodiversiteetin turvaamisessa?

Biodiversiteettitavoitteet

- Onko finanssialan toimijoilla biodiversiteettiin liittyviä tavoitteita ja miten arvioisit niitä?
- Millaisia tavoitteita finanssialan toimijoiden tulisi mielestäsi asettaa biodiversiteettiin liittyen?

Biodiversiteettitoimet

- Onko finanssialalla tehty biodiversiteettitoimia ja miten arvioisit niitä?
- Onko alalla jo olemassa esimerkkejä onnistuneista biodiversiteettiin liittyvistä toimintatavoista, joista muut voisivat ottaa mallia?

Biodiversiteettiriskit

- Millaisia riskejä biodiversiteettiin liittyy finanssialan näkökulmasta?
- Millaisia toimintamalleja suosittelisit finanssialan toimijoille biodiversiteettiriskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi?